

0/450/1.2

میری : عبد الرحمن صبیحی

مخوم ممالک عثمانیہ ایچون سنہ کی
باریم ، آلتی اینتی بر چارنیک
عنائلی لبراسیدر .

ممالک اجنبیہ ایچون پوستہ اجرتی
ضم ایدیلیر .

صاحب امتیازی : قیپ جانی

مور اداره و تحریر پریہ متعلق
نصوصات ایچون مدبر نامہ
مراجعت ایدیلیر

دارہ خانہ سی سلانیکدہ صبری پاشا
پادہ سنہ دائرہ مخصوصہ در .

نسخہ ۱ فرورسہ

وطن و ملک تمالیسنہ ، صنانلارک اتحاد و ترانسہ خادم سیاسی ،
ادبی ، اجتامی ضمدنک هفته در دہہ
نشر اولنور مصور رسالہ در

۲۶ اغوس ۱۹۵۸

۶ ورمو ۱۹۵۸

حیخانہ خاطرہ لری

اولدینی آکلامق ایچون بویله بر اوفاق تجربیہ ، بر
قاج کونک چلبہ احتیاج واردی . شوراسنی اخطار
ایدہ یم کہ سکنہ سی پک مونس وشاطر اولان اوپرلرک
— مع التأسف آب وهواسی — ظن اولوندینی
قدردہ لطیف دکلدز .

حکومت سابقہ اداره سنہ ضبطیہ بر کرہ جک
اولسون باش اورمہ مش ، بر قاج کون — هیچ
اونازسہ مرعی خاطر اوطہ سنہ — اوطورمہ مش
بر آدم وارمہ شہسز طالعزدر . زیرا اورالری
حقیقہ کورولہ جک بر لردی . بن بو خصوصتہ
دنی طالعک لطفہ مظهریتلہ نماز اولاناردن برینی .
زیرا بر کرہ او مبارک بر لری کوردم ، قرون وسطاہ
بورجیالر اداره سنہ ونڈیک شہری زیارت ایش
اولسہ یدم بو قدر مثلثہ و بو قدر مستفید اولازدم .
ثانیاً وجودک نہ قدر چتین واڈتہ متحمل

ثالثاً جمعیت بشریہ نک بر مہم و محترم قسمتی
یقیندن مطالعہ ایشہ یدم ، اولرلہ صمیمی بر علاقہ
ایلہ عقد الفت و مودت ایشہ یدم حیات ، معیشت ،
حسیات عمومیہ ، الحاصل فلسفہ اجتماعیہ حقندہ بو قدر
مہم تجربہ لہ . موفق اولہ میہ جق ایدم ؛ بیلسہ کر بو
بہم ایچون نہ قدر بو یوک بر محرومیت اولوردی !...
(زولایا) اولانجہ شمول حکمتیہ معنای حیاتی بال تجربہ
تحقیق ایدوب او کریمک ایچون اولور اولماز بر لہ
کیرر چیقار ایش . زمانز تجربہ زمانی در ؛ بویله
اولمدجہ اولماز . بناءً علیہ زولانک شو حالتی پک
بکنیم . بملہ کوروشن بر چوق اجنبی لہ مقام التفاندہ
معلومات وافکار فلسفیہ می تبریک ایشدن صکرہ ،
اورویاہ سیاحت ایدوب ایشہ یدکی سؤال ایدلردی .
بن ، ممالک تمدن بر برہ کیدہ مافش ایدیکمی سولینجہ
اولدقجہ صمیمی بر حیرتلاہ یوزمہ باقہ روق نردہ ا کمال

فیلسوف رضا توفیق پک افندی

سزه مزاج غریبک بر کوچوک سرنی قاش ایتم .
نیچین هر فلاکتده کولر یزلی بولون . یعنی اکلامق
ایچون بو قدر حق افنا آت کفایت ایدر . بوسبو .
تون اسرارمی دوکیمیم ، اونلر نیم دائمی شطارتک
توکنمز سرمایه سیدر .

توجهات ضمیمه لارینه مظهریته بختیار اولدیغیم بونجه
قار دانلر مه شیمدی اومضحه کوردن بعض تمنا لر عرض
ایتمک ایسترم دها طوغریبی گنیدلرینک ارزوسنی
یرینه کنیرمک ایچن حبسه خانه خاطره لر مدن امضیلرینی
شیمدی نقل ایده جکم . هر زمان آغیر رجدی
موضوعلردن بحث ایده جک دکلز آ . . .

بن - هکیمک ایتمو : سه مده - طیبیم ؛ یعنی
امراض مختلفه حقدده کی نظریات معتبره پی بیلیرم .
امراض عصبیه دن بعض غریب خسته اقلر واردر که
بیکنه علم اولانلر نظر نده پک طبیعی احرا لدن فرقی
کورونمز . مثلاً (داء الصلہ) ، (سرسریلک) بوقیلدند .

x بن حمد اولسون جمماً و معنأً خبلی صاعلام و قوتلی
بر آدم ؛ فقط بو کبی امراض عصبیه یه ابتلا می
چوقرن اکلامش ایدم . خصوصاً یکی بر مرض ایله
زمان زمان یزار اولدیغنی تمایله تحقیق ایتمشدم ؛
بوکا (محبوسیت مزمنه) دیه بیلیرم که ایگی ده برده

x نکس ایتمک کی تهاک کوردن سالم دکلدن . بو خسته لق
نکس اینجه انسانی بر نوع (داء الصلہ) یه مبتلا
ایدر و ضبطیه ده کی وطن ایلمسنی شدتله اوزلر .
ایشته بوندن بشقا خسته اتم بوقدی ؛ اوده حمد اولسون
بر از خضیفلی .

شیمدی آکلایمیم ؛

بوندن اون التی منه اول طبیه ملکیه تک ایکنجی
صفننده بولونیوردم . ملکیه شاهانه تک دردنجی

تحصیل ایتمکیز ؛ . . . دیه صورارلرین ددی بومادی سؤاله
قارشی کمال فخر و غرور ایله ؛ [دولت حبسه خانه
لرنده ؛] جوانی ویریردم . بالطبع بو نازک غزته
خضایرلی بر از عقلمده موازنه سزاک اولدیغنه
قتاعتلرینی ایما ایده جک صورته ظاور اینلر
ویر سکوت حرمت پروانه ایله تکرار یوزمه
یا قارلر و تبسمه بیله جسارت ایده منزلردی . فقط بن
حیاتمنده اذهان عمومی پی تردده دوشوره جک بر تک
نقطه تک بیله مسکوت غنه بر اقلدیغنه راضی اوله مام ؛
بو بیله بر مزاجه مالک اولدیغیم ایچون ایضا حاته کیریشیردم .
و حقیقه حیات اجتماعیه حتمده حاصل ایتمک معلومات
تجربیه پی فلسفه کتابلردن زیاده محله قهوه لر نده ،
خانارده ، قالدیرملرده ، هله حبسه خانه گوشه لر نده
اکتساب ایتمش اولدیغنی اکلاتیر و کنیدلرینی اقناع
ایدردم . اوزمان الیمی صیقه رق بر ده ساتیریک
ایدرلردی . نه غریب مظهریت حبسدن
چیقمش بر آدم شانان تبریک کورولسون ! . .
اوندن ماعدا نیم بر بویوک قوت منوییم وار که
هر فلاکتده قارشى موازنه فکریه و وجدانیه می تأمین
ایدن اسبابدن بریدر ؛ بن هر وقعه پی کیفیه خوش
کورونن جهتدن تلقی ایدرم . یعنی (ادبیت) بر
آدم .

هر حال ووضفه کوره حادثات الیم تک بالنسبه
اهون و خضیف بر جهتی اولدیغنه قناعم واردر .
علی الخصوص الک فحیم فلاکتلر د بیله . بیلنره کوره -
بر مضحکه واردر . بن اذیتارم ایچنده اومضحه
حیاتی تمنا ایده کشمدر . شدتلی باش آغریلرینه
مبتلا وقومدی تمناشانه پک مراقلی بر آدمک حاله
نیم شو حالمی پک بکره ته بیلیرسکر . باش آغریلرینه
ومعه راحتسزلی نجه کولمکه مانع دکلدن . ایشته

کال بکک اوندن آلمق ایچون ضیا فائق مأمور اوله رق
ککش . فقط یا کز کله مش ! .. ضیطیه دن ایکی ژاندارمه
ایله برده پولیس کتیرمش . کندسی ایله یوزلرجه
آدم بوغدیفنی ادا ایدن بو شارلاطان حد داننده
اوقدر قورقادر ! بکا ارناوود کوبنده سلطان
سرایلری اوکنده تصادف ایتدی . نیم بر آ یاغم
ژمناسمتیق یوزندن خیلی زده نمش اولدینی ایچون
آ قصیوردی . بنده طوپالایه طوپالایه بر باستون ایله
باغچه کیدییوردم . او ائشاده بر حریف سلام ویردی
و پاشا حه رتارینک نی ایستدیکنی نازکانه بر ادا ایله
سویلدی ؛ «هانکی پاشا ؟» دیدم و کندیسنی بر کنج
افا ظن ایتدم . [ضیطیه ناظری ناظم پاشا !]
جوابی ویرنجیه بو کوچک کوزلو قوری یوزلوضیف
دلیقانی نی استاورینک قهوه سنده کوروش اولدیفنی
بر از درخاطر ایدز کی اولدم وایشی اکلادم ،
(مابعدی وار) رضا نوری

صنفتدن طرد ایدیهلی ایکی سنه دن پدی سکر آی
کچمشدی . پدرمی ده غیب ایتشدم . ارناوود کوبنده
اسماعیل کال بکک اوندن اوطور سیور ایدم . اوزمانلر
یه اولور اولماز مسئلهلر حقنده قونفرانس ویرمک
کی بر مناسبت مزصراق واردی . کیجه لری اسماعیل
کال بکک مباحثه و مجادله ایدر کوندوزلری حمیده
جاده سنده : تراموای پولنه ناظر بر اوتلک آلتنده
استاورینک قهوه سنده بولوشوردق . طیه عسکریه
طلبه سندن بر چوق کیمسه لره ملاقی اولوردم
وسوسیالیزم ، ماتریالیزم ، کی مسئله لره دائر
اوزون اوزادی یه سوزلر سویلردم . اوقونفرانسارده
بولونمش اولان ارقداشارمدن بوراده بر کیمسه
واردی . حقوق طلبه سی ده بزه التحاق ایدردی ؛
بونلر آره سنده ضیا فائق اسمنده دخی بری وارمش که
بوکون انکلتربه قاجوب ده بر خیلی شارلاطانلقاراله
ناظر دقتی جلب ایتمک ایستین و کندسی ایله بیلم
قاجوز کئی بوغدیفنی سویلین (ضیا بک) اودر .
بر آدمک جباتنی صره کادکجه تعریف ایده جکم .
ایته بو ضیا نی بر مدت دیکله کدن صکره دینسزاک
وسوسیالیستاک اسنادیله بنی ژورنال ایدر . کویا بز ،
بونون طلبه جماعتی بر جمعیت خفییه ایتمه دینسزاک
اساسی اوزرینه اشتراک اموال ادعاسنده بولونورمش
برونساره بو فکرلری ویرن دخی بن ایتم . حتی
بر کی دین دخی تأسیس ایلم .
قارئین کرامتیه بو ادعالم تحف کلیر ؛ بلکه ده
مانه یه حمل ایدرلر . فقط اوزمان ضیطیه ناظری
اولان ناظم پاشا بوکون صاعدر ؛ ولی دکسه ده بر
برده والیدر . اونی ایجابی تقدیرنده سویلته بیلیم .
بو ژورنال اوزرینه بر آ قشام بنی اسماعیل

پرومسی بیتلری

— حیات پولنده —

دیمک نصیبی دمامم بو عمر محزونک
بکا ایتم ، متالم وحاسر و معلول !
دیمک سعاده کوسکون شو بخت ملعونک
الی الابد بویول اوستنده کیمه یی مأمول ،
نمین بر نیجه افکار تاره مستغرق ،
کوزم بولک صریتان چهره سنده ، برهیجان
آغیر آغیر کیدییورکن ...

— ائدی کویرو !

تشریح کنر لازمدر اولہ امر آلام) ، (آکلادم
عنیزم ! .. بی توقیفہ کلشکر ، آجیق سویلسہ .
کر آ) مع التأسف !!! ..

اولہ ایسہ بیورک اسماعیل کال بکک اوینہ
کیدہ لم بن اورادہ اقامت ایسیورم . پر کرہ اوغرا .
یہ لم خبرلری اولسون بی بکلمینار)
پر ممکن دکلدو اقدام هر درلو مناسبدن سزری
ضع ایتمک اوزوہ امر آلام .

کل ! کل ! عنیزم ؛ فضلہ غیرت کوسترمه اوامرارہ
دہ بک قولاق آصمہ خونوز بن محکوم دکلم ! ..
اولسہ اولسہ مظلون اولہ ییلیرم .

بوسوزلرمہ تارشلی براز دہا سویلتمک ایستدی
ایسہدہ بن ایلری طوضری یورو مکہ باشالادم ؛ کندہ
یسی ژاندارمہ لریلہ پولیسنی اسکله طرفارندہ بر یردہ
براقش اولدینی ایچون تک باشہ نی زورلہ ایستد
یکی برہ کوتورہ میہ جکی اکلایہ زق مطبعاہ تعقیب ایستدی
اسماعیل کال بک ارناوود کویندہ موسیو (ادواروس)
ک اوندہ کر ایلہ او طور ییلوردی از خانہ بوگون
جلال پاشانک مالکانہ سیدر .

کیتدک بن ضیا بکی حرم جہتمک قیوسنہ قدر
کوتوروب اورادہ بر اقدام ایجری بہ کیدرم ؛ براز
بکلہ دیدم ! غالباً قاچہ جف دیہ اندیشہ ارتش اولمیدر کہ
ک: بیسی دشنی کلک ایستدی حرمہ کیرلر ! دیدیکم
یردہ طوروب بکلکیز بن قاچم صراق ایچیکیز دیدم .
ایجری بہ کیدرم کمال بک بوقدی چار جابوق
بعض تعلیمات یردم مکتوبارم و بار مخبرام بر پاکت
حائندہ کتبخانہ مک معین بر کوزندہ ایدی ؛ اونی
بر یرہ کیزلہ ملری بی و کتبخانہ بی اولدینی کی ترک ایتملری بی
حرم خلقنہ حد متجیرہ تیبہ ایتمم . شاید ضبطہ دن

کلویدہ برشی آلمق ایستلرسہ بن اولد قجہ هیچ
برشی یرمہ ملری ؛ لزومنی دہ علاوہ اخطار ایلام .
مالبوکہ ہم اولطم باغچہ بہ نظر ایدی و اسماعیل بکک
کتبخانہ سنک الٹ قاتنی تمکیل ایدیوردی وضیا بکلہ
دہ اولطمک اوزکندن کچمشدک .

مکصرہ چیقتم و اکندیسنہ ؛
شیمدی بیورک کیدہ لم دیدم .

اسکالہ کانیجہ ضبطہ دن کلن ژاندارمہ لریلہ پولیسنی
کوردم . ساعت اون ایکی صولری ایدی . بر آ ز
و اوبری بکلہ دک اصنامبولہ وارد یغنز زمان ماتا قرا کلق
اولمش ایدی .

ایاغرم بک قنا و احتسرا اولدینی حالہ نیخی خیلی
مدت یایان یورو ترک ضبطہ ناظرینک اوینہ کوتورہ
دیلم . عربہ تکلیف ایتمم . بولنہ مدی .

اوزمانلر ضبطہ ناظرینی شیمدی کی جزائر بحر
سیند والیدی ناظم پاشا ایدی . محمود پاشا دعا خواجہ
سخانی جوادندہ صری پاشا صرحومک اوندہ کرا ایلہ
اوپورویور ایدی . اورایہ کیتدک ؛ بیلمم نہ امر
ویرلدی ؛ کیسہ بی کورم دن ضبطہ بہ سوق اولوندم .

ساعت اونچ رادہ نوزندہ ایدی کہ بی ناظرک اوطنسہ
یقین بر کوچک اوطنہ بہ ککندی تمیولر مجہ ا-
مسافر ایتمدیلمر . یانہ دشنی ایکی پولیس نصیب ایتمدیلمر .

ایناک دفعہ بویلہ بر شقیہ مفروض بولوندیم ایچون
کیمر مکدہ اولدیم ساعت مہمہ حیاتک معنی حقیقیسنی
بک اکلایہ میوردہ . اوزونجہ قونوشمہ طاقت واستعداد
اولماقلہ برابرہ املر ایدہ کی ذاتارہ بر ایکی سوز

سویلمک ایستدم ؛ غایت قیضا جواہر ایلہ ایتمایا ایدر لر
دشنی بعضاً هیچ جواب ایلہ ؛ و برینسہ ترک موقوف
موقوف یوزمہ باقارلردی . بن بر حالقارشنی حیرت

ایتمم ، بدن حظا تمیدیلر قونوشمقدن ذوق المیورلر
دیدم . واقعا سامنه وجدانه :

بر برده که یوق نغمه کی تقدیر ایده جک کوش
تضییع نفس ایله تبدیل مقام ایت ا

یتقی ضیا باشانک روحی بر آن الهام ایتشدی ؛
فقط تبدیل مقامه امکان اولدیغنی بیلدیکم ایچون

ایکجه مصراعک حکمنه اتباع ممکن اوله مازدی ؛
صوصدم . استانبولک هله آياصوفیه میداننی کچی

یوزانس خاطره لریله مالی بولکان و حکومت نانه ،
مشهر تاریخده اجرا ایدیلن رذائلک ، دنائتک ، مسخره

لنک بر محنت پر عبرتی اولان او اسکی استانبولک
کیجه لری ته قدر سود افزا بر سکونت ایچنده کچر

بیایره بیگنر ؛ انسان او برلرده عصر لریجه حکمفرما
اولان حیاسر مدینتک تاریخ سفاقت و شاعتنی بر

آز خاطر لار ایسه ، یوزانس خاقنک حاملرده کیردیکی
کیرلی بر حیاتک یورغوناننی ایصوفیه میداننک آقا

قنده حالا بر تخمورلق خاندنه حس ایدره ایشته بنده
کندی کندیمه نچره به نصب نگاه ایش بونلری

درشونیوردم ؛ فقط کیجه پک قارا کلکی اولدیغنی ایچون
افاقده کوزلرم بر کابوس ظلمتدن ایشقه بر شی کورده

میور قولاقلرم دشنی حیات عالمه مک خاطره لریله بنی
دنیاده مسعود کورمک ایستدیگنی هر زمان بکا سو

یلش و فقط کورده مامش اولان زواللی مرحومه
والده مک طانیل سنیله چینیوردی .

بز او سکونت ایچنده ایکن بر ونیره یادوست !...
نداسیله کندیمه کلام ، بو کوزل سنی طانیوردم آره

صره غزل سونلیه رک اوزطه یاشلی بر درویشک اورا
لردن کچدیگنی کورور و برمدن کندییغنی دیکله مدن
سحبه دوم . اوت اومه ینه او آدم کچور دوستلق

دیدیکمز حس مقدسی تزدیل و تذلیل ایش اولان
استانبول خلقی ، چوقدن او قویه وارمش اولدیغنی

حاله یادوست نداسیله بیلم کیمه خطاب ایدیوردی .
فقط بن بو تون او یانمش و کندیمه کیشدم . دقله

دیکله دم سکوت ایله کچن بر کوچک فاصله دن صکره ؛
کیمسه بی دلتک آزار ایتمه سلطانلق بودر .

قلب موری تخنکاه ایله سایمانلق بودر .
بیت مشهورنی اوقومغه باشدی . بو آدم دائمی

راستدن او قور و پک و تورانه بر ادا ایله او قوردی ؛
فوق الحد بر طویغو ایله متحسس اولم . کوزلرمک

باشارمق اوزره اولدیغنی حس ایدیوردم ؛ فقط بویوک
بر عزت نغمه واردی . چو جوقلتمده بیله انجق حد

تمدن اغلاردم ، وخیلی زماندن بری اغلامنی اونو
تمشدم . بو آدم لره آغلامق استعدادنده اولدیغنی

کوسترمانک ایچون جبر نفس ایتدم ؛ بر اوفق رعشه
ایله او استعداد بدن زائل اولدی . بو سفر کمال

سکونت ایله بو درویش غزلخوانی دیکلیوردم ؛ حتی
مستریح و متسلی اوله رق دیکلیوردم .

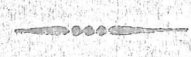
براز صوکره اطرافنده بولان پولیس اقتدیله
خطاباً !...

(ته قدر کوزل سو یا یور!) دیدمکن کندی آله مدم . جواب
اوله رق : اونک سنی کچی سس یوقدر ، لکن شرقی ماری

بیلمز ! ملاحظه کنی طویونجه صوصدم ؛ ارقداش لرم
ته دیمک ایستدیگمی کر چکدن اگلا میورلردی . بنده

اگلا تمقدن صرف نظر ایده رک سسی کسدم .
(ما بعدی وار)

رضا نرفی

(3'e devam)

nsi ve otel arasında mazlûmiyetleri o çehre-i
mâsumiyetler ile zahir bir laç biçare gelir
(Musmûle görür !?) giderdi. Ben yalnız
bu köşede oturur, seyrederdim. Akşam gâh
eranda ve gâhice dahi erandan sonra yalnız
başım kalır, ve tedebbü etmekte olduğum
leîtabı hırsımı bıraktığım yerden aldım.
Bemi belileyen polis efendiler dahi nöbet ↓

değirbirirlerdi ; o lestar ki her gün yeni yeni
çehreler görür ve görüşmekten memnû'
olduğum için yalnız onların temsilinde
bir mârû-yı hırsiyet aramakla vakt geçirir
ve bu mütâbâzandan memnun olsurdım.
(mabudi var)

Rıns Pertik

Hapishane hatıraları (3)

O durduğumun oda Tabiiye Nezareti Tercümanı-
nın odası imiş. İstihlak zamanı ve hele lüzumun
hiss olununca kendi kendime hareket etmiş
slansmak için, artık uyku uyumaya müsaade
istedim; Yatağa getirmeye gittiler. Fakat
getirdikleri şilte o derece pis ve müstekreh
idi ki polis efendilerden birisi :

— Beyefendi !.. Affedersiniz, kanepa üzerine
uzansanız daha iyi olur. Bu şiltede olur
olmaz kimseler yattı ; hatta en sonra
Mısır'dan hasta gelen bir kişi yatıyordu. dedi.

Bu adamın ihtiyatına çok teşekkür ettikten
sonra kanepeye elbisemle uzandım ; fakat hava
ratib ve soğukça olduğu için derhal uyudum.

Viebanı beserin garib garib teulliyeti
sardır.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 278.839.1

بو تجلیاتك اسباب حقیقه سی، معانی صریحی هنوز
 بیان میور لکن بعض احوال ایله مناسبتی اولدیغنده
 شبه دخی قالمور. ایشته اوقیلدن اوله رق بنده
 او کیجه اوزون اوزوزرؤیالر کوردم، اویله متلسسل
 و اوقدر اوزون که بوتون سرگذشت حیاتی یکی
 باشند یا شوردم. کردیکم برلرده کوردوکم شیلر،
 چوجوقلم، الملك، مکتب حیاتی، روس محاربه سی ه
 مهاجرلرک صفاتی، ازمیده سیاحتمن والده مک پک
 کنج و دسیح ایکن اوراد. وقائی، الحاصل اوزمانه
 کلنجیه بدر به کورمش کیرمش ایسم یکیدن کوروب
 کیرییوردم. نصل یا شامش ایسم تکرار اویله جه
 یا شایوردم. حتی اویاندیغ زمان ضبطه نظارتنده
 بولان کوچوک مأمورینک اخطاریه اویانمش ایدم؛
 اگلا یلیورکه اویس او طهده اویرتیق قانا پاده غایت
 راحت اویومشم؛ هم معتادمدن فضاه اویومشم.

اوطیه ارکنجه ترجمانلر کادی. اصل ترجمان
 عبدالکریم بک اسمنده قیرمزی صفالی بر مارونی
 افندی ایدی. بالطبع بکا غایت اهمیتسز بر سلام رسمی
 و بره رک برینه اوطوردی و اوکنده کی سیقل ویس
 یازی ماصه سنده مشغول اولمغه باشلادی. بن بوذاتک
 چهره سنده بر آشنالی کوردم و وقتیه مکتب سلطانی
 آرقداشلرمدن اولدیغنی قینا بیلم؛ ه فقط دوشکونک
 دوستی اولمازه مثنک مضاحفی دخی پک اینی بیلادیکم
 ایچون کندیسنه آرقداشلرغمزی اخطارایتمکدن صرف
 نظر ائتم. ذاتاً هیج بر کیمسه نک یاردیمنه مفقر
 رکلم و اوکی احواله اولمدهده !... لکن اوده
 بنی طانییدی !... !

بنم بر غریب مظهرتم واردر که اقتضای ایتک
 عبت اولسه انجق اونکه اقتضای ایدرم : بن هر

زده اولسم هر شیدن اول کولکلی قازانمق و توجه
 و محبت نائل اولمق ایسترم ؛ بونک ایچون اوفق تفک
 معرفلرمده واردر. هر کسک حالی بر آز بیلیم ؛
 هر کسک حاله کوره قونوشمنی حسب حال ایتمکده
 بیلیم ؛ کدرلرینه بلا قید احتیاط اشتراک ایدرم ؛
 آکلادینی لسان حال و قال ایله کوروشورم ؛ بر آزده
 تحف حکایه لر آکلایر، مقامه مناسبت دوشورده رک
 اوناری تفسیر ایدرم ؛ انسانلرک لسان و حال و شاتی
 تقاید ایتمکده ایسه فطری بر قابلیتم واردر ؛ اک
 اویقواسز دشمنی کولدورور. کندیسنه ایصنیدیره.
 X بیلیم. ایشته بو سایه ده بن اوراده دخی نسبتاً ده
 راحت ده مستأمن بر حیات سوره بیلیم ؛ بعض
 عبرت بخش تفصیلات بو خصوصده کی سیاستمی هویتیه
 کوستره جگدره.

اوت اوده بنی طانییدی !... و مقام تسلینده
 (کدر، ایتمه برادرانشاه بر قاچ گون صکره چیتاره
 سک علی الاکثر بو کبی افترا لر ایله چوق کشیلر
 توقیف اولونیور، نه چاره صبر !) دیدی .
 بن ذاتاً چوق صبرلی بر آدم ؛ افترا دن ، حتی
 حقیق بر بلادنده اودرجه قورقام ؛ فقط بو ذاتک
 شو وضع پسندیده سندن چوق نمون اولم. لکن
 بوسوزلری سویلر سویلز صورتی آ صدی، وظیفه سنک
 ابجانجه حرکت باشلادی . بن اطراف ایله قونوشمق
 ایچون آره صره سوز سویلیوردم ؛ [افندی
 قونوشمیکر، اختلاطن ممنوعسکز] دیمکه باشلادی.
 بن حالی آکلادم ؛ [پک اینی اقدام ! قاعده لرکری
 بیلمیوردم عفو ایدرسکمز] دیه جواب ویردم
 و صوصدم.

آرتق کوندوزلری اورایه بر چوق أسافک

Mabihane hatırası (6)

- 8. nüshadan mabad -

Bu minval üzere dört gün geçti. Her gün
beni o odada akşamları refakat eden polis
efendiler değışirdi. Lâkin benim bundan evvel
teflikhaneye tecrübeni oluştığı için sıkılmaya
başladım ; zira beni o murdar odaya sıkış-
tırdıkları süresince bir işe uğrup sarsın olmadı.
Mabut şikâyet etmeye karar verdim. (Beni
buraya niçin getirdiniz ? Ne soracaklarını
sorunur. neye hükmedecekleriniz , bu iş
bitsin demeye başladım. Hükümette istinak
için Nâzım Paşa tarafından esgin besgini
temin ederek beni susturdular. O esmâhr-
da beni jurnal eden Ulya Paile Bey odama
geldi . Ve gayet

۴ بر ادا ایله نمله مباحثه ایتمکه ، دره دن تیه دن
سوز آجوب افکار و اعتقاد من خبردار اولوق
آرزوسیه بنی نازکانه استنطاقه باشلادی . بن مقصدینی
آکلادم و غایت واضح جوابلر ایله آرزوسنی تشبیه
ایلدم .

اسلامیت ، خلافت ، اداره مستبده ، فرالسه
انقلاب کیبری ، مادیون اعتقادات فلسفیه سی ، ادیان
حقیقه قیسه قیسه سوال جوابلرله آره مزده سرعتلی
بخنلر کچدی . بن بالطبع نهن طولانی موقوف ونه
یوزدن مسئول اولدیفمی قطامیاً بیلمیوردم . مخاطم
نتجه ده بکا :

(اکن هیچ متأثر دکلسکر ، هیچ قورقورسکر)

دیدی .

— قورقه جق هیچ برشی یوقدر ، هم بن شیمدی به
قدر بوزمی قزاره جق بر حرکتده بولوندم که
صیقلیم ، قورقهیم ، ذاتاً هیچ بر شیدن آشوری
درجه ده قورقار بر آدم اولدیفمی هر کس بیلمه .
بایه جقم شیلری بر قرار ایله اجرا ایتمیکم ایچون
وجدانده قورقویه محل قالماز . هم سزک بکا صور .
دیفکر شیلر صرف علمی ، حکمی بر طاقم موضوعات
مسائلدر . بو مسئله دن طولانی قرون وسطاده بیله
هر کسی اولدورمزله ایتمش . اولدورمزله ایتمش که
بر چوق حکما یا شامش و اثر بازمش اثرلری ده بزه
قدر واصل اولش) دیدم .

کولدی ، سزک سمپاتیک (یعنی جذاب)
بر آدمسکر دیدی . بنده بر آرتسمکنان کندیشنه
— بو توجه دن طولانی — تشکر ایتم . قالدی
کیتدی . ایرتسی کونی ناظم پاشا حضرتلرینک بنی
چاغیردینفی و اوطمننده کوروشه چکنی تشبیر ایتمیلر .

۵ بنم اوصره لرده بر آرتخریب قیاقم واردی .
ساجلرم اوموزلر مه یتیشه جک قدر اوزوندی .
صیرتمده کی البسلر دخی کیمسه نک کسوتنه بکزه من
ایدی ، چونکه بن ایستدیکم بیجمده البسه یابدیرر .
کینیردم . هله بر حروانی ایجاد ایتمشدم که حالاطریف بر
شی ایدیکنه قناعم واردر . سیاه شایاقدن غایت
اوزون بر جبه فقط قوللری یوق . اوموزلری
بوزمه لی ، یقه سی عادی ، بالطویقه سی کیبی ! ... برده
ظریف قوقولاته سی وار ، اوچنده ده بر کوزل اوزونجه
بوسکول ! ایشته بو قیاتله اوزمانلر فیلسوف رضایی
استانبول سوقاقلرنده هله باب عالی چاده سننده
کورمائش اولانلر نادر دی .

ضبطیه ناظری پاشا بنی حضورینه چاغیردینفی
زمان جبه می چیقاروب کیتمش ایلم . اوزرمده
انکلیزک (نورفولک) دیدکلری طوقه لی جا کتته
بکزر برشی واردی .

ایچری به کیردیکم زمان اوراده بولونانلر
طیشاری چیقیدیلر . یالکر ایکی کشی قالدی . حتی
پاشا او آدملره خطاب ایدرک :

اوطورک ائدم باس یوق ! دیدی . فقط ذاتاً
اونلر قالقوب کیتمک اوزره بر حاضرلقده بولونما .
مشاردی . بونک اوزرینه بنده بر آرت اولدورموزوب
باقدم . سلاحشور قینقلی ، قوتلی اوزون قومرال
بیقلی آدملردی . نظرلرنده کی خوشونته رخماً بو
صاغلام وجودلی آدملردن خوشلانمشدم . چهره لرینه
نظراً بوشناق درلر ظن ایتمدی .

پاشانک یازی ماصه سی اوکنه اوطوردم و او ایکی
ذاته آرقه می دونمش اولدم .

اول اصره ده پاشانک چهره سنه دقتله باقم ، زبیرا

اوزمانه قدر طایمئور ایدم . نیم بر غربت جسم
واردر ؛ ناظم پاشا کی بر آدمک چهره نده دکل بر
سوروجی باز کیرینه با قسم ایلک تأثیری ضبط ایدرم .
واوکا اهمیت ویریرم . چونکه بو ایلک تأثیرک بی
اغفال ایشیککی اندردر .

ناظم پاشایی شخصاً سویملی بر آدم بولدم .
طانیدیغم کوردوکم بر چوق پاشا کی چهره زورکور-
تی دکل ایدی . بو یوک و منتظم باشلی پک کوزل
کنیش آلتی بر آدم ایدی . چهره سنده کورولن
وقارک ساخته اولدیغنی یکنظرده اگلاشمدم . ذاتاً
موقوف اولنزدن اول استانبولی طوایدیران مناقبئین
بیله ایشتمشدم . عمومخانه لرده کیردیکی حیاتی
— انی ساعتده اولسون — قائم مقام اشرف
یازمش و یازمه قلمله دخی پتیره مامشدی ، بویله بر
سفاهت آدمک وقارینه ده قولای قولای اینانه مازدم .
هر حالده بکا پک وقورانه و پک نازکانه بر طور
ایله معاصره ایدی ؛ سؤالری دخی کرک شکل و کرک
اسلوب نقطه نظرندن کرکه بیان اعتبارله حسن
تربیه به دلالت ایدر ، بر ادا به مالکدی . عجبانه صوراه
حق دبه بر مدتیجک دوشونمکده ایکن :

رضا افندی !.. سز سوسیالیست (یعنی اشتراک
اهوال طرفداری) و ماتریالیست (یعنی فلاسفه
مادیوندن) ایمشکر ، دازوین طرفداری ایمشکر .
پک انی بیلمک ککر لازم کلیر که سوسیالیستک نهایت
آنارشیستک و ایریر . ماتریالیستک دخی دین مبین
اسلامی انکاره و ایریر . برده جمعیت خفیه کنز و ارمش
بونلره جواب ویریکز ! دیدی .

بن ناظم پاشانک بالذات ماتریالیست اولدیغنی حتی
مشهور فیلسوف معاصر بوخنرک (قوت و ماده) نامیله

یازدیغنی کتابی کرات ایله مطالعه دن ذوق اولدیغنی ،
حتی هر درلو احتمالات مضره به قارشی برده ترکیب
بندیازوب اوراده بوخنری ایکی کلمه ایله ردایتدیکنی
بیلیرم ؛ هم منظومه سنی او قومشدم . فقط سوسیالا
لیستلکک آبار شینستلکک پیوسته اوله جفته دائر واقع
اولان ادعاسنی متواتر اولان وقوفنه یاقیشدیره مدم .
بوکی بخنلرده کورولتی به یابوج بر اقیه جغمندن امین
فقط طوغریدن طوغری به ردایمکدن ایسه تاریخ
فلسفه به وقوفنی تحقیق ایدوب درجه وقوفدن مطمئن
اوله بیلمک ایچون بر چویرمه حرکتیه لزوم کوردم .
یان طرفدن مقابله ایتدم ، دیدمکه :

پاشا حضرتلری بوکی مسئله لرده خیلی دن خیلی
وقوف دو آنکر اولدیغنی ایشتمشدم . اگر بومسوعاتم
صحیح ایسه ادعا ایده بیلرم که بو سؤالک محق اولدیغنه
قناعتکز یوقدر . زیر اسؤال حد داننده متناقضدر .
اولا ماتریالیستکک سوسیالیستکک ایله قابل توفیق دکلدر .
ثانیاً سوسیالیستکک تشبیهات شخصی به بی ممکن اولدیغنی
قدر تحدید ایدرک مسابقه حیاته اشخاص مقتدره نک
عزمنه سد چکمک و هر کسی حکمرنک اداره سنه تودیع
ایدرک وسائط ثروتی حتی آلات سعی عملی افرادک
الندن آلوب جماعته ده طوغریسی او جماعتک قدرت
مشخصه سی اولان حکومته تسلیم ایتمکدر . مسابقه
تشبیهات شخصی سوسیالزمکک حظاً ایتدیکی شیرلنددر .
آنارشیستکک ایسه تماماً بونک عکسیدر . حتی
شخصیتک (نئدیویدو آلزم) ک افراطی دردیملرکه
پک طوغریدر .

(مابعدی وار) رضا نوئیوه

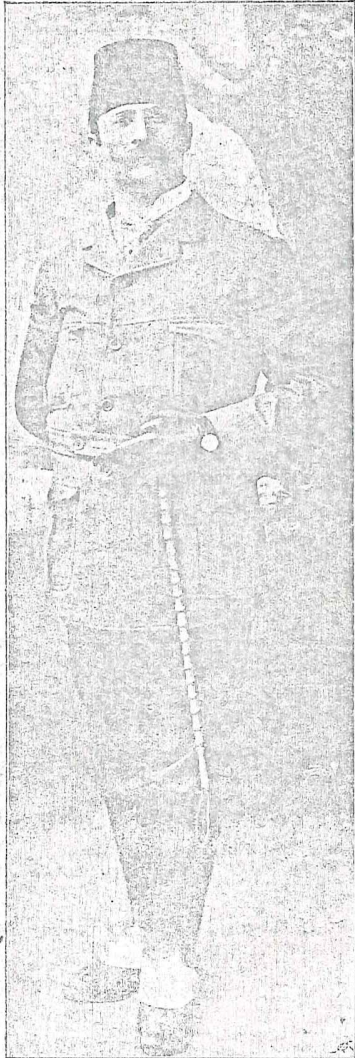
İtâpîşkrone hatırası (5)

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 278.839.1

- 10. nüshadan mabed -

O halde bu itileşt-ı mütemakızda felsefede
bir meşhûrî mahsus faraktarı olmak
isteyen adamin aihninde kebil-i
telif midir ? Bir insanın faraz bir dîni
kebul →

وقرور وسطاده خلقك نصل دره بکله قول اوله نرق
باغلی ایدوکتی وچاایشوب چالیشماقده سربست اوله
مادیفنی اخطار ایتدکدن سوکر اترقیات مدنیه و تکامل
سیاسی ایله ناصل هر کس ، هر فرد بو حقی اکتساب
ایتمش ایسه (حق مالک) و (ثروت عمومی) دزده
تکامل مدنیت و حقوق سایه سنده هر فردک مستحق
اولدیفنی نصیب مشروعیه نائل اوله جنفی ادعا ایدر .

معاونین تئجریه ضدن فیروزوف رضا توفیق پک

ایدوبده اولنک مابه القیامی اولان نصوص اصلیه سی
رد وانکار ایتمی نه قدر دوغرو ایسه بده عینی
زمانده (ماتریالیست) اولقله برابر (سوسیالیست)
دارونیس (ودها بیلیم نه اوله بیلیمککم ادعایی
او قدر دوغرودر .

آ کلاشیلورکه بی سزه ژرنال ایدن ذات هر
کیم ایسه موفق اوله بیلیمک ایچون بر جوق اسناداتده
بولونمق ایتمش . فقط بو تعیرانک حد ذاتده نه
قدر متناقض احکامی جامع اولدیفنی بیلیمورمش .
یالکنر بر ادعاده قاسه ایدی بلکه طوندیرا بیلیدی ؛
شیمدی ایسه سوء نیت وجهالتله بکا استاد اولونان
بو اوصاف یکدیگری رد ایدر ، و بی سربست بر اقیه
وامر موافقده مظهریمی تسهیل ایدر . چونکه بن
نه اوله ییم ، نه ده بویله ییم .

— اوت بو ادعاده بولونان بن دکلم . سوسیالیزم ،
ماتریالیزم ایله قابل توفیق دکلدیر . لکن سوسیالیست
اولدوغکزه دائر قطعی بر دلیل وار : بکنندی خط
دستکزه بر وثیقه وار .

بن بو جواب اوزرینه اولا جوق ممنون اولدم .
زیرا ناظم ، شانک تاریخ فلسفه یه وبالذات فلسفه
حاضریه آنجق سطحی بر نظری اولدیفنی بو قدر جق
جوابندن قطعاً استدلال ایتمدم . حتی پک تحسین
ایندیکی تواترله ثابت اولان (بوهنری) ی بیله
لایقوله تبع ایتمه مش اولدیفنی آکلادم . زیرا هر اثرینی
دفته او قومش اولسه یدی بیلیمسی لازم کله جک ایدی که
(بوهنر) اک مفروض ماتریالیستلردن اولقله برابر
سوسیالیزمه طرفداردر . « حق مالک » ی بوکون
بزم بیله یکمز کی قبول ایتمک ایستمز . حتی بو حقی
سائر حقوق بشریه ایله قیاس ایدره ک محاکمه ایلر .

نامین در . حتی فلان و فلان هم ایده آلیست ، همده
سوسیالیستدر . فلان و فلان ایسه هم ماتریالیست
همده سوسیالیستدر .

(بو مشهور فیاسوفلر تناقضی بزم قدر درک
ایده ضرلمیدی ؟) دیمی لازم کلیدی . دینهمدی .
بنده بو جهندن مستریخ اولام ؛ چونکه فلسفیات
بختده جوق لافه میدان براقه دن اسنادات واقعه یی
قولای قولای رد ایده یله جگهی قطعاً آکلامشدم .

خط دستمله وثیقه به کلنجه بردن بره نه اولدینی
خاطریمه کلدی . اوراده برمدت دوشوندم . باشانک
وثیقه دیدیکو یار مکتوب ، یار اثر اوله جقدی . بو
کهی موضوعات مهمه و مسائل خطیره حقتده درحال
اثر یازمق ایستینلردن اولمادینم ایچون او آنه قسدر
بللی باشلی بر اثر یار مغه هوسکارلق حسن ایتمه مشدم .
یالکز اوافق اوافق و منتظم کیامش کاغدرلر اوزرینه
برجوق نوظلر ضبط ایدردم . اونلری ده مختلف
صراکلره ، رقلرله ، تنظیم و تصنیف ایتمکه چالیشیر ،
وایلریده یازاجمق آنارک مالزمه انشایه سنی شیمیدین
تدارکه غیرت ایدردم .

اوت . دوشوندم و خاطریمه کتیردم ، که سوسیال
ایزم حقتده کندی ألمله دکل ، فقط املا صورتیه
آرقاداشلرمدن اوچ کیشی به یازدیرمش اولدینم بر
رساله وار ایدی . لکن سوسیالیزم علمنده در . هم
اوسوده اسماعیل کمال بکک اونده دکل ، باشقه بر
آرقاداشک اونده ایدی . وضبط و مصدره اولونان
کاغدرلرک ایچینده بولونماق لازم کله جک ایدی . بو
ملاحظهلردن صوکررا طیبی جواب ویرمه که حاضر .
لایور ایکن بزم بر مدت سکوت اوزره توقفی بو
شیری دوشوندیگمه دکل ، بلکه اندیشه مه حل ایدن

بونک کی دهسایک جوق ماتریالیستلر واردرکه
سوسیالیستدرلر .

سوسیالیزمک ماتریالیزم ایله بوستون متناقض
اولدینی نقطه لصریح دکدر . (ماتریالیزم) تاریخی
نامیه پک معتبر بر اثر یازان فیاسوف شهر (آدولف
لانغه) زمانمز ایده آلیستلرینک اک مهملردن بری
ایکن سوسیالیست مذهبی مدافعه ایتمش اوکا شدته
طرفدار کورونمشدر . بوزانک عنینده هجویه لر یازان
(بوهرن) یوقارید عرض ایستیکم کهی ، اک هیجایی ،
اک مفراط ماتریالیستلردن ایکن اوده (سوسیالیست)
مذهبه سالک اولدینی کوستر مشدر . فرانسه ده آثار
فلسفیه یله مشهور اولان (آندره لوفهور) اک
متجاوز ، اک زباندراز ماتریالیستلردن ایکن سیاستده
سوسیالیستک دعواسنی کوشمشدر . بناء علیه اگر
ناظم باشا بو مسئله لره کوکل اکندیرمک ایچون دکل ،
فقط شدید بر احتیاج معنوی به چاره ساز اولمق ایچون
جدا آوغراشمش اولسه ییدی جستجوی حقیقت مراقبه
ذهنی بو شیره حصر ایتمش اولسه ییدی طبعیدرکه
بو فیلسوفلرک مذهبلرینی ، افکار و اعتقاداتنی تحقیق
ایتمش اولوردی . بزم کندی معلوماتی اسقاندیل
ایتمک نیتیه ویردیکم جوابک نه کهی بر سؤالی متضمن
اولدینی درحال آکلار ، باشقه درلو ملاحظهلرده
بولونوردی . مثلا : ماتریالیزمک سوسیالیزم ایله
آحکام اصلیه سی مطلقا متناقض دکدر . چونکه
ماتریالیزم حقایق اشیا یله علی الاطلاق بر نظریه در .
بو حیثیه متافیزیق یعنی فلسفه بعد الطبیعه دأره سنده
بر مذهب مخصوصدر . سوسیالیزم ایسه صرف
اجتماعی برمسلك سیاست و اداره در . آرالرنده مناس
سیت اولسه ییله پک اوزاق ، پک ضعیف وهله

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No ۵۷۸.۵۳۹۱

ناظم باشا: هات بر مکتوبکوز وار، اونده سوسپالست اولدینگری بالذات اعتراف ایدینورسکوز . بونده هیچ شبهه قالمایور دیدی . وئی بوستون حیرتله القسا ایتدی . چونکه بن اولدینگ کی کورونمک استین آدملردنم . بنده اولمان وصفی کندیمه اسناد اتمک ایستتم . بن اوبله بر شی یازدیمیه ده هیچ خاطریمه کتیره مدم ، پک جانم صیقیلدی . ودر حال بر احتمال خاطریمه کلدی . بن یازیمی تقلیداً بر مکتوب تصنیع اتمشدر ، اولسه اولسه بوبله بر شی اوله جفی دیدم . ودر حال ادغامده اصرا اوبله برابر او مکتوبی کورمک ایستدم .

بونک اوزرینه باشا ماصه سنک اوستنده قاتلامش بر کاغد الهرق آله طوشدیردی . باقدم ، یازی بنم یازیم . هیچ شبهه یوق ، او تاریخدن تقریباً بر سنه اول آرقاذاشلمدن (طوروس) و (ندیم) اقتدارله کایولیدن کوندرمش اولدینگ بر مکتوب ، او مکتوبدهده کلیولنده کچیر دیکم کونردن ، ضیافتلردن ، قونسولوس حائله لریله سوسپه تلردن بحث ایتدیکم اسناده شیقانمیه ده تعریف اتمشم و (اسکی بیایدیککر سوسپالست رضایی کلکده کایولنده کورک وهر کون درت دقمه یاقالق دکشدرییور ، هوانک تحولاته کوره بویون باغی دکشدرییور ، تک کوزلکیله ، توزلقارنی بر آن جیقارمایور) دیمشم . بوزوزکلک بونجه افتارله صیب اولمش ، بن هر فلاکندن عبرت آفاق ایستر بر آدم . صرهمی گلش ایکن سوبلیهم : انسان پیروده زوزکلک وشاقه ایتملی ، حتی یالکر باشقلرینه دکل ، بو خصوصده کندی کندیمه دخی رعایتکار طاور اتمالیدر . هله بر مذهبه بر مسامکه بر یارتیه منسوبیت ایهام ایده جک قدر تمیرانی اسناد اتمکمه

بی محایا حرکت اتمک بر امر خطیردر . یاپیمانی !
بن بر شاقه اولسون دیمه کندیمه (اسکی سوسپالست) تمیرینی قولانمیه ایدم ، هیچ اولمازسه بو معناده بر افترا به وسیله ویرمش اولمازدم . لکن بوکاده آیریمجه بر سبب واردی : بن مملکتیمزک هر صنف خلق ایله صمیمیاً الفت ایدر و اولنرک حیاته ، طرز میباشته پک قولای و پک صقنیتسر کندی می اویدورور بر آدم . بو خصوصده پک بویوک استمدادم واردر . اونک ایچون بعض دفعه نر اسنانبولده سماعی قهوه لرینه طادنا کلخان بیکی قیاقبیه کیدر وینه اوطورله سفاره قهوه ایچمک مثلاً جاملی یانغینده آیا قایسی طلوسه .
سببه بلده لینک مسابقه فعالیتی اولنرک لسانیه تنقید ایدمک هم کوکل اکلندیرر ، هم مملکتی لایقیله اوکره نور ، طایردم . نته کیم جوق دفعه نر اسنانبوله جوار کویلردن دودوللو بولتورلی کی برلده مهاجر قیاقی ایله کوی قهوه لرینه کیرمش و مشهور پهلوانلریمزک طرز مصارع لرینی بکدی کیرنه نسبتاً جهت رجحانی ، اوخاتک آکلا به جینی طرز ایله تنقید و تعریفه موفق اولشدم . او قیاقده رسملرده کوی قهوه لرینک بعضولونده واردر . بر خیلی مدت دخی لیون اسکله سنده ، غلطه باوزلرلنده ، عمله قهوه لرنده ، کیرچ قابوسنده طولاشمدم . آرقاذاشلم بوجالری می پک ابی بیلرلر ایدی . ذاتاً سرده مکتبیلکده وار !!

(ماهندی وار) رضا نوفجی

İstikbale İstirahı (6)

- 13. nüshadan mabed -

Para geldiği zaman birkaç hafta şile
germek, ondan sonra yine Pratikpazarı
aşçılarından yemek yemeğe ve yakalıklara,
kayıp detsiz, derbeder germek ve öskibet →

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No

273.839.1

قیس آکیجه لزی بازینه بیامک ایچون چیرلی طاشده
مشهور امین باشا خاتمه التها انک علی العموم طلبه ک
ایحیاتک صفحات جریانی کوستر طرز معیشتده
ایدی . بالطبع کنار نازین بویومکه آلیشمش اولان
بعض آرقداشدر مزین ماعدنای کاملاً بوله نم کی
باشاردی . امین باشا خاتمه ایکی مجیدیه آیلقه کیر لاش
اودال مزین واردی . هر ایک ابتدالرنه راز بک اوغلنده
سختانه بجه حیات سوردکن صوگرا اودالره دوشردک
آرقداشدرم . نم سوسالیستک علیله بر (رادیکال)
اولدیفنی بک انی تیلدکری حالده ماه حیاتک روگور
دکله کین هغه لرینی بیجمیتله یعنی اولرله خیم شجه
کچیزمک ایچون طاووق بازارنه رجعت ایندیکی
کورنجه (رضا سوسالیستکی بینه آله آلدی .)
دیپهرک بکا طاقلمای عادت ایدنملردی بالطبع نیز
انوابتری سوه استعمال ایتمک ایچون اولری آیده
برقچ کلون کیر ، صوگرا چیقارر صافلاردق ،
وطاووق بازارلرینه دوشه جکمز زمان دریدر برقیافته
کیره رندک . ایشته (الکی سوسالیست دو قور رضا)
تعبیرینک کنده لسان صدوری کی بر زور کیکه
سبب اولان احوال و کیفیات شو نقل ایندیکم مناقب
خیالمدن عبارتدر . بوگون سوسالیستک بر مذهب
سیاستدر . او حیثتله بر قیاحت صایلاماز . هله اداره
مشروطه ده بر سوسالیست آرق کندی کیزله مکدن
هیچ قورقماز ، چکیمز . بوگون حد اولسون اداره من
مشروطه در . بن حقیقته سوسالیست اولسه ایدم .
بوگون بونک اعترافدن حکمنمز ، باعکس شرف عد
ایده ایدم . زیرا استقلیلده و بر آزده سلاستکده تکمیل
نیمه و سالیله لر ایدم بولوردم . عمله تک وجدانی اوزرینه
تقدیر تاثیریم اولدیفنی بالفعل تحقیق ایده بیلدم بو افتخار

ایده بیلیرم که کونلرجه سورز غره ولرده تعقد ایدن
عمله یی یازیم ساعت اظرفده امانع ایدرک تکرار
ایش باشنه . فوق ایده بیلدم . اوت ، سوسالیست
اولسه ایدم ، بوگون اوپارقی به بلکه رئیس اوله بیلیردم .
اکن دکلم . و اوله مام . یکرمی ایکی سته دن بریدر ،
(سینسر) (بره بن) وسائر نند بویو ایست
اینکلیز حکامسک افکار فلسفه سیله ذهنی پرونده
ایتمکده اولدیفم . اولرک فلسفیانسی ، احکامی ، کندی
تمایلات ذهنیم و مزاجله بک زیاده قابل توفیق بوله ییم
ایچون بن اولرک ولد مغویسیم . سینسر نه قدر
نه قدر سوسالیست ایسه بن ده او قدر سوسالیست
اوله بیلیرم . استاد اولان بو حکیمک سوسالیست نه قدر
رقیب و حتی دشمن اولدیفنی کلمات بیلیر . مشهور
سوسالیست متفکریندن (أمیل دالاوله) ه یازمش
اولدیفنی مکتوبی کورمک کفایت ایدر . بن ایسه بو
مکتوبی چوقدن او قوش و (حکومته قارش شخصی)
نامیله . پسنرک یازمش اولدیفنی اثر مهمی ده بو مکتوب
ایله قیاس ایدرک تکرار تکرار بو ملاحظات مهمه
حقتده عمل فکر و نظر ایتمسیدم . او حالده ناسل
سوسالیست ارله بیلیردم ؟ واقعا وسالیستک سفالت
اجتماعیه حقتده عمله تک بر کابوس کی اوزرینه دوکن
وارادات شخصی سنی قیرارق هم اعضاسنی هم معنویاتی
مفلوج بر اقان شروط معیشتی حقتده سرد ایندیکی
مطالعانی ایلری سوردیکی ادعایری و حق و انسانیت
نامه مطالعاتی بوس بونون حقتدر کورمه یوردم .
چوقدن بری بیابوردم که انسانیتک بدنی کبیر بر
سفالت وار . بونک ده البته طیبی و اجتماعی عادی
وقانونی بر چوق اسباب موجه سنی وار . خلایع جسم
جماعته عارض سفالت نامه بر قرحه آکله وار که

(6. tebrileonun devamı)

NSZirinin kursusunda Sosyalistlikle töhmetiyle
müsteb (مستعب) olduğum sırada
o makaleleri ifşa ve ihzârjetmekle
ilgi bir şey olmazdı.

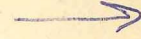
(Mabedi var)

Rıza Terhik

فحشياته ، فضاحتہ ، خلاصہ کاہہ مہیاتہ بوسفیل
انسائیتی باضروہ سوق ایڈیور . وقاضای حیاتہ
اندیشہ معاش یوزندیر سوق ایڈیور . اوت بونلری
بیلیردم ، ہم خیابندین خیلی بیلیردم کہ بوندن اونیدی
سنہ اول (سرکہ جی) ده شمدوفر استاسیوسنه ناظ
استاورینک قہوہسنده چوق دہمہلر طویلانار طبیہ
عسکریہ و ملکیکہ وبہض حتمق طہبہسنہ نومسائلہلر
حقندہ اوزون اوزادی قونفرانسلر ویریر وسامعینی دە
محاضرہ و مناظرہ یہ دعوت ایدہردم . بونہ رختہ لغک
وجودہ ہر کسلہ برار بن ہہ رأی وفکرملہ متفق
بوتہ بویوردم فقط خستہ لغک امرتداویسی ایچون
مع انتشار وسراحتی ایچون توصیہ اولونان وسائطی
قہما قبول ایدہمزدم اوکی علاحارک نوعاما ، بر
تأثیری اولہ یاہ حکمنی دائما انکار ایلردم . دیک کہ حقیقی
معانیلہ سوسیالیست دیکلدم . انسائیک قہر تولہ مادینی
سفائتہ آجیمق ایسہ انسائیتی سومن وانسان اولدینتی
دئما داشون ہر وجدان صاحبک اعماق روخندہ
دائما حس ایتدیکی دوغودر . مرحمت ، شفقت کی
فضیلتلر بالکیز سوسیالیستلرک اوصاف اجتماعہ سندن
دیکلدر . ایشتہ ہم تواتر اولان سوسیالیستلرک مہاند
ادباری اسناداتی کمال شدتہ رد ایدہ بیلیمک ایچون
بورایہ قدر بسط ایتدیکم مطالعاتی ناظم پاشایہ واضح
برلسان ایلہ بیان ایتدم . عینی زمانہ برشی خاطر ہمہ
کلمدی . و بوافترالردن حیثیت فکریہ و مغنوبہمی
قورتاردی . اکلانہ ہم : عزیز آرقداشلر مدن وفکر
واعتماد ہمہ تلاییت کویستہ نلردن (طورروس کامی)
افندی کدیک پاشادہ ارمنی کیلیستہمی قازیشیندہ
کائن ، اویتہ آرا صیرا طویلانیر . اورادہ بوکی مسائل

اجماعہ بہ دائر قونفرانسلر ویریردم . دیکلہ مک ایچون
صمیمی دوستلردن بریکی آرقداشلردہ کایر . مجاسمزدہ
حاضر بولونوردی . آرقداشلرم برمدت صوکرابو
قونفرانسلرک مضبوط بولوندورولماسنی وضایع اولمامسنی
آرزو ایدہرک بن سویلرکن نوط طومق ایستہ مشلردی .
کندی فلسفہ مہ واعتقاد ہمہ دائر تفصیلی محرات
بولوندورمقدن اوتہ دنبری پک خوشلانمازدم ، زیرا
اویلہ بردور استبدادہ ہم کی بر آدمک فلاکتہ ،
بیہودہ اسنادات و افترالر کفایت ایدہ بیلیرکن بردہ
خطہ دستملہ محرر وثائق احضار ایتک ایستہمزدم .
بالکیز یوقاریدہ عرض ایتدیکم کی اوافق توفک
نوطر یازمق ودقنہ مطالعہ ایتدیکم کتابلرک اوتہسنہ
برسنہ رچوق حاشیہلر تعلق ایتکلہ اکتفا ایلردم .
بوسفردوستلریمک اصرارینہ دایانامادم ، آرزولرینہ
موافقت ایتدم . سوسیالیزم حقندہ ویردیکم قونفرانسلری
طورروس ، ندیم واسمنی خاطر لایہ داغ دیکر بر
آرقداش ضبط ایتشاردی . بناہ علیہ عینی قونفرانسندن
ہر زمان اچ نسخہ وجودہ کتیر بیلردی برکت ویرسون
بوانسخہلر اومنی محلہسنده بعض دوستلرک اوندہ
صافلی بولوندیقند ضبطہ نظاتی دوستلریمک مکتوبلری
دلالتیہ بدیک اوی باصلدینتی حالہ سوسیالیزم حقندہ کی
محرراتی اڈہ ایدہ مہمشدی . حال بوکہ تصدیح
وبعض علاوہلر اجراسنی ایچون آرقداشلرم بکادہ
برنسخہ کونلرہ مشلردی . بن اولنسخہ بن برکتاب پایہ
بیلیمک ایدیلہ . محافظہ ایتک سنو داسنہ دوشدم
وبانکہ اویمنی ناصر لردیہ اشاعیل کمال بکدہ بکاخصیص
ایندیلہن اودانک دوشہ مہ تختہ سی آلتدہ برہ کزلہ مش ،
اورا ہ کوزجلہ حفظ ایلہ مشدم . اوصیرادہ ، یعنی ضبطہ

→ mesuliyeti denekte ettiğimi bir senedle, hem de bir sened ifadeyle yazarak; mef'adını m'sadek benden bir de imza istedi. Tabii bilâ-tereddüd imzayı verdim. O kâğıt halâ herdimde mahfurdur. İste bu suretle sosyalizme dair olan mektûbümü de alıp Nâzır Paşaya ibraz edebiliriz. Ve bu beyhude iddia adı bir iktisâdî menzilesine diişerek beni uzun uzadıya münaheşsâttan kurtardı. O günümür böyle

geçti. Tulerar otama gönderildim. Ve
leşem üzeri bir saat asûde leatörle
leantileantime hisâttım. (Mabst'vâd)
Rnr Tçhile.

سمنز بوتون محاسن عالم شکسته در .

قلیمده ، حسنه قارشى اولان ، موج ابتلا

غیرک دکل

سندن کلیر .

روح ، سماي روحکهمال اعتلا ،

سندن درین

بر ایتسامه مقترم ؛ لطف ایدرمیسک .؟

۱۹ تهریزناق ۲۱۹ ع . عصمت

~~~~~

کتابخانه خاطرهلری

— ۱۴ می نسخه دن مابند —

بورادن طیبیدرکه ناظر بونلری کوزونجه قناعت
کامله حاصل ایدمه جکدی ، زیرا وقوعندن اول
خبردار اوله مایه جتم بر فلاکت سپر مدافعه اوله بیامک
ایچون بونلری بالاتزام یازمادیم اکلایله جقندی ،
اوت ، بوقوقرانسلمی خاطر لایتم پک ابی اولدی .
وپاشایه کال متانتاه سوسیالیست اولمادیغی تکراراً
ادعا ایتدم و او مکتوبده کی تبیرک بر زوزککدن ،
برشاقندن باشقه برشی اولمادیغی ودها مقنع ودها
مفصل و نائق محرره یه مالک اولدیغی ده سویله دم .
(ناصل و نائق) دیدی . (سوسیالیزم علمنده بر
سوروقوقرانس ویردیگی و اوقوقرانس لک ارقداشلرم
طرفندن ضط ایدیش ایدیکلی و کیزلی بریده صافلی
اولدیتندن ناشی ضابطه نك هنوز انه کجه مدینکی)
سویله دم . اگر ارقداشم ندیمک دخی اوینی باصمش

اولدقیرنی نظرکاهنده دوران بعض مکتوبلر قطعاً
انبات ایتمه بدی ، عزیز ارقداشلرمی اله و برصمک
مجبوریتله اومقالاتی افشا ایدمه به جکدم ؛ فقط
آرتیق افشا ایتکده بریاس کورمه دکدن باشقه جمله من
ایچونده فائده حقتدی ، زیرا هیچ اولمازسه بواقدا .
دن جمله من قورتوله جقدی . اونک اوزرینه ناظم
پاشا (سویله بیکر ، اومحدرات نروده ایسه آلینلر ،
کتیر سینلر) دیدی . بن بالذات کیدوب الموق ایستدم .
مساعده ایتدی . برنی یا کلش تعریف ایتدم .
کوندردیکی آدملر - که ظن ایدرم بری بنی اصل
ژورنال ایدن ضیا فائق بک ایدی - اسماعیل بک
عائله سی طرفندن رد ایدیلدیلر . و اولجه واقع اولان
نتیجته امتتالاً : .. بزقاریشمه بز . کندینسی آک ،
کتیرک ، نروده ایسه بولسون چقارسین ، ینه آک ،
کوتورک . جوابنه مظهر اوله رق دونوب کلدیلر .
بوسفر بجه برابر بالکز ضیا فائق آرانوود کوینه
کیتیمک ایچون مظهر مساعده اولدق . اوه کیتیک
بم اوطم باغچه یه ناظر برنجی قایده ، اوتیه برده
بر اوطنه ایدی . کتبخانه ده او ایدی ، یا باق اوطنه ده
او ایدی . اونک اوستندکی اوطنه دخی اسماعیل کال
بک کتبخانه و یازبخانه سی ایدی . او رایه کلندک .
او کاغذلری آلدق . فقط ضیا فائق بک بوقدرله اکتفا
ایتمه یه رک بزم کتبخانه نک قیقالسیرنی دیمک
اولان بعض کتابلری ده برداها کوزدن کیرمک
ایستدی . حتی صرف فی اولان بوشی اون کتابی
دخی آلوب کورتورمک ایستدی . بن حاللک پیوده
اوله جتنی اخطار ایتکله اکتفا ایتدم . بونک اوزرینه
بربر راسلملری یازدی . اوفهرستک آتنده بو کتابلرک
بم کتبخانه منده موجود اولدیغی و اونره حاتم اولان

اوله -قدر .. و بوده پك طبيعى در ... ادبياتارك
انقلابه اوزرنده بيوك رتائيرى اولدينى كى انقلابلرده
ادبياتلر اوزرنده مهم برر تائيره مالكدرلر ... حتى
بوتائيردن يالكر ادبيات دكل ، تكميل ضمايح
نفيسهده حصه داردر ...

شيمدى بزم ادبياتمز سياسى ، اخلاقى واجتماعى
اوله جقدر و اويلهده اولمالى دره . توزم ايدوب - طبيى
بر مدت موقته ايچون - اولن او كوزل ادبياتك فيض
حزارنده بوكون مافوق الطبيعه بر نفتحه بو اراه يكي ،
زنده ، بر حيات و بر شباب ، بر فيض و بر امل بر ادبيات
د وغيور ... بويكى دوغان ادبياتى علم ايله ، حقيقت
ايله ، تا يخ و فلسفه ايله تفهيد ايدلم ... آكا بدي
بر حيات و قوت و برهلم . ايسته ادبا و شعر امرك خط
حركتلى ...

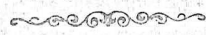
اون دردنجى لوتيك او اخر حكومتنده فرانسه
ادبياتى اصول اداره مك نتيجهى اوله رق سياسى اولمايه
باشلامشدى ... فرضا « نهلون » سياسى و اخلاقى
اولان « نلماق » روماننده بر حكمدارك بديعه آمالى
نه اولقى لازم كله جكنى كوستريور ، ديكر برى يازدينى
بر كتابه كوزل بر تشكىلات مالىه پروغرامنى چيزمش
بولتيور ، ديكر جهندن مشهور بر پروتستان نصيب
ديدارانه نك علمنده بولهرق حریت افكارك فضيلتى
كوستره جك آتار نئ ايدوردى ...

بر مدت صوكره يسه ، اون سكرنجى عصر ك بر
« عصم انسايت ، اولمانه خدمت ايدن او حریت و عدالت
قهر مانلرينك ، اووولتر ، روسولر ، مونتسكيولر ،
ديدرولر ، بومار . لرك اللرنده فرانسه ادبياتى بسبتون
سياسى واجتماعى اولمشدى ... بوتون بومشاهيرك

آثارنده اون سكرنجى عصر ك حالت سياسيه واجتماعيه سى
تماماً او قونه ييليردى ...

هكبهلى آطه : ۶ آغستوس ۱۳۲۴

الف بخت

چيسخانه خاطرهلرلى

— ۱۵ نجي نسخه دن مابند —

اوراده مصادره ايديلش اولان بر چوق كتسا
بلمدن هر ايسته ديكنى آلوب مطالعه ايله وقت
كچيرمك ايچون هر زمان بسكا مساعده ايتمكه ضابطه
ناظرى پاشا بر اثر نزاكت ابراز ايتمكدن خوشلانيردى .
حتى بللى باشلى بر قباحت صريحه اولماديني ذاتاً
كنديسنجه معلوم ايديكندن هر كون نظارته كلوب
كيدكجه آراصيرا او طمه او غرار وقايدن حال و خاطر
صورارق نجي لطيب ايدوردى ، لكن اسناد واقفا
بر دكيدى كه . سوسيا ليزم ادعاسى رد ايدم بيلدمسهده
ماترياليسنلك اسنارينه قارشى سوزه حاضر لانايمه مجبور
بولونويوردم . نهايت بر كون داها او طمهده يهوده
وقت كچيردكن صوكره هيئت تقشيه طرفندن بر
مدت استنطاق ايديله جكنى و بونك ده اصولدن اولدينى
بكا تبليغ ايتديلر . بن حاضر اولدينى سويلدم .
او ائنده آرقداشلمدن طوروسى بنم او طمهده
كتبه دكلرينى كوردم . باباسى ده بر قاچ اديم كريدم .
كنديسنى تعقيب ايدويوردى . طوروس بنم كى دكيدى .
خوف و هيجان ايچينده او طيه كيردى . بن كنديسنه
ساكنانه بر نما ايله سلام و برهرك (خوش كلدك)
ديدم . يانمزده اولان كيمسه لر و باطخاصه يوقا ريدم

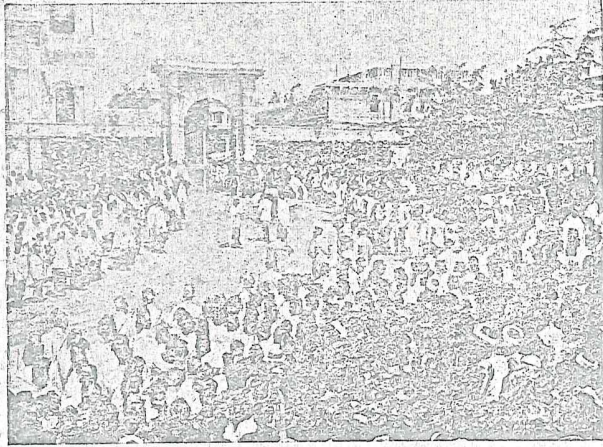

و طوروسك بو ايشده هيچ بر دخل و قباحتي اولمادي
 حالده يالكز بكا بر رابطه دوستي ايله اتسابي يوزندن بويله
 بر معامله يه دوچار اولماسنه قارشى وجدانم عصيان
 ايتدى . كنديمي بر آرا اونو تدم ، صوغوق قانليلى
 غائب ايتدم . و ناظر پاشايي كورمك ايسته ديكيمى كال
 جديتله سويله يه رك اوراده كي محافظلريمه آرزومى
 تبليغ ايتدم ، اصرار ايتدم . كيتديلر ، ناظرون اذن
 آلديلر . (بويورك) ديديلر . بزده او طه يه كيردك ،

اسمى رسمى عرض ايتديكم ضابطه ترجماني سرباني
 كريم پاشا قونوشما مقلمز لزومى اخطار ايتدى .
 (يكي) ديدك . صوكرا قايمزله طوروسك پدري ده
 كلدى . زواللى آد مجتزك كوزلري ياشارمشدى .
 سر كيس اسراييليان افدى توركرك اداره حكومتدن
 زياده سيلاه متوحش اولو و ناموسلو بر ارفنى ايدى .
 اوغلك ، يكانه اولادينك ايلك فلاكتى ادراك
 ايديوردى . تتركه و متاثر بر سسله اوغلكه خطاباً
 و توركجه سويله يه رك : « اوغلم بر آرزيجي ناظر پاشا
 حضر تارينه كيده جكم . سن او طور .
 بر سويله يه جكك و ارمى ؟ ديه بيلدى .
 طوروس ده يالكزجه : خاير ديمكاه
 اکتفا ايتدى . و بنم قارشيمده بر
 سنداليه او طور دى . سر كيس
 افدى ده ضابطه ناظرينك او طه سنه
 كيردى . بن بوتماشا يه قارشى صدر مده
 بوقوش چير پينورمش كى بر چار پينى
 حس ايمك باشلام . بو حال بكا خدن
 و يارقت زمانلر نده دا معارض اولور .
 بر آن طرفنده بوزواللى آدم لرك حقمده
 نه قدر مسافر پرورد اوراندقار ني و نيجه
 سنلردن برى اولرينه كيدوب آرا صبرا
 ياتوب قالدق يمي ، بنى كندى اوغلار نندن
 فرق ايمه يه جك درجه ده صميمى
 بر محبتله تلق ايتدك لرينى ، حتى
 بنم بعض (ده نسر لكر يمه) ، تريا .
 كيلك لريمه دخى كال نمونيتله مطاوعت
 ايتدك لرينى تكميل خاطر لادم .

صدر اعظم كامل پاشا حضرتلري

اعلان حريتن صوگرا سلامق رسم عالينده

ضرر ديدده اولما رينه قطعاً نئل اوله مایه جقمی و حقه ده کی اسناداتک جمله نی بر حقیقت واقعه کی قبول اینمکن چکینمه دیکمی و بونلرک جزاسنده بالذات مستحق اولدیم ادعاسنده اولدیمکی سویله دم . وغانه نك یسکانه اولادی اولان بوجو و حوغک در حال تخلیه سی رجا ایتدم . ناظر بوسفر از جوق سرت فقط فالبا جعلی براد ایله بکا خطاب ایدرک : « اوسزک وظیفه کز دکیلر . طوروس افتدینک صوچلی ویا صوچسز اولدیمکی تحقیقات کوستریر . اوده نزم وظیفه مزدره . سز ایشکزه کیدیکز ، هایدی ، چچیک او طه کره ، دیدی . بن سوزلرده بر جواب ویرمه به حاضر لانیسز ایکن اطرافنده کیلر قولدن اصولله طوندیلر ویا واشجه « گل ایجری ، اوزاتنا شهادت ایچون کتیر بلشدر . « دیدیلر . بونک اوزرینه بنده دوندم او طمه کاشدم . بنی کتیره نلر ایچنده برده حسین دائم بک اسخنده بر ذات واردی . بو آدم قاراقوللر مفتشی نامه مأمور اوله رق بر حقیقت رسمیه بی جائز بولونوبوردی . ضبطیه هیئت استطایه و تفشیه سنک رئیس ایدی . بالاخره کندیسهله چوق مدت برابر بولوندق و بنده

ندی یاشنده کی چو حقلرک سربست و کیش خطوه لرله ورو کار نی ، کر دکلی نی . قوشدقلر نی اوینادقلر نی کور دیکه قلینه برشی ، چو جقلنه ، مخصوص اُک ایجه بردا مار صبز لار ، قیریق حباتک بوتون ماملر نی طوتیور مش کبی رنکی صولار ؛ بارادن مستغنی ، یا شامقن بی تاب ، آغلار .. آغلاردی ...

آه ، کندیسه ده کو چوک آرقا . اشلی کیی کزسه ، یوروسه ، قوشه .. ایشته اوقت بویونلر چیلکک مردلو ذلت و سفالتیه تحمل ایده جک ، حتی کندیسی مسمود ظن ایلیه چکدی .. اوت ، علیل اولماسه یدی بوقفر و سفاتی ثروت وجودیله ، زندگی حیایله اورته جک ؛ چلیشه جتی ، قوشا جتی ، چالایا جقدی ...

شیمدی چاپرده کوزی اوکنده ، لایفیدوشاطر ، قوشان اوینان بتون بو کو چوک مخلوقلره قارشی - کندیسی دوشونم دکلی و بر صدقه حیات و عاقبت ویرمه دکلی ایچین - بویوک برکین دویور ؛ صدقه باراسندن جینده فضله بولدینی « اون پارا ه لری سانکه برسله تحقیر و اتقام کیی ، اوصایفیسز چو حقلرک یوزلرینه فیرلاتیوردی ....

حیدر پاشا : ۲۵ مایس ۱۳۲۱ مائف نهمت

حیستخانه خاطرهلری

— ۱۶ نیمی لسخدن مابند —

بن ناظر پاشایه خطاباً بی کناه آدملرک بتم بوزمدن

کندیسی حقنده بعض تحقیقات یایدم ، آکلادم که
 معلوماتدن کلیایی بهره اولان بوذاتک رتبه سی ژاندارمه
 میرالایی ایتمش وناظم پاشانک پک خصوصی پک ذاتی
 وصیمی حیاتنده بعض خدمات مهمه سی سبق ایتمش
 اولدیقتن ناشی نظارتده بویله بر موقع متمسازه نائل
 اولمش ایتمش . هر نه اولورسه اولسون بو آدمدن ده
 پک زیاده حسن معامله کورمش اولدیغ ایچون
 شکایته قطعاً حکم یوقدر . نه کم اوصیراده دخی اثر
 نزاکت ابراز ایدرک بی اوطمه کیردی و کریمه
 سنک خسته ائندن بحث ایدرک باشقه برجسریان
 مباحثه آچدی . وهیجاه کلش اولان اعصابی
 تسکینه خدمت ایتدی . بنده طیبه طابنه سندن بولتوق
 حیثیتله کندیسنه بعض وصایای صحیه عرض ایتدم .
 اقسامه دوعری طوروسی کوتوردیلر . کیده چی
 صیراده بریش دقیقه قدر ارقداشمه اوطه ده یالکر
 قالمش ایدم . اصوله بکا الیه اشارت ایدرک اوطه
 نک قابی به متصل دیوارینه یازامش برجه کوستردی
 و : « سن پاشانک یاننده ایکن بنده ابدستخانه به
 چیمشدم . بافکر بزی شاشتمق ایچون بورایه نه
 یازمشلر . دیدی . باقدم : « صاقین اعتراف ایجه
 نه یاپارلرسه یاپسینلر قورقه ! » جه سی یازیلشدی .
 بن بو عادی ملعبه به کولدم و « ایشکه باق » دیبرک
 کندیسندن آیریلدم . صوکر ارتیق بردها ارقداشمی
 کورمه دم . ظن ایدرسم ایبی کون قدر باشقه بر
 اوطه ده مسافر اولمش ایتمش .

ماضی !

ای هیئت مقبر کیبی بارد کورونهن کوه !
 ای نامه ماضی دینان دختر معتوه .
 ای غوری مصائبه دولان غار شجاع !
 ای سیئه اعصاری پیین ادرجاع !
 هر خطوده ای ایر آتی به دوشوب دور ،
 باقوش کیبی یلدا ی خرافاته واران نور !
 ای ضمغه قوت سوسی ویرمک املیله ،
 مبنای اساطیری سوکوبده تملیله ،
 بازوی بیاننده طونان پیر کهنساز !
 بر اثر سقیم ایتدی که تترک الک ابراز !!
 کژدم کی آتیمزه نیشترزن سمدر
 بامنده . . بساطنده جین سایی عدمدر
 یوزلرجه بیلک بر سوزو آثار دهایی
 نفرت سکا امیتک ای مهد نیاسی !!

جمال

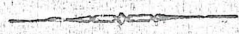

ینه صنعت حقنده

— « صفحه ۹ » مؤسس محترملرینه —

کچن هفته یینه بوسر لوحه یله یازدیغ بند مخصوصده
 دیمشدم که : « آثار صنعت » بشره درس اخلاق

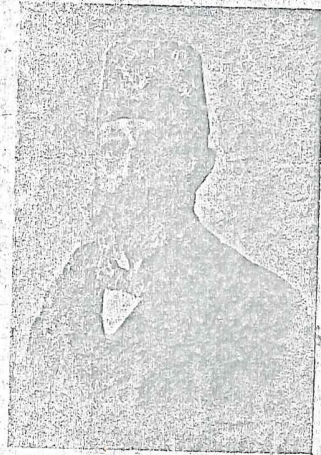
(مابعدی وار) رضا توفیق

حیستانه خاطره لری

— ۱۷ غمی نخه دن مابعد —

مع مافیه آرقداشم بندن آریلوبده بی بالکتر
 بر اقرجه دیواره بنده شو آشتاغیکی فارسی قطعه بی
 یازدم ؟ بیلمم نروده کورمشم . بلکه خرابانده ایلی:
 روزگار بست که از غایت بیداد دراو
 نیست ممکن که کسی راسر و سامان باشد
 چشم نیکی ز که داریم وعهدی که دراو
 کر کس بد نکند غایت احسان باشد
 لکن بپهوده یازمشم ؛ چونکه بر کیمسه کوروب
 صراق ایده جک و اوقویه جقمی دبییه بر قاج کون صراق
 ایروب کوزلدم ؛ اهمیت ویرن اولمادی .

رجائی زاده اکرم بک

بو مدت اثناسنده ناظم پاشا طرفدن آراسیره
 چاغیریلوب بعض سؤالارینه جواب ویریبوردم . بو
 طرز اوزره استنطاق نهایت بولدی . ناظم پاشا
 علی الاثر اوندی بولونور و ضبطیه ایشارینی ده جوق
 دفعه اوندی رؤیت ایدردی . اوی ده محمود پاشاده
 خواجه خانته ناظر سوقاغک ایچینه مهتمدی نجیب

افدینک اوی ایلی . اوراسنی کیرا ایله اشغال ایدیوردی .
 اوزمانلر بو خصوصی استنطاقلر بیتی . بر کون باقدم
 پولیس قومیسر لرندن و اولجه اسمی کچن حسین دام
 بکدن ودها سائر بعض کیمسه لر دن صراکت بر هیئت
 استنطاقیه تشکیل ایتشلر . نیده بکییدن اصولی
 دائره سنده استنطاق ایتک اوزره اورایه حواله ایتشلر ،
 واقع اولان دعوت و اخطار اوزرینه ترجانک اوطه
 سندن چیدم ضبطیه نظارتک عمومی صوفه سنه ناظر
 بر اوطیه کیردم . اطرافنی آلدیسار ، باقدم بزم
 کتبخانه نک اکمهم بر قسمنی چو اولمزه طویلدر مشلر ،
 ارطه نک بر گوشه سنه کلشی کوزل آتیور مشلر .
 بن اوقودیم کتابلرک بحر لرینی ده طایبق ایچون
 یعنی شخصیانه چهره ده ، نه تفاسده آدملر اولدقلرینی
 کورمک ایچون بویوک بر صراق حس ایده گلشدم .
 اونک ایچون اک مشهور فیلسوفلرک ، ارباب فک ،
 ارباب قلمک فطوغرافلرینی هر نروده اولورسه اولسون
 آراتیر ، بولدر برر ، کتیر بیدم . ایشته بو صراق بوزندن
 بر کوزل فطوغراف قواکسیونی یاپشدم ؛ وطن
 ایدرسه بکابر قرق بش قرق بدی ایرایه مال اولمادی .
 بونلرک پک چوغنی لوندرده « بیسکر صغرت
 Baker Street » جاده سنده مشهور
 « ایوت آندفرای Elliot and Frey »
 فطوغرافخانه سندنز . جلب اولونمش بویوجک
 قطعه ده تصاویر مشاهیر ایلی . اولنری ده
 اوطه نک بر گوشه سنه دوکیلمش ، پریشان بر حالده
 کوردم . حتی انکلر شاعر شهریری وعصریمزک اک
 اک بویوک داهیلرندن بری اولان (لورد تنیس) ک
 Lord Tennis صورت سنده ده بر قوندیره
 اوکیه سی کوردم . تبهم آندی . بن بو آده ک چهره نی

n: 16

Nispet Paşa mevkini mahsusunda oturuyor-
du. Biraz uzakta karısında Serkis Efendi
dahi ellerini lesvuşturmuş ve gözleri
yastı olma ile bir tavca mahsus ile
oturuyordu.

(Antikiv)

Amir Tahir.

وصفاتی بك كوزل بولور و بکیردم . یوله بر آدمک
 صورتنه کیرلی قوندیره ایله یاصیلیمش اولدیغنی کورنجه
 چوق جام صیقیلدی . وغایت جدی فقط نازکانه
 بر طور ایله ایلام ایتک ایسته هرک (بر بو یوک آدمک
 یوزینه چامور سورمشسکر) دیدم . آکلامدیلم
 اقدم نعلنه اوسته یاصیلیمش ، دیکله مقابله
 ایتدیلم . صوکر ا بکا بر دفتر عرض ایتدیلم . (اثر
 جدید) کاغسدرندن تشکل ایتیش و طولانی اوله رق
 اورتسندن قیریلوب صاغ طرفنه بعض قیصه سؤالار
 یازیلشدی .
 — بو نه در اقدم ، دیدم .

— بو سؤالره جواب ویره چکسکر ، دیدیلر .
 بو سؤالارک نه عجآب ونه زوزک اولدیغنه دئر
 قارینه بر فکر ویرمک ایچون ضبط ایتدکر مدن بر
 قایق دانه سنی عرض ایده حکم .
 — نه وقتدن بری بو جمعیت فسادیه بی تشکیل
 و تأسیس ایتدیکر ؟ آر قداشلی یکر کیملر در ؟
 — یکی بر دین ایجاد ایتمشسکر . بونی نه وقتدن
 بری نشر ایدیسورسکر ؟
 — نه وقتدن بری (ماتریالیزم) مذهب باطننه
 منسوبسکر ؟

ودها بوکی غریب و زوزک سؤالر واردی .
 قولای قولای سیکیرلندیکم حالده بوکوره زاکه قارشى
 بردن بره سکیرلنهرک :

بکا بونه سؤالر صورولماز ، سز ا کلبورده یسکر ؟
 بونلر نصل سؤالدر ؟ بن یایدیغی ، ایتدیگی اعتراف
 ایلکدن ، اعتقادات ذاتیه و مذهبییه می آچیدن
 آچیفه سولیکدن چکنیر بر آدم دکلم : طوضری
 درست نه صورارسه کر سز نه نفضیلاً و کال جدیدنه

ایضاحات ویریم که مقول جواب اولسون . فقط
 نه وقتدن بری یکی بر دین ایلام ایتدم . او دینی کیملره
 تعالیم ایتدم و زهر لرده نشر ایتدم . کبی زوزک سؤالار
 صورارسه کر اوکا جواب ویرم . چونکه بو سؤالار
 بکا توجه ایتمز . دیدم وحدتلیجه سولیدم .
 خیرتمی اوقشسادیلم ورجا ایدهرن برشی یازیکر
 فیر بر . بردن بره بکا بر الهام کلدی . مملکتک
 اداره انورجه « کیدیشانه » بودرجه واقف دکل
 ایدم . بونکله برابرینه برشی مزیندم . آکلارکی
 اولدم که بو آدمسار وقوتالنه چکنیر ، ضرور لکله پاره
 قازانیر ، خلقک قابله طفیلی چکنیر بر سوری بی وایه
 کسیردر .

ایچمه طوغعدی که بونلر افراط وسوسه ایله
 خسته اق درجه سنه واردیرمش بر اداره مستبدنه نک
 دیواته لکندن چایفینجه سنه استفاده ایتک ایسته یورلر .
 آجیقه جه سی بلوف یاپورلر . قره کوزا وینسایورلر .
 بولایق کوزلبلره اوزاقدن صمان علوی کوستروب
 بو یوک بر یانغین وار ظنی ویره چک و صوکره یوف
 دیسه سوندیر هرک — ایسته بن او یانغنی باصدیردم ،
 دیسه چک و بوسایه ده مکافانلره ، احسانلره نائل اوله جق
 مسخره ، شارلاتان حر یفلردی .

در حال تعقل ایتدم که بونلر بی واسطه و آلت
 ایدوب اهمیتلی بر وقعه وارمش ده باصدیرمشلر کی
 طاوره نه چقلر و بو یوزدن اعتماد و اهمیت قازانه چقلر .
 بونی آکلانجه زیاده سیله ممنون اولدم . چونکه
 ایشک بسیقولوزیسنی ادراک ایتیش بولنیوردم .

مابعدی وار رضا نویسی

بر ايكي كون او طده هيئت تحقيقي حضورنده
 دفتر اعمالی قاره لایمه مشغول بولودم . اوندن
 سوكره آرتق همان هرگون ناظم پاشانك ساكن
 اولدینی اوه پولیسله برابر کیدر و صباحدن آقشامه
 قدر اوراده بگله یوب بعضی صاحبه صابان سؤالره
 دلی دلی جوابلر ویزد کدن سوكره بته ضعیفه نظار .
 نندن او طمه عودت ایدردم . بئکی ده ناظم پاشانك
 اوندی یردك . آلت قاتده کیش بریک سالونی واردی .
 حتی پك ایی خاطر منده در . بونفنگ بر طرفنده
 (لاروس) ك بویوك آسپلویه دیسنگ برنجی جلدی
 طور ییوردی . بر کون اونی قاریشیدردم . هم پك
 صراق وشبهه اینتمده قاریشیدردم .

آگلانیرکی : د زوالی قادیر ملاکته سبب سلطان
 حمید اولدینی بیلمه بویه دعا ایتمز و بلکه اولادینك
 انتقامی آلمه چالشیردی . دیدم . پدرم ایچنی چکرك :
 داونی بیئلرده داده تصور ایتمورلر . دیدی .
 فی الواقع بودورده محرر ، شاعر صفتیه میدانه
 چقان خاتمك اوندی طقوزی پادشاهه لزومسز و منا
 سیتسز دالفا و قلدن کرم دور میورلر .

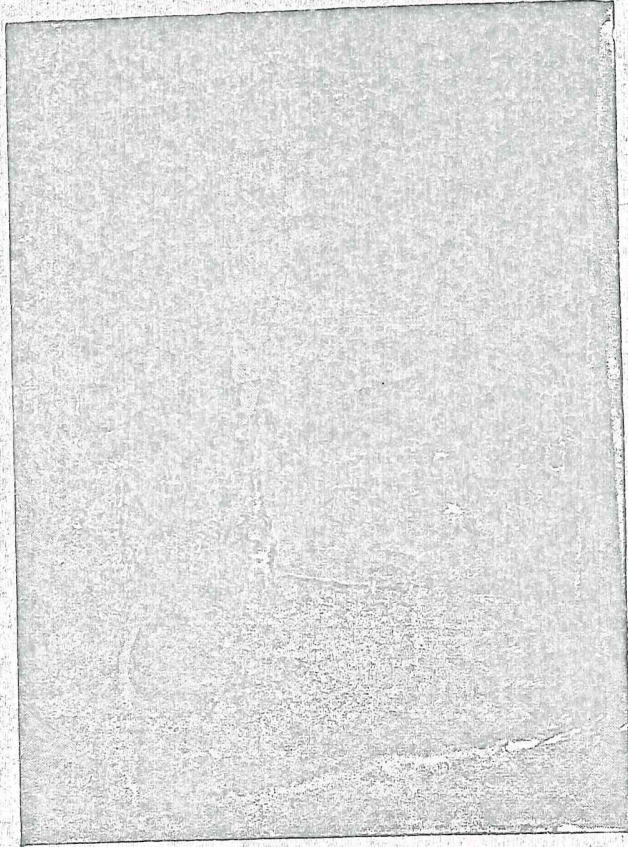
(مابعدی وار)

حسینخانه خاطره لری

— ۱۹ نیمی نسخه دن مابعد —

ایشته موقوف بولوندیغ ائشاده بیله کورش
 اولدیغ حسن مامله یه برنجی سبب احتمال که
 مزاحك شو حالی اولمشدر . فقط ظن ایدرم که
 بر ایکنجی سبب دما واردی : هم حال و معیشتجه ،
 طور و فکرجه غریب بر آدم کورونیشی بو مختکر .
 لر کندیلرنجه بر سرمایه انخاذ اتمک ایستورلردی .
 حتی بو نکته پی بکا ایچلرندن بریمی افشا ایدیلر .
 مشهدی بیله . اونك ایچون و اساساً جدی بر
 قباحتم اولدینی ایچون بکا بیهوده ذیت یا مق ایسته مه .
 مشهدی . احتمال که بن بو سره واقف ولونجه یه
 قدر کندیلرک ایشنه بارایه حق بر آدم ایدم .
 ایشته اووقلار دوشونه ییلدیگم شیار بونلار
 ایدی که سوکرا کی نجر به لرمله ده پك یا کلس دوشو .
 نمش اولدیغ محقق ایدی .

دو قنور رضاوفتی بك (حسینخانه به کبردکن)

تومرو ۰۲

کریه لرم . .

مشغولدم : الیم خاطره لریمله ، هیچ چکمه دیکم
حیاتیمله مشغولدم . نهره به کیتدیگهی بیلمه یه رک اینجه
برپانه قه بی تعقیبه باشلامق ، سرسم سرسم ؛ بوتون
اطرافنی صاران یارقلمز آخچلردن ، اوزریمه
اولوم کبی یوورین خیالاتمدن قورتولمق ایچون
یورویوردم .

کوزلریمه هریر بواقشام قدر مغموم کلپوردی . هر
شی ، سودیکم پرلریمله . . حتی بهار حسیاتمک سویلی
یادکارلرینی کیزله دیکم مشجره لر . .

بالکوزدم ، آیقلمک آلتیده ازیان قورویبارقلوک
خیشیرتیسندن ماعدا هر طرف صوصویوردی . .
نه برسس ، نه برروزگار . . هیچ برشی ایشیدیله یور .
ساحلر دیکیزک "مائی" چارشافلی " دوشکنه یاصلانمش ،
بهوش ، کندینی بیلیمکدن عاجز برخسته کبی درونی
ایکله یوردی . . تنفسی متورم دوداقلردن اوچان
خفیف ، طاقتمیز ، خسته برروز کاردی . . ظن
اولونویوردی که بو ، ارضک بیرتیق " طوبراقلارنده ،
چیپسلاق آخچلارنده کیزلی قطره جقلاری برجه
تسلیت ویره رک سیلمکه چالیشیور . .

بن باواش باواش یوکسه لییوردم . اطرافنده کی آخچلر ،
یالینر ، دیکیزلر چوکور کویوردی . . برقوت ، بریوک بنی
شهبدرکه سوروکه یوردی ، شیمدی منظره دکیشیدوردی ؛
روز کار بر آرز دها آزییور ، قلمه نک اسکی ، اوتلو
دیوارلردن اوزون اوزون ایکلیتلر اینشیدیلییوردی . .
اوتده ، آخچلرک اوزرنده بریکن قارغهلر ،
ایده جکلری اوزون بر بولچیلنک قناب سفره سنی

(عبدالحمید) اسمنه یاندم . بو اسمنه تفصیلات
ویرن ذات حضرت پادشاهک طوندینی یولتیقهدن
بخت ایدیور و ترکیاده حقوق عمومیه بی آیقلم
آلتنه آلدیغنی تراکتسز بر لسان ایله صویله یوردی .
حال بوکه بتم طیشارده ایدی ناسده کوروب اوقو .
دیغ عین نسخهلرده پادشاهک اسمنه ویریلن
تفصیلاتده مملکتتمیزی نیجه نیجه فلاکتلردن قورناره .
جق بر همت بلند اظهار ایتدیگی و ممکن اولدیغی
درجه ده ترقیات مالک و اصلاح مالیه به خدمت ایله
دیکنی محرز نقل ایدیوردی .

یکدیگرینی ناقض اولان بو ایکی روایتدن بر
حقیقت چیقاردم . و فرانسه لریک برکندیاری ایچون
برده بزم ایچون بر (لاروس) طبع ایتدیگینی
آکلادم . وحقی اوراده علی الاکثر بزمه مکده بولونان
اعضادن برینه کینیق اشارت ایدرک صوردم . جواباً
— بعض منا بتمیز و حقتمیز قهرمانده بولونمش
اولدیغی ایچون حسب الحیبه منع ایچکه مجبور اولدی ؛
دیدی .

حتی حسین داتمک دخی اوراده حاضر ایدی .
علی الاکثر بو ذات دخی اوراده بکده بزمه برابر
بولونور ، صدالی ریاضتی اشغال ایدردی . مشهور
محمد پهلوان ایله ده اوراده طانیشدم .

برمدت ده بوبله کجدی . تکرار ضبطه ده اوطمه
کدم . و بر قاج کون صوریدن ، سؤالدن آزاده سر
باشادم ؛ فقط ضبطه نظارتنک بملکری ینه جک کبی
دکلدی .

مابعدی وار رضا توفیق

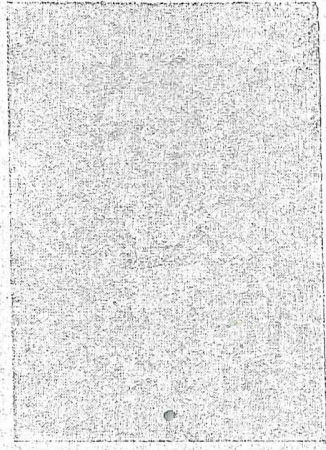

حبسخانه خاطرهلری

— ۲۰ هجی نسخه دن مابعد —

عادی بیس تنکه بصلو ایچنده ، غایت ملووت بر
تسی اوزرنده بعضی حردار شیسار کتیر برلردی .
کیرلی و قوقش بر یچته و چتال ، بیجاکی کبی لوازم
مدنیتده قطعاً آسبک اولمازدی . لکن چتال
و قاشیق ظن ایدرم قالایدندی . چونکه جزئی بر
تضییقه طیانا میوب بانو مندن یاییلمش کبی چاریلیو بریر-
دی . ییکی براقیر ، اونو دوزلمکه چالی شیردم . برأت ،
برسنه ، بر پیلاو ، اون پاره لوق ده اتمک . بونلرک
جهلهسی یگونغا یوزیاره طونار و متفرقه دن
ویر یلردی .

عاقبت معدوم بوزولدی . ناظم پاشادن استرحام
ایتدم . طیشاری به چیقوب . سلطان احمد جوارنده
عادی لوقظه لرک

برنده یمک یدکن
صکره عودت اید-
بیلیمک ایچون بر
ساعت قدر مسلا
عده بیورملری
رجا ایتدم . و بر
یره صاوشمییه .
جغمی ده کال خلو-

ص ایله سویا ایدم . دو قورر ضا توفیق بک (مکتب ملکیه دن
طرده اولوندن بری زمان)
بر آز تبسم ایتمکن کنندی آله مدی و مساعده
ایتدی . ذاتاً فرط نزاکتی اوتهدن بری

تفحص ایتشدم . لکن یالکنز براقادی . یا عه ایکی
دانه سیویل پولیس نفری ، ترکیه سی خفیه قامشدی .
بز اونلرله اوقات معینه ده برابر چیقار ، دیوان یولنده
عارفک قرائتخانه سی ایله آلت باشنده کی بورکچی
فرونی آره سنده « قدیفه لی » دییه معروف بر لوقظه یه
کیدردک . بن یمک یردم . اونار شوپله بر آز اوزاقلده
اوتوروب بکلرلردی . ناظم پاشانک درجه نزاکت
و مدنیتنه باقیکنز که بلکه بن یمکه بیرا و یا شراب
ایچرم دییه دوشونمش و بکا مهمساندارلق ایدن
پولیس افندیلره بوجهتی ده تنبیه ایتدی اونو تهمش .
بن بالطبع کیفیتدن خبردار دکلم . یمکه ده
صودن بشقه برشی ایچمک قطعاً عادتیم دکلدن . ایلمک
آقشامی اونوتدیلمی ، نادر بیلمم ، بنی کنندی حاله
براقدیلم . بن ده بر آز یمک یدم . و یالکنر صو
ایچهرک قالدم . فقط ایکنجی آقشام ، باقدم خارصون
برده شیشه کتیردی دقت ایتدم ، بیرایشیسه سی .
یوزینه باقدم . و لسان حال ایله سببی استفهام ایتمک
ایستدم . پولیس افندیلری کوستره رک :

- افندیلمر ایصمارله دی ، دیدی .
- بن ده اونلره دونه رک تشکر ایتدم .
- عادتیم دکل ، قوللانمام ، قالدیر ، دیدم .

افندیلمر ، بر وضع نازکانه ایله اصرار ایتدیلمر .
و پاشا حضرتلری بزه امر ایتدی دینجه بوتون
بوتونه آلیقلاشدم . عجیب بنی سرخوش ایدوب ده
بر شیمی صوروب سویلته جکلر ،

دییه بوسبوتون عناد ایتدم . ایچمه دم . صوکره ،
طیشارده حقیقی آکلادم و کولدم .
آیاصوفیه ر سلطان احمد میدانلری هر موسمه ده ،
هر ساعتده و بر چوق دفعه لر طولاشمش ایدم .

« شوپم ائرد » ه

« موبتي : شفق بر ملكك »

« اكدبكي شكوفه تسلير »

بن زده غملي بر فيلونك آه حسني
روحله ديكه سه م سني در خاطر ايلرم؟
انسانلغك مان كوره رم ساكن و حريم
— ميشوف و مضطرب ايكن آلام و باسني .

بر تار لرزه ناك ايله بر ارغنون سسي
معناي كائناتي تسليه ايكه بوره
أي موسيقي و فلسفه نك شكل انفي
حتي ترنماتي موتك ده ديكه بوره .

تابوت اغترابكه بردسته كل كي
حرمنله ياغدي كربه سوزان موسيقي
سر ناقدم، شو عالم شمر حقيقتك

فوقنده دره بوكون و سما چهره قدرتك
هرانفته بيانكه أي روح ظل — شكن
تعظيم و سرفرو ايله جكار مؤدا .

صيفه حرمت

— ۲۱۲ —

فقط بو سفر خريب بر حسن ايله متحسس اولدم .
اورالري بكايك كوزل كورويدي . ظاهر انسان
تماميه حر اولوجه كرديكي يرلر نه قدر لطيف ه
نه قدر ياد آور و سويلى اولديني آكلابه پور . بن
اوبر ساعت مساعده دن حقيه استفاده ايله بيلامك
ايچون اطرافه عادتاً بر نظر حسرتله باقار و ذهنمه
اوحوالينك فطوغرافيني نقش ايدر دم .
خصوصاً آقشاملري ساعت بره طوغري
اوميدانچي بگا او قدر كوزل كورينوردى كه تعريف
ايدم .

كوندوزلري ، اورا يني طولديران اهالينك
قسم كليسي چكياير ، قهوه لرك او كنده كستانلغ
آلتده كي صنداليه لر بوشالير ، كوندوزك هاي وهوي
تلاشه بدل اورالره نسبة سكوت و سكونت استيلا
ايدر ، نجي ده بو حال استانبولك بو ذوق - پرست
و اخلاقسز مملكتك حيات ماضيه منه سوروكلر ،
كوتور پردي .

بينانس ، بو اسكي بينانس ، اورالرده حالا
چهره محورينك عشو كارانفي كوستريوردى . بن
(پاله تولوغ) لرك دور سلطنته او (ايبودروم)
ميداننده اجرا ايديان آرابه ياريشلريني بو مسابقه يني
سير ايدن او كوزل و اخلاقسز روم قورتيزانلرينك
معيشتي ، هر كونيكي حياتي نجيل ايدوب دوشونيركن
بوش اولان ذهنمه ارقومك چركاب هو - استك بر
دره كي آقوب طولديني حسن ايدر دم .

رضا نونبي

مايه ي وار

اول قوسنه طالديرمش اولان زرد دن اوياندم . بر
دها اطرافه باقدم . بودغه (پاله نولوغ) لر زمانى
دكل ، (فاتح) دورنى خاطر يمه كيتردم .
رزائل اخلاقيه ايله وجدانى چوريتمش .
سوء استعمالات ايله ذوق و نشئه سى پيرائمش ، وجودى
چيفه حاله كلىش قوس قوجه برملتى بر ايكي بوز
قهرمان تركك نصل پریشان ايتديكى آكدم .
(چاتلادى قپو) دن سوري ده لوب ده
قسنطنطيه به انتشار ايدن بر آوج دلاورك اورالردن
هنوز كيوردمش كى محتمم هيتارى نظرگاه نخليمده
تجسم ايدىوردى .
اوزمان بوتون وجدانى قابلايان برحس اقتخار
ايله حالندن ، غسادمدن حتى فلاكتلرمدن ممنون
اولدم . ويكىدن طوعوب تكرار يشامقلم لارم كلسه
يدى يته بويله يشاردم . واجداد عظامن اولان اونهر .

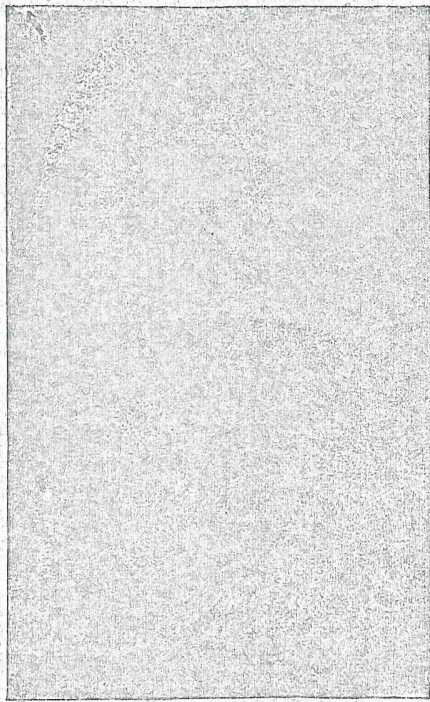
تلف ايدىيور ، باغرييوردى . .
بوكوندن صكره دفينه لر چوزولدى . هر دولو اختيار
جبارى تسويه اولونمغه باشلادى . خلاصه ، بر رفاه
معيشت يوز كوستردى .
آره سى جوق كچمه دن كچق قيز كهفونى بولدى
اولنديلر . مسعود اولديلر .
برادرى ، حالا ، بوانقلايك سنى آكلايه ميور . .
حالا ، حصول سعادتى جمع نكده آرايوردى . . .
مسيه عوفى

حسخانه خاطره لرى

— ۲۱ نجى نسخه دن مابعد —

وحنى بر آقشام دنياك هيجاكنى ، حيانك
موقت بر آن شعور ايله پارلايوب سونديكى ونها .
يت اك محتمم معوره لرك ييله يانغين يرش دونديكى
خاطرلدمده بر دم تردد ده عجبيا او بزان ايل لرك
Epicuréiste (ائيقوزه ئيست) فلسفه سى مى دها
معقولار ، يوقسه بزى هر دورلو هوسات ولذائذ
دنويه دن بى نصيب بر اقرب محروميتلر ايجنده
فلاكتلره سورن Stoïcisme (استويئسيزم)
ممالك حكمتى مى دها طوغربدر ، ديهه دوشوندم .
بن او وقتنه حيرته ايكن يانسى اذانى آياص فيه
مناره لر نده صماخ وجه دامه واصل اولدى . عادتا
سيماكتندم . بنى ماضي لره سوق ايدرك بر غفات

دوقنوز رضا توفيقى بك (مکتب مانگيه ده ايگن)

بوندن طولاي صبا حلين و اقشام اوزرى
اورته لق سیرکله شوبده او طه من زواردن خالی قالنجه
دره دن تپه دن سوز آچار و یواش یواش صمیمی
حسبالله دو کیلوردک .

برکون بز بویله صبا حلين قونوشورکن یانی
باشمزده کی او طه ده بر آدمک دیگر برینه شدتله
سویلندیکنی ایشتم . سوزی کسدم ، دیکله دم .

حقارته مظهر اولان بر پولیس ایش ! آکلادم
و بکا رفاقت ایدن پولیس افندی بوباده تفصیلات
ویره رک وقعیهی ده ائی آکلاندی :

پولیسره بر یاصو ویریرلر مش و اوتیه بری یه
تحقیقانه کیتدکاری زمان بعض مصارف زانده یه احتیاج
طبیعی اولدیغندن پولیس معاشاتی ده نامعین اولان
بومصارفه کفایت ایتیه جکندن اوفضله مصارف متفر-
قه دن تسویه اولتورمش . ایشته بویله تحقیقانه مأمور
بر پولیس افندی کلش ، متفرقه مأمورینه اوتوز ،
اوتوز بش غره شاق بر پوصله عرض ایش ویکونی
ایسته مش مأمورده :

— شیمدی صره سی دکلی !

دیجه فقرا پولیس :

— اقدام ، ترامواچییلر حقارت ایدیور ،

باد هوا بیندرمیورلر ، بزده ده بش پاره لر یوق . نه یایا-
ایم ، نه ایده لم ! دیجه

— ادلمز حریف ، دولنده کیمک آله جنی

قالش ، دییه سوزه باشلا یه رقی بر خیلی سوکده کندن
صوکر ا قیلجینی آلوب او او طه ده حبس ایش ایش .

کوردولتینکده اصلی بو ایش .

بر آز سوکره بس کسینجه ، بز یواش یواش

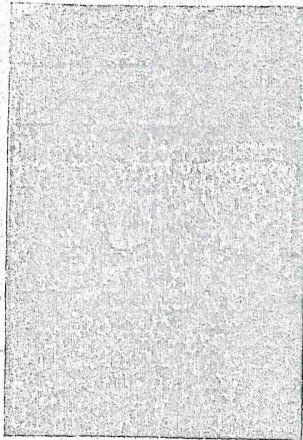
بو وقعیهی وسیله انخاذا ایده رک رفیق اولان پولیس

مان عثمانیلره بکره مکه چالشیردم . دیدم ؛ و غایت
مستریخ اوله رقی او طه مه عودت ایتدم .

بر قاج کون کوندوزلری چیقمکدن صرف
نظر ایتدم . چونکه اولجه عرض ایتدیکم کبی حال
و طورم غایت غریب ایدی . خفیه افندیلرده بمله
آرقداشجه سنه بر صفا کیتمیه رک بر قاج آدم کیده
پوریرلردی .

بو حاللری کورن خلق کیمسی بی فوق العاده
بر آدم ظن ایده رک آیاغه قانقار ، سلام ویریر ؛
کیمسی دجال چیقمش ظن ایدرجه سنه دکانلره
کیورلردی .

دانا قسماً یک مشغول اولدیغیم ایچون فضله
یک یکه احتیاج حس ایتیموردم . آفشام اوستی بر

رضا توفیق یک (مالکیده ایکن)

کره آدم عقلی یک یدکن صوکر اویله یین بر آز
اکمک ، پینرله اکتفا ایتکدن ده از یاده کندی می راحت
بولیوردم .

هر کون دخی بکا رفاقت ایدن پولیس افندی
دکیشیردی . بن بو آدم لرک توجیهی ، حسن حال
و حرکتله ، نازکانه حسبالله قازانغه موفق
اولشدم .

وظیفه و مسئولیت

قادی

— ۲۰ نجی نسخه دن مابعد —

قادیلر حقوق ملییه یایمال ایدن و دولتک انقراضه باعث اولان خائنه دعا ایتمکله، یالوارمقله حقوق مشروعه لرینی استردادده موافق اوله مازی . مالیه دن پاره آلق ایچون دعانک تأثیری اولمیدیغی ، باغرمق چاغرمق لازم کلدیکنه، کوردیلر ؛ معاشرینی ایستمک ایچون ییلدیز سرایت قدر کیتدیله ؛ بو اصولی نه ایچون بشقه ایشارده ده قوللانمغه جسارت ایتمیورلر ؟ آغلامیان چوجنه همه ویرلمدیکنی بیلمیورلرمی ؟ وکلانک و علی العموم رجالک لطف و عنایتنه الی باغلی انتظار ایتمکدن یشمدییه قدر نه قائده حاصل اولدی ؟ صروت دینلجیلدی آنالقی صفت مبعجلنه ، آنالقی حق مقدسنه بر قیصه و کلبدر ؟

* * *

ارککلرک قسم اعظمی دولت و ملنک استقبالی نظر قید و اهمیته آلمدینی کبی عیال و اولادینک ده آتسنی دوشونمده دن عاجزدر ؛ بعضیسی دوشونه جک حالده بیله دکلددر ؛ کیجه کوندوز سرخوشددر . اوچ آیده بر آلدینی و یا صرافه قیردیرینی معاشک [یاریسنی واتییه ، قساره ، فحشه ویرن بر حریرک

افندی ایله حسیحاله باشلادق . بو آدم تقریباً قرق سکز یاشارنده اوک دیشار . سنک بر قاچ دانه سی نیم کبی دو کیلمش چولوق چوچوق صاحبی بر آدمدی ، حتی بکا ویردیکی تفصیلات یک زیاده عنونیتی موجب اولدینی ایچون کندیسنک کیم اولدینی ده صورمشدم !

— بن ، آیاصوفیه جامی قیوم باشینسک برادری . بوم دیمشدی . بو آدجغز هیچ بر ایش بوله مسدینی ایچون پولیس سالک جایلنه اداخل اولش ایتمش . بوم تفرقه مسنه سنک عجایبلکنندن بحث ایتمدیکم صره ده باشنی برطور مخصوص ایله صاللا یه رق :

— آه بکم ! آه ! هیچ صورمه ، هپ بزنی آلداتان اومتفرقه دکلی ؟

معاش ایکی یوز اوتوز غروشمی نه طوتیور . بونکله او کچیندیرمک تمکن دکل . (فقط نه قدر مصرف ایدیله یسه متفرقه دن آله جقدر) دینلیدیکی ایچون بز بویوله قویولدق . هیچ اولمازسه بر قاچ پاره دوشر دیبه بومسلکه کیردک . لکن هپ کوز داغی ایتمش . الله سنی ایناندیرسین .

ادرنه مبعوث
رضا توفیقی

مابعدی وار

حسٹانہ خاطرہ لری

— ۲۲ بجی نوضدن ماہہ —

اللہ سکر کون (بابای) روم ایل حصارندہ بر
 یالیک اؤکنده کیجه کوندوز بر قایق ایچنده سیدیل
 بکلدهم. بالیقی قیافتده آرقامده بر قامسه واردی.
 (آملیقان) مکننده توفیق فکرت بک اصندنه بر
 خواجه وارمش، بو آدم اسلله باشنده بر یالیده
 اوتور برمش، بونک هلیندنه بری بر (جورنال) ویرمش،
 اوینه سفارتلردن، اوتهدن، بر بدن بر جوقی فرنگر
 کلیر، کیدر، (پولاتیقه) قونیشورلر مش. بزیده
 اونک ایچون کوندردیلر. کیجه کوندوز ترصد ایتم.
 بر ایکی دلیقانی چو جوقدن بشقه کان کیدن اولمادی.
 اولری ده صوردم، درس اوقومنه کایرلر مش. نهایت
 بر اقدم، کلام. بو قدر زمان دکر اوستنده، آیازده
 پینیرا کیکه وقت کیشیدردم. مفرقدهن قرق اویچ
 خسوش یاره ایستدم ده کاغدی صورمه فیرلانیدیلر.
 الله برکا راضی اولور می؟ دیدکن سوکرا:
 شو الیریک حاله باق! (روماتیس به لندن) باق
 نه حاله اوضاردم. هر صباح اوبوشیر، کچه له نیر، هوا
 ایصنجهیه قدر بارمقار می طویمام.

halkın
 ayar
 unvan

ایشی قالیر؟ هانکی بر دردیته یانیم. بر اقی اللہی
 سورسه ک. همان الله بزى نیز کونده، تیز ساخته
 قورنارسون دماسیله سوزینه نهایت ویردی. وکنده
 یسنه اوزانیدیم صیغاره یی یاقوب سکونته ایچمکه
 باشلادی.

بو آدجمنزک ویردیگی تفصیلاتدن اوقدر ممنون
 اولدم که کوزلجه بر مشین طبقه واردی، کندیسنه
 سیغاره لریله برابر هدیه ایتم. چوق ممنون اولدی.

رضاتوفیق بک فندی

آفشام اوزری نبی سلامیله رق چکیلیدی.
 برینه بر بشقه سی کلدی. بر اصولی آرتیق
 اوکرنده یا اویچی رفیقلمه ده قونوشمق و حسب حاله
 کیریشمک ایستدم. لکن بو آدم کتوم ایدی.
 حتی نمله کوریشیرکن بک تعظیمکارانه بر وضع آلماسی
 لا ابالیکنزه مانع اولیوردی. آخزندن بر شی آله مدم.
 نهایت بر پارچه سکونی متعاقب:

دیهرک بکا الیر نبی اوزانیدی باقدم، حقیقه رومله
 تیزمه دکل، آرتیقیزمه یعنی مفصل التهاب مزمنه
 اوضارمش بر آدمدی. وقتیه توسع معدهیه مبتلا
 اولمش اولماندن شبهه ندرک:
 معده کده بوزوق اولمالی ذاتاً، دیشلر کده
 دوکیلمش، دیدم.
 — آ بکم، انسانده بو خدمتده دیشی قالیر،

ایرته سی کونی بوس بوتون کنج ، کوچوک
 قطعده ، آز قره بیئلی و سائرلرینه نسه تمیز
 کینمش بر پوایس کلدی . یوزینه باقدم . خوشنوه
 دستراق علائمی کوردم . یوش یوش اصواز وجهله
 بر سیغاره ویردرک تونرشنه درلاخره بیله
 کیریشدک . مکر بر ایش ضمنده اون اونیش کوندن
 بریدر ضبطیه نظارتی جانندن باغار قپو کتخدانغه
 کوندریلورمش . کندیشه بلغار ، مأمورینی بد معامله
 ایتش . بوده (بز دولتک یر پوایسی بز) دیر دیمز
 — هادی ، هادی ، طیشاری جیتی ده بکله !
 دییه او طه در خارجه آتمش و مدت مدیده بکله تمشله .
 نومعامله بو کنج آدمک عزت نفسنه طوقونمش .
 طیبی آیق ده آله ماش . اونک صیقیندی ده
 انضمام ایتش . بوندن دولایی زاده سیله جانی
 صیقیمشدی . بو آن مناسبدن ، بو فرصتدن استفاده
 اتمک ایسته دم . آرامزده شوپله بر محاوره جریان
 ایتدی :

— حقکز وار ، پوایس دیدیکک بردولت
 مأموریدر . بردولت کیندی مأموریتک حیثیتی
 کوزتملی .

— آدم سنده ! کیمه سوبیلورسین بکم ؟ بز
 خلط ایتدک ده قپومیزی ترک ایتدک . یوقسه نیم راحتم
 پاشاده یوقدی .

— بوکون برم او طه کلوب بر آز او طوران
 آدم ضبطیه نظارتک صرافی ایش او یایمی ؟ دیدم .
 — اوت اقدام دیدی .
 — نه ، نه ایچین کلیر کیدر ؟
 — معاش قیرار .
 — یوزغروشی قاچه قیردیر یورسکز ؟
 — اون بش ، اون سکز !
 — قاچ معاش آله حقکز وار ؟
 — بو سندن بش .
 — معاشکزک بویله یوزینی اون بشه — قیردیر .
 پرسه کتر آیده قرق ، قرق ایکی غره شدن زباده الکره
 یاره کچمز ، بو قدر یاره ایله ده یاشانماز . اولمیسکز ؟
 — اوت اقدام .
 — چولوق ، چو حوق ؟
 — آله باغشلارسه بردانه .
 — آی ، فصل اولور ؟ باقی توتون ایچیبورسکز ،
 همده ایچه ظریف بر سیغاره ظفرکز وار ، تراشکرده ده
 دقت ایتدی ککر و تمیز کرمکه صرافکز آکلایشیلور .
 بوباره بونله بیترمی ؟ احتمال که اویکرده کیردر .
 — خیر اقدام ، بر کومسوز وار . فقط الله —
 یاراندینی قوائی نصیبم قوماز ؛ رزقنی ویریر .
 — دیمک که شوردن ، بوردن ، فارسز کره ندن ،
 سرخوشدن بش اوز یاره چیقار دیدم ، کولومسودی ؛
 حسب حال یوللو نه سوبلدمسه ، نه صوردمسه جان
 آله حق نقطه زینی تبسمه کچیریر و اوکنه باقاردی :
 آکلادم که بو آدمه بوندن ایلمی وارده می جفر .
 سکوت ایچنده بر ایکی سیغاره ایچ کدن صوکر
 استراحت زمانی کلش ایدوکی طورمله اما ایشدم .
 نازکاه بر لام و تریب چکیلدی ، کیندی ،

ادرنه مبعوثی
رضا توفیق

با بعدی وار

nr. 24

(23 nisan 1918)

- Neresisiniz?

- Erzurumluym. 8 İstanbul'a geleni yeti-
selir seni oldu. İstanbul (Dyschidic) in yarı-
hmesinde kespici idim. Bana yda dık
İngiliz Lirası veriyordu. Hem de o kadar
emniyet ederdi ki her şeyi bana teslim
etmişti. Nasilsa kısmetmiş, erlenmeye kalktım →

— طوغریسک بکم ! فقط ، شونی کورد کی؟
ایشته بر بونی طاقوب کز مک ایچون باشمزی باره
یاقدق . نه قدر اولسه دولت مأموری اولماک حکمی
وار . دیبهرک جا کتیک آلتنده کی محفظه لی
رووه لوه ری کوستردی . اکلادم که بوزوالله ده
طوسونلق اوغرینه مسلهکه داخل اولمشردن
بریدر .

صوکر ا بر آرز دره دن تپه دن کوروشمه
باشلامش ایدک . بو دلیقانی بی چاغیردی لر ، بریره
کوندردی لر ؛ نیم یانمه ده بر باشقه پولیس براقدی لر .

بو آدم قوری ، قیرمز یه یقین صاری بیقلی
یوزی زیاده چیللی وکنجه دن زیاده بر ذات ایدی .
مکر بوده سوریه لی بر حربه ایش . بونکله ده قونوشدم .
فقط بکا قطعاً اهمیتلی بر معلومات ویرمه دیکی کبی
کوموشدن معمول صاوانلی بر اینجه ساعت قوردوشی
هدیه قبول ایتماک کی تکلیف ایله دی .

بو یله بر فقیر آدمک بکایه و بر هدیه ویرم به جکی
پک ای بیلا بکم ایچون آلمقدن امتناع ایتدم . چوق
اصرار ایتدی . مادنا طاعی صیقدی . باشم طوتدی .
نهایت قبول ایتدم . و بو سبتون عوضن اولماسون
ایه مقابلنده بن ده برشی ویرمک ایسته م . ر اوشرط ایله
آنجق هدیه نی قبول ایله یله جکی کندی .
افهام ایتدم .

بلمده غایت ظریف بر مارو کدن قوشاق واردی .
طقسان بش خروشه (بیگار) دن آلمشدم . اوزرمده
تقدیم اولنه بیلا جک بشقه برشی یوقدی . رفقط
کندیسه بر رور لوه هدیه ایتماک کی رجا ایتدی .
رووه لوه قوللامدیغی وهیچ بر سلاحه مالک
اولمدیغی سویله دم . ینه بر چوق اصرار ایتدی .

موسیو (اویه نیدیس) بونی ایشتمش ، ده اگن جسک ،
نه عجله ایدیورسین ، کل سنی انکتره به کورتوره م ؛
دیدي . بز دیکله منک ، اولندک . باقدم بر قاچ کون
صوکر اخی چاغیردی .

— اه مبارک ایتسین ، شونی ده آل ، بزم مادامه نک
خانمه هدیه سیدر ، دیدی .

— صوکر ا باقدم ، الماسلی بر ایکنه چارشوده
کوستردم . سوقاغه آتسه ک پکرمی لیرا ایدر دیدیلر .
نمسه سفارتنده قواص بر دایم وارهی . طاماریمه
کیردی .

— ایل قپوسنده نه وقته قدر خدمت ایده جکسین ،
واز کچ . بر پولیس یازیل ؛ دولت نفوذی بشقه در .
اختیار لارسه ک نقاعدلکی وار . ایل قپوسنده ایشه
یارامیه جق بر حاله کاپرسه ک آدمه قپونک یولنی
کوستر یور بر لر . دیه نصیحت ویردی .

بر آره دوشوندم . ینه کادی ، بی کوردی .
حاصلی طماریمه کیردی . بزده چلبیدن اذن ایسته دک .
— اوغلم ، آیلنک می آز ؟ نه ایچون چقبو-

رسین ؟ دیه صور دیسه ده :

— نه یا بام ، تسمت بو قدر مش دیه براقدم .
کادم دایمک نصیحتیه دوستلرک یاردیم یله پولیس
یازیلدم . جکمه دیکمز اذیت ، کورمه دیکمز حقرت
قالدی .

— برادر چوق فنا ایتمشسک ، هیچ آدم او یله
بر قیوی براقیرمی ؛ اولر زنگین آدلر ، فضله اوله رق
نازک آدلر در . اکر بر انسان اولرک خدمتده
صداقت کوستریده امنیتارنی قازانیرسه اختیار لقلر .
نده ده بر انازلر . وچولوغنی وچوجوغنی ده باقارلر .
دایمک سکا فالتق ایتش . سن ده غفلت ایتمشسک .
یا پامالی ایدک .

بوخریفدن يك زياده ضيقلدم . نه يايه جفمي شاهيردم .
 قوردوتى اعاده ايتدم ، قطعاً آلمق ايسته مەدى .
 نهايت برديكري گلدي ده او ، دفع اولدى كيتدى .
 فقط بو قدرله ايش بيمه مشدى . احبابندن بريسي
 بكا كوندردى . هيچ اولازسه اوچ لير او ير مكل كمي
 رجا ايتدردى . اونك طرفدن استرحام ايدن ذات ده
 بونكله يكي سيستمده برروه لور آله جفنى تأمين
 ايچون بي افناحه چاليشوردى .
 ياننده اوچ ليرادن زياده پاره واردى . فقط
 عادييه ويرمدم . مع مافيه ايصيرناشيق حريفندن
 قورتيلمق ايچون :

ياننده بر لير او وار ، آل كوتور . بشقه پاره
 يوق ، ديهرك كنديسنه بر عثمانلى آتوني ويروب
 حسابي كسدم ، و بردها بو آدمك بكا ترفيق ايدايه مسنى
 برلسان مناسبه قوميمير افنديلره افهام ايتدم .
 بونلردن ماعدا بر قاچ پوليسله ده كورشمش
 ايدم . فقط يالكنز بردانه سي نجه شايان دقت اولد .
 يفتدن اونى ده خاطر لايورم .

بو آدم بروسه ده وطن ايدن مهاجرلردن ايمش .
 وروسه ايله مدانيه آره سنده برخيلي مدت
 طاليقه جيلق ايتمش ، اك صوكره استانبوله ينه
 آرايه جيلق يانغه كلش . كندى تعبير نجه هر نعلسه
 يولنى بولوب پوليس يازيلش ايمش .
 بو آدم يك تحف ايدى . بر آ ز پهلو انقندن
 آكلار . فقط كندى درمانسز و سرخوش خانه
 كوره كولنج حكايله ر آكلاتير وروس محاربه سنى
 متعاقب كچيردكلى سفالت هجرتى بيله شطج پردازانه
 آكلاتيردى .

يايدني اوافق تفك مسخره لقلرى كال صراحتله

نقل ايدر ، نتيجه سنده ده « آيه ، انسان حالى به بكم !
 نه بايارسين ، طوغشمز ، اوله جكز ، ديه برده دستور
 حكمته باغلايويو پرردى .

بو آدمه برشى ويرمك ايستردم . لكن اوزرمده
 ورييله جك برشى يوقدى . نبي آره صيره زيارته كلن
 خدمتچيمه بر توتون طبقه سى آلديردم . و بر قاچ
 پاك توتوله برابر كنديسنه ويردم .

الفتدن اك زياده خوشلانديغ آدم بو ايدى .
 دها بر چوق قاريله كوريشدم . فقط اهميتلى معلومات
 آله مدم . يالكنز برشى خاطر يمه گلدى . كوريشديكم
 پوليسلرك نه وجه ايله ونه سبيله بومسلكه داخل اولد .
 قلرني هر برندن صوراييم ديدم ، و صوردم .

خلاصه تبعاتم اونى كوسترييور كه ، بونلردن
 هيچ بريسي پوليس وظائفك نه اولديغنى بيلهرك و بر
 تربيه مخصوصه كورهرك بومهم مسلكه حاضر لاش
 دكلدر . همان يوزده قرتى هيچ برايشه يارايه مدقلرى
 ايچون پوليس اولمشلر .

بر قسم جزئيسى ده اعراض شخصيه لرني تشفيه
 ايتك و حقايرت كورمش اولدقلرى آدملردن انتقام
 آلمق ايچون خاصة بومسلكه كيرمشلر و حتى
 بونلردن بهضيلرى « دخوله اجرتى ! » بيله ويرمشلر .
 از آن جمله ني ژورنال ايدن بوكون انكلته ده فرارى
 بولنان ضيا فائق بك بو قبيلدنره . بن كنديسنه حقوق
 طلبه سندن ايكن ملاقى ارلش ايدم .

اولجه عرض ايتديكم كى سر كه جیده استاورينك
 قهوه سنده ويرديكم قونفرانسلى ديكله مكه كلير
 و دوام ايدردى .

ادرنه مبعوثى
 رضا توفيقى

ماعدى وار

فائده‌لی اولماز میدی ؛ بلکه ده بوتکراردن براییک بیه
چیقاردی؟ او یله یا! التکرار حسن ..
هر حالده یننه حاله بیسک شکرکه بوراسی ،
خواجه نك ، عقلنه هیچ کله بور . مع مافیه
بورادن بر چیقارسه مامله جی به ایلك سوزم بو اولسون ..
آه هاه بر دفعه جق بورادن قاپانی آتسم ! .. « بو
صیره ده طیشاریده کورواتور اولور . . بردن بره ،
قاپی عجله ایله وتلاشه آچیلیر . . چوجوق همان قاپی به
قوشار و اطرفنی دیکله بورمش کی بر وضع آلیر . .
نه وار ، نه اولمش ! حریتی ؟ . نه دیورسک ؟ نه
حریتی ؟ .. قانون اساسیمی ؟ آمان ، نه سویله بورسک !
مشروطیت ویرلش ! حریت ها ! دیمک کم هرکس
حر ، هرکس آزاد ! .. جاتیلر آزاد ! .. مجرملر
آزاد . . محبوسلر آزاد .. جزایلر آزاد .. عفو
عمومی ! .. اوح یاربیم ! .. ناصل شکر ایدیم ، نه
دییم ، شاشیردم . ناصل اولدی بو ! .. « اطرافنه
باقینه رق » زهده؟ زهده نیم کتابم ، امله کتابم ،
اوغورلو کتاب .. حریتلی کتاب .. « یرده کتابی
کوره دک » اوح ، بولدم ، بولدم ! .. « شدتله کتابی
آله رق حضاره توجه ایلر » شیمادی اقدم ، حریت ..
هرکس شن ، هرکس حر ، هرکس آزاد ! .. بلکه
آرتیق کتابلردن استبداد و اذیتلر کله لرنی چیقاره -
حقار ؛ و بلکه مکتیدن جزا ایله برابر مبصری ده
قادره جقلر .

نیم کی اذیتلرکله حبسه کیرمه یه سکر ، چونکه بویه
نام وقتنده حریت هر زمان اله کچمز ! ..
« آ چیلان قاپی به شدتله قوشار و جیقوب ظاب
اولور . ر »

علی علوی

حسخانه خاطرهلری

— ۲۴ نجی نسخه دن مابعد —

صوکر صبطیه نظارتنده هویت حقیقیه-نی
آ کلا نیجه نه ایچون یومسلرکله داخل اولدیغی
صوردم و :
— ا مکتبه دوام ایتمه یه دیکر بودکاوتکرله ،
خصوصاً چالشقانلرکله مکمل بر اوقات یاخود مأمور
اولوردیکر ، مقصد پاره ایسه دها زیاده قازانردیکر؟
یوق ، شرف ایسه ، شرفکرده خفیه اولقی حیثیتندن
بالا تر اولوردی . ای ایتمه دیکر . دیدم و آراضده
شویله بر محاوره جریان ایندی :

— بن ، بکا حقارت ایدن بر عادی پولیسک
حقندن کلک ایچون خفیه یازیلدم . هنوز طلبه ایکن
اوبنی تحقیر ایتشدی . اوندن ماعدا بوخائن ، مأمورلر
دولت وملتلی خراب ایدیورلر . ملتک اویانه جفی
یوق . بونی صوک درجه یه قدر تضییق ایتدی .
بیچاق کیمیکه طایمانلی . بلکه او وقت عقللرنی باشلرینه
طویلایوبال بر لکیله برغیزت ایدزلرده قورتلورلر ،

آنحیق بو امله عجیبا . قالقما به جقمی ؟ هر حالده سزه بر
نصیحت اولسون ، بو امله دن سزه بر مثال آلت !
شاید سزکده برخواجه کر وارسه ، و شاید اوخواجه
سزه امله او قوتویورسه ، زنه ار دقتسزاک ایتمه یک ،
بافکرکه چابوق اوکره نوب چله کری توکه ته سکر و باحاضه

دیهه رگ و نلیقه مده غیرتی طاواندم .
 — کوزله ، فقط بگا بر بولیس حقارت ایتدی
 دیه انتقا مجویانه بر حسن ایله کنددی مسلکمی بر اقایم ده
 خفیه یازیله ایم . بو بک مقول برشی دکل . بو
 حرکت ، بر بیره ایچون یورخان بافق قیلسنددر ،
 ویاخود بر دینسزه کوجنوب ده اوروج یمک گبی بر
 شیدر . هر کس کندیسنه بر مساک تعین ایده بیلیمک
 ایچون اولان نه کی بر خدمته قابلیتی اولدینی تمایلات
 طبیعه سیله ، هوسلریله ، آمالیه تعین ایتملی .
 اوندن صوکره اومسلکده دوام ایتملی . هم بیهوده
 کیمسه ، کیمسه یه حقارت ایتمز . بن بو قدر افتزازه
 اوغرا دیغ حالده هیج بر کیمسه دن حقارت ویاخود
 اوکا بکزه بر معامله کورمدم . چونکه هر کیم
 اولورسه اولسون ، اول اصرده غایت نازکانه معامله
 ایتمک وغایت کولر بوزلی طاوانغی عادتدر . بویله
 اولدینی تقدیرده ده بی آصفه کوروره جک بر جلاد
 بیله اولسه ساتلرینه ایتدیکی معامله بی بکا ایتمز .
 ایکنجی فکریکره کمنجه : کنددی جهالتی ایله
 فسه ظلم ایدن بر قوم ، کنددی خیانتیه اونی بیقان
 بر ملت ایچون یاییله جق معامله . سزک دیدیککز کی
 اوکا بر تکمه ده اورمق دکلددر . بالعکس اونلرک
 ذهنی آچق و ممکن اولدینی قدر بوخرا بایلیکی ، بو
 فساد آ خلاقک اسباب حقیقه سنی عادتا بر دو قدر
 ویا بر حکیم کی قیغ ایده رگ اصلاحنه فداکارانه بر
 غیرتله چالیشمقدر . واقعا فلاکتلرک اک بویوک
 نصیحتلردن مؤثر بر درس اولدیننده شبه یوقدر .
 شو قدر وارک اونلرک شدتی ارادات ملیهی ازوب
 قیره جق وامتک بوتون بوتون جانی آله جق درجه بی
 بوتاملیدر . سز اوله یایه جنکزه درت گیشی به حقیقت

حالی آکلانوب یاقیندن کوستره دیدیکز دها حیثکارانه
 طاوانغش اولوردیکر . چونکه بو فثالتمه سبب ،
 اوله بر آدم ویاخود بر هیئت وکلا ویاخود بر صنف
 خلق دکلددر . اصل ملت ودولتک قوتی تشکیل ایدن
 اکثریت ناسک اداره حکومت ، حق و عدالت ،
 ناموس و حیثیت ، سلامت و ثروت حقدده بسیلک کبری
 باطل اعتقاددر .
 مستبدک اجراءات خود سرانه سنده یگانه قوتی
 ملتک جهانیدر . اگر ملت اوسفالتدن قورتیلوب ده
 بر آز کوزینی آچه جق اولورسه کندینی قورناریر .
 اوزمانده بش اون کیشینک میلونلرجه خلق اوزرنده
 نه تأثیری اوله ییلور ؟
 فرعونلرک ، رامسه سارک ، کیکاووسلرک ، مدھش
 یوانلرک خلق اوزرینه آت ظلمی نه ایدی؟ باشلیجه
 خلقک اعتقادات جاهلانہ وسفیهانسی ایدی . بر فر -
 عوننی الوهیت صرتبه سنده کوستروب ده میلونلرجه
 خلقی اونک حضورنده سجده یه دوشیرن اومسکنت
 جهانندی .
 حین حاجنده بر اصرایله بر چوق بیکنهای قتل
 ایتدیرن طوتالم که بر (کیکاووس) اولسون ، طوتاب -
 لم که پنه بر نوع دیوانه لک ، بر جنت مخصوصه تأثیری
 آلتده تکمیل رومانی یاقوب ده اوزاقدن سیرینه بافق
 ایچون فرمان بیوران بر (نه رون) اولسون . اونی
 کذاھلری قتل ایدن عسکرینه او خلق کنددی اولادی ،
 کنددی قرده شی دکلمدی ؟
 (نه رون) کبی بر دیوانه ظالمک اصرینه اتباع
 ایدوب ده ملتک ، آناسنک ، باباسنک ، اجاباسنک ،
 دوستنک اونی ، بارقی یاقان ملعونلرینه ، اومتک
 ایچنده یتشمش احقر دکلمدی ؟
 ادرنه مبعوث
 رضا نورفیه
 مابعدی وار

داخيه ناظري حامي پاشا

آرتيق بن ده بوخوف منظر نك نامرئى مقناطيسندن
كنديمى قورنارارق ديشارى فيرلادم. و دكز كنارينه
دو ضره و قچمه باشلادم . خاى تصادف ، قارشيدن
بر آدم نابوتى كتيريوردى . اروخ. زواللى اولو!
زمن ياناقلردن سوكره بو خشين تخمه قوجاق سكا
نه قدر اليم كلهك . فقط صحبح ، سن هيچ بر
شى حس ايميه جكسك. آرتق مسترخ، عدهك مجهول
قوللرى ايچندهك ، نه اضطراب ، نه مسرت ،
هيچ بر شى ، هيچ بر شى ! . . .

نابوتى طاشيان كنج جمال آلتندن آقان ترلرى
سيلر كن خفيفجه كولوبوردى . آخ سفيلى ، ديه
ديشلر يمى نچيردادم . فقط نه حقم واردى ؟ مادام كه
بو اولو قاريسى ، آناسى ، قيزقارده شى ، طانيدىنى
و سويكى بر قادين دكلدى ، مادام كه بو بريانچيدى ،
حتى قهقهه لراه كولمك دن اونى هاكى حس منع
ايدم جكدى ؟ ! . . .

مبول ساهر

حبسخانه خاطرهلرى

— ۲۵ نجى نسخهدن مايمه —

سز ماتى بوسفالندن قورنارمق ايسته يورسه كز
(عقاني باشنه آسون) ديمه قماسنه بر تكلمده سز

ووروب نوس بوتون سرسم ايمكه چايشماييك .
بو قدر تضييق و طابق آلتنده كندندن كچمش ،
سرسم ارلش ، هوا سزلقندن بوكالمش ، چامور ايچنده
قالش اولان برخاقه بر روح نفخ اينديكز ، بر فكر
ويريكز كه اوياسين ده كوزى آچيلسين . نه حاله
بولونديقتى كوره بيلسين . اوندن سوكره تحقير ايمه .
بيك ، بالعكس نه قدر ذليل اولسه ده غيرت ويرك
صوك بر همتاه قيميله نوب قواى پرا كنده سنى طويلا
سين ، آياغه قالمغه چايشسين . اصل بايله جق شى
بودر . ماتى كندنى خالنه براقق هيچ طوغرى
دكلدر . واقعا او بر بو يوك قوتدر . لكن اونى اداره

ایتملی . زیرا بر کتله خائنده جماعت بشریه نك - کور
 کورینه اجرای تأثیر آیدن - قوای طبیعه دن فرقی
 یوقدر . جماعت بر بویوک نهر کیدر اونو قانالیزه
 ایتملی . بویله بطاقتی خائنده قالدقجه مضرتی محققدره
 هم عقلی ، درایتلی و حیتملی کیمسه لر همت ایتمدکجه ،
 ماتق ایقاظ ایلمدکجه اوندن منطوق ده بکاهمه ملیسدر .
 زیرا جمیت بشریه نك جماعت خائنده منطوق غایت
 منطقه سزدر ویدلا جه دره . اک منقاض شیلدی کورورده
 یینه اعتقادینی دکیشدیره من . تا که بر عقلالی آدم حقیقمالی
 و ایشه ! دییه حقیقتی اوکا پاره قیسه کوستروب
 تماس ایندیرملی .

همو مخانه لر واردی که بونلرده قولونیلردن کلن اذکک
 اسرا بولندیریلیدی . بواولره رومانک اوبارق صا
 حتی کبار قادیلری ده دوام ایدرلردی . بعض تاریخلر
 [ایمپراطور یجه (مسالینا) نك ده چوق دفعه لر اوراده
 کیلری زیارته تنزل ایتمدیکنی قید ایدیورلر !
 بك اعلی ! اهالی بونلرک هپسینی بیلیسوردی .
 مع مافیة ، یته اعتقادلرنده ایمپراطور و ایمپراطور یجه
 انسان نسلدن دکل ، الله نسلندندی . حاشا ، بالذات
 آلهلک یر یورنده تمثال مجسمی ایدی .
 انسان آزاچق دوشونورسه بو منطقسزلغه
 قارشى حیرت لر ایچنده قالماسی ؟

36
 × روما ایمپراطور اتمک حیثیت اخلاقیه سی بر زمانلر
 اودر کله تنزل ایتمسیدی که مقبلر بر تیاتر و ،
 سرایلرده بر فحشخانه اولمشدی . حتی رذیله نامدار
 ایمپراطور یجه (مسالینا Messalina) قولونیلردن
 حیوانات وحشیه ایله کولشدرمک ایچون سیرقلره
 کتیرتیا ن اهرامیاننده کوزینه کیدیردکاری آیر -
 دقدن ماعدا سوقاقده هر راست کلوبده بکنمندیکی
 دلیقانیلری ده تعین ایدر ، صوکرادن تخت روانه
 کندی یانه اوتورترق اوکیجه کیفه خدمت ایده جک
 اولان دلیقانیلک کیم اولدیغی اهالی به شهر ایتمکدن ده
 اوتامازو صیقلمازدی .

کور ییورسکنز آ ، اهالی نه قدر منطقه سزدر !
 اونک کوزینی آچالی ، اوکا نصیحت ویرملی . هم
 فلاکتی صاودقدن صوکره دکل . فلاکتی دوشر
 هوشمز ، سفالت و فلاکت آلتنده ابکن (باق کوردکی
 شو ، شوبله اولسه یدی بویله اولمازدی ، سن شمدی
 بویله طاور انمالسک که اویله اولسون) دیه ملی .
 و بعض آنلر واردر که اک مهم فرستلر احضار
 ایدر حیتملی بر آدم اهالی به وعظ ایچون اوفرستلری
 هیچ قاچیرما ملی دره . چونکه دمین اشارت ایتمدکم
 وجهله اگر آن فلاکت کچیریلیده ، نصیحتیه قالدیشیلیرسه
 وجدان خلق اوزرینه بك بویوک تأثیری اوله ماز . زیرا
 عقل شخصینک حافظه سی واردر . عقل اجتماعینک
 یوقدره هر شیئی بر آنده اونوتیر .

زمانک ایمپراطوری اولان قسوجه سی دنخی
 بونلری بیلیردی . حتی بك طبیعی کوریردی .
 چونکه هر شیئی یایمق ، هر عقانه کلنی اجرا ایتک
 اسکي روما ایمپراطور و ایمپراطور یجه لرینک حقوق
 حکمرانیلردن معدود ایدی .
 بو رفالتلری اهالیدن بیلمدک بر فرد یوقدی .
 اوزمان کبار قادیلرک کیفه تخصیص اولونمش

سز بوایدقور بکنزی حقیقه اهالی اویانسون دینه
 یاپورسه کز ، یاماییکز . چونکه اصل بایه جتمکز
 شی تماما بونک عکسیدر ، نیم فکرم ، اعتقادم بودر .
 مع مافیة قونوشوروز ، لاف لازم یا ، بو قدر اوپو -
 شیق بر ماتق بر آنده اویاندیرمتی هیچ بر بیزک حدی

دکتر .

هرشی، زمانه محیط و مناسباته تابعدر . وقوعات
 اجتماعیه ده معطیات محققه یوقدر که قطعی بر حساب
 ایله استقبال نه کوستره جکدر تعین ایله بیلسین .
 بکله به جگمزه، حقدن کله نه ایوالله! بزم ارادتمز خارچنده
 وسمای ادراکمز فوقنده بولونان حادثانه عقلمز ایره
 میور . بزنی بو حاله کتیرن قوه قاهره هر نه ایسه
 صحیحاً اوکا عرض تسلیمیتدن بشقه چاره یوقدر .
 بن بورالره وارنجه *fataliste* (فانالیست) م .
 فقط بز کندی عالمزده کیمسه به فائق اتمهلم ، هر
 ایشک باشی اودر . هم نه اوله جق نه اولیه جق بزم
 وظیفه من دکل . بز فیلونوفی یابارز . بزم نظر مزده
 هرشی حلی مطلوب مسئله دره یوقسه صویا قوغانسه
 قاریشمایز . بن پولیتقه جی دکلم . بنجه بونلر مسائل
 عامیه دن معدوددر . بونلرله اشتغالده همان آنه جق
 اولقطه نظر دندر .

سوزی بورانه کسدمدی . باقدم ضیا فائق بک
 بنی متبسمانه دیکله یور ، یالکمز بو ملاحظاته جواباً
 — سز بک انی آدمسکمز ، بک صاف قلبی سکر
 دیهرک کولومسه مشدی .

بن بو انی آدمسکمز تعبیرینک فرانسزجه *bon*
homme بون اوم یعنی بون که احق دیکدر ،
 او معناده قوللانیدیقنی ده آکلامشدم . فقط آدیرو
 مادمدی . معنایه ضیا فائق بکک ده ته سبیه مسلیکه
 داخل اولدیقنی ذهنمه ضبط وقید ایتدم .

او وقتلر ضبطه نظارتنده بالحاصه مرکز باغلی
 اولان پولیس اقدیلرینک هئی حقیقه عجب ایدی .
 بر چوق خقیلر کوردم که یالکمز صالدرمه طاشیمق
 صماعی قهوه لرنده خاقه . قافاطومتی ، تحقیقات اجراسی

وسیله سیله گاه طولوبه جی البسه سی ، گاه لازستان
 ظیقه سی ، گاه مهاجر پو طوری کیوب اورده بورده
 طولاشمق ، بالوزده اویونجی قزلینه و عموخانه
 قپو حیلرینه کندی لرینی صایدیرمق ایچین نظارته
 انساب ایتشلردی .

بونلرک ایچنده ملکیه شاهانه دن ، مکتب سلطا
 نیدن چیقمش (هم شهادتنامه ایله چیقمش بنم کبی
 دکل) بر قاق کیشی ده بیلیم . حتی بریسی بونکون
 بیله سرقومید سردر . ظن ایدرم . هر نه ایسه! بونلری
 تحقیقندن سراد بنجه شخصلری دکادی . بر مملکتک
 آسایش و انضباطنی تأمین ابدهرک وقوعی ملحوظ
 اولان بر چوق جنایاتک اوکنه سد چکه حک او محترم
 پولیس هیئتک انکاترده نصل آدملردن سچلوب
 تشکیل ایدلر بکنی بک انی بیلدیکم ایچون بزده ده عینی
 مأمورین صنفی قیاساً مطالعه ایتک ایسته بوردم .

پولیسلر اوقدر بی عرض ، اوقدر ناموسلی ،
 اوقدر حیثیتی اولمالیدرلرکه اولری کوریر کورمز
 افراد ملتدن هر کیم اولورسه اولسون ، کولکنده
 بو مسأورلره قارش بر حسن اعتماد ، بر حسن
 حرمت ، بر حسن شکران اویاندیقنی طوبیالیدر .

ادرنه مبعوثی

رضا توفیق

مابعدی وار

جستخانه خاطره‌لری

- ۲۶ نهمی نسخه دن مابعد -

پولیس، یازماغنی قالدیریر قالدیرماز یوزبیکلرجه خلقی اولدنی یرده طوردیره جق قسوقی حائر بر ماءوردرد. حکومتک قدرت حاکمانه سنه بر مشخصدر. اه حاده وشه ناسون بر ماءوریت بحاله تریان اوله حق آدمیرن نه قرر ناموسکار، نه قدر فداکار، نه قدر غرضنر هله نه قدر صبور و متین اولماسی اقضا ایدر.

دوشوبولسون! ایشته بن بونلری اوزمان اولان نجه اهمیتله عمرمه الیک دفعه دوشومش و اولان حظانک تأثیراتیله نه قدر حکمای سیاست هارسه هپسینی آکش ایدم:

(بن نام) (سینسر) (میل)، (هولچدوف) (بولسول) دهاساز متفکرین (حکومتک باشلجه وظفه سی یواسدکدر) دیشلردی او آند بو دستوری خاطرلادم. (هولچدورف) اصول سیاست ه نام اثرنده (پولیجای و یسین شافت Polizei wissenschaft یعنی «پولیس فنی» تعبیری قولانمشدی. اوده خاطریمه کلدی، اولانجه جدیدت و اهمیتله بو مسئله فنی بر دها دوشوندم. و ذنأ آئنده ازیلدیکم نارفلرکنه بو دوشونجه یمک ثقاتی ده انضمام ایدرک بی فنا حاده یوردی.

آره صیره اوقویوب وقت کچیرمک ایچون ناظم باشادن مساعده استحصال ایتمش ایدم، هیئت تحقیقه

اوطه سنه نقل ایدیلن کتابلرمدن بر ایکیسینی آلمشدم.

بونلردن ریسی شاکرد حکمتی اولدیغ (سینسر)ک «عدالت» نامنده کی اثر مشهوری دیگرکی ینه اونک «محدرات سیاسیة» نامنده برجلدی، بزده (میل)ک «حریته دائر» نامیله یازدیغی رساله ایدی.

دوشونجه لریمک ویردیکی یورغونلاق اوزرینه «عدالت» ی بر آز اوقویوبیم، حکومتک وظائف مخصوصه سنه دائر مطالبائی حاوی اولان صحیفه لری قاریشدریم دیدم. بر ایکی صحیفه اوقودم، هپج بر شی آکلایه بدم. حالبوکه او کتسانی وچ دفعه اوقومش ایدم. ذهنم اوقدر محاکمادن متأثر اولمش که کزلرم کلرلی اوقویور، فقط عقلم قطعاً اوقو دیغماله مشغول اوله میور، ینه انکتره پولیس لریله بزم ضبطه نظارتنک اداره سنی مقایسه ایتمکه اوغرا- شبوردم. کتابلری بر اقدم. ذنأده آفشام اولمشدی. اوطه نیک صاغ طرفنده موضوع بولونان یرتییق و کیرلی قانابه مه ر اوزاندم. اوخاده بر مدت دیکله ندیم. بر عظیم یایغاره همده قادین یایغاراسی بی تلاشه دوشوردی. دیشاری یه چیقدم، قپونک او کده کی پولیس اقدیلره:

— قوزوم افندم، بو قادین کورولتیمی نهدر؟ دیدم

— اهمیتسز افندم، بونک آئنده کی قاتده شو قهوه او جانغنک حناسنده بر چوق آلفتر وارده بر بریله غوغا ایدیورلر دیدی.

— عجائب، سس پک یاقیندن کلور، عجبا بورادن کوریله بیلمیری؟ دییه صوردم!

وا
او
او
کو
آد
کی
شی
چا
ص
بلر
او
عاد
جما
اد
اد
ظ
او
قا
ط
e
ک
ا
ا

نظارت او طه سنک همان اوکنده بر میدانجق
واردرد . نیم او طه مک و یاورلرک او طه سنک قیوسی
اومیدانجقه باظردی . او طه نیک قارشوسنده قهوه
اوجانجی و اونک یاننده بر نیجره واردی . او نیجره نی
کوستره رک :

— ایسته شورادن باقنجه کوریرسکنز . هپی
آشاغیده دیدی ، او طه سنه چکیلدی . بن حسب المراق
کیدوب باقدم . بر سوری آلقته لر بر لرلیله سوکو
شیورلر ، بر پولیسده اونلری صوصدیره غه
چالیشیوردی . همان هرملندن واردی دیسهم جائر .
بر وقت فرانسهده پولیس مدیری اولوبده
صوکر اخطراتی یازمش اولان (غورون) ک کتا
بارنجی بالتصادف اوقومشدم و یک مراقی موجب
اولمشدی . او قادنلر مناسبتیه بو مؤانی خاطرله دم .
عادت ، لسان ، عرق ، جنس ، دین و مذهب ،
مملکت اختلافاته رغماً بو سفیله لرده هر زده اولورسه
اولسون نه درجه لره قدر بکدیگرینه بکنزه دکلیجی
ادراک ایدوبده حیرته قالماقی ممکی دکلدن .

محیط مغویینک تأیراتی بعض کره سائر احوال
ظروفی اوقدر حکمسن بر اقیورکه بری دنیا نیک بر
اوجنده دیکری ده اور اوجنده یا شایان ابی کشینک
فکری ، حس انسانیه قارشنی نفرت و محبتی حتی
طور واداسی بیله بکدیگری عیناً آ کدیریور .

ایسته ، (غورون) کی مؤلفلرک « پیروز
Pierreuse » دیدکاری بو سفیله مناسقه لر یله ،
کندیلرینه مخصوص اولان او ادالریله قولاندقلری
الفاظ و تعییرات ایله او درجه (غورون) ک
اشخاصنی آ کدیریوردی که شاشدم .

طیبی بو قییلدن کیمسه لر آورمش ایدک .
فقط سفالت و ذنک بودرکه سنه دوشوبده یته
حیانه ولو یک جزئی اولسون بر ذوق ، یا شامقده
بر فائده بوله بیلمک ، عقلره حیرت ویره جک بر
مسئله در . (په سیمه یست) لر بونلری کورمیلدر .
کورمیلدرکه کندی حسلرینک و او حسیانه مبنی
اولان فلسفه لرینک نه قدر یا کلاش اولدیغنی آ کلاشایر .
(په سیمیزم) حقیقت دکل ، مزاج سنه تابع رحسدر .
اوکی حسابک تبعیله بعض خسته مزاج فیلسوفلر بر
طاقم احکام استنباط ایشلر . بزه او احکامی
کندی آمال مغنوبه لر یله هم آهنگ بولندقلری
ایچون و جهانی ده کندی کوزلنک لر یله کورمکه
آینشمش اولدقلری ایچون ملاحظات عندی لرینی بر
فلسفه سیستمی دیه اورته به آملر در . واقعا بو
کون (په سیمیزم) آرتیق بر سیستم اولمش صاییلر .
فقط بنجه یقولورلریای مرضینک ساحه محدودده سنده
تبع ایدیلر سی لازم کلن بر مسئله روحیه در . اوقدر
سعادت حقیقه ایله ده هیچ بر مناسبتی یوقدر .
اوراده ، بوراده ، کویریده ، سوراق باشلرنده
سفالته صرحته یورکنک صبر لادینغنی حس ایتدیکنز
دیلنجیلر ، سقطلر قطعاً (په سیمه یست) دکلدن لر .
حالبوکه اونلر قدر سعادت حقیقه دن ، حتی الدن ،
آیاقدن ، کوزدن ، حکمتدن محروم کیمسه لر یوقدر .
اونلر کندی حاملرنده کورولسه اوقدر ممنون ،
حتی اوقدر بکدیگرینه قارشنی لطیفاجی ایشلر .
تحقیقات بونی اثبات ایدیور .

ادرنه مبعونی

رضا توفیقی

مابعدی وار

حبسخانه خاطره لری

— ۲۷ بجی نسخه دن مابعد —

بونلر بوقدر محرومیت ایچنده ، بوقدر سفالت ایچنده نه دن حیساندن شکایت ایتمه یئیلرده هر درلو اسباب استراحت ایچنده یاشایان و دنیا ده بر انسان ایچون ، ن اولان وجوه سعادتک اکثر سنه مظاهر اولمش تربیه لی، هندی بر کنج بونجه نعمتلر ایچنده کنیخی بدبخت کوروب حیاته کوسسون .

او نیم دمین کوردیکم سهیللر سومک نه در بیایورلر و کندیبری کی سردار لر آره سنده سویله جک اقران بولویورلر . و غریبده که فایت خیالپرستانه دینه جک بر عشق ایله یکدیگریته هیچ اولمازسه بر مدت ایچون مربوط قالیورلر . بوقدر سردارلق و سفالت ایچنده عشق اولور هیدی ؟ اولمالییدی ؟ دیگر طرفدن پک تربیه لی نارین بر چوق کیمسه لر هاکی آدمی سوه جکلر نده شاشیریورلر و طیبه صدرکه عشقک منای حقیقیسندن غافل بولونقلری مدتجه مغفل دخی اولورلر . بویه طاتلی ر امالک اضمخلالی عزت نفسارخی ده حریجه دارایدیور ، دنیا په کوسورلر و کندیبری اوزمان دنیا بی چرکین ، پلس ، سردار کوردکلری ایچون هر کسی ده عندی اولان وحکمت حیاته اینساندیر مق ایسته یورلر . ایشته اک بویوک یا کاشاق اوراده در بو مسئله حتمسه هم تجیارب شخصیم ، هم ده اعتقادا مقررهم وارکه بوراده تفصیلاً بیان اتمک یری دکادر . فقط شوقدر سویله

یمک (به سیمیزم) حیات بشرک — نامعدود و پیوده املاره قایلدی بی، واهی خیالاته مفنون اولدی بی — دور شبایته مخصوص بر حالدر . و بر قاچ درلومی اولدیغنده شهرهم یوق کنجلاک مخصوص اولان بر (به سیمیزم) دن — که بنده او دوره دن کچدم — ماعدا طیبی بر (به سیمیزم) دهاوار . صرف فلسفی و فکری بر (به سیمیزم) دخی واردر . بنجه بولوندیغمز دنیا نك خارجه چقماپه حقمز و ای کوتو بوندن بشته ده دنیا من اولدیغی هر کسک قابلیت فکریه سنجه نعمت حیاندن حصه دار استفاده اوله بیله جکی بر کره تسلیم ایتدکن صوکره آرتیق بر انسان پک (به سیمیزم) اولماز . چونکه تحقیق ایتمه به جک املاره خیالاته خاطر نده وجود ویره من . حیات بختنده دها آتیق اولور ، هر مه باارده آز چوق موفق اولور ، چونکه املاری ، امندلری امکان داره سنده بولونور . و موقیبات متماسله می ده کندیسنن به مال دنیا دن ، یا شامقن ممنون ایدر ، انسان یا شامقن دن ، دیدن ممنون اولدی بی (به سیمیزم) اولماز . مع مافیله اساساً مزاجک ، حسابیت عصبیه نك بونده دخلی واردر . و اونک ایچون مسئله بی تتبع بدن بسبقولوغلر (به سیمیزم) فایت حساس ، نازک و مدنی آدم لری صراض مغز و سیدر دیمشدر .) دماک که طویفونک افراطی ، حادثات مغزیه نك په رسپه تیوی (*) بویوتیور و بوزیور .

(*) په رسپه تیوی ، بر ششک منظره عمومیه سنی تشکیل ایدن نسب هندسیه می و نقطه نظره قیاساً مکان ایله مناسبتی بهی اوزانی یاقین ؛ بویوک ویا کوچک کورونمه می .

۱۱۲۶۹۹

بر آریست شکله بر کایچ ایدم بوقد کیرله حن
 درجه کندیمی اعمال ایتمکلاکم لارم کلردی .
 دیمک که محیطمه یعنی اوسردار یره او بوویره شدم .
 همان سیکیرله ندم و ضبطه نظارتندن حمامه کیتیمک
 ایچون مساعده ایستدم . حواب جیقمادی .
 صیقیلیم اطرافده کیرلر — افندم یاین اولسون ،
 نه باس وار ، ذاتاً کچ اولدی باشا حضرتلری چوق
 مشغولدر ، دیدیلر . یارینی بگه مه یه مجبور اولدم .
 اترلسی کونی بکا بر اوفاق بوغچه کتیردیلر . باقندم ؛
 ایچنده یکی چاشیر وار .

— بو ندر ، و کیم کتیردی ، دییه صوردم .
 — ضبطه ناظری باشانک امریایه آلیندی ،
 سزک ایچوندر . بوراده چاشیر کز یوق ، نا
 کیرسکز دیدیلر .

ناظم باشانک تراکتنه لشکر ایتدم و بنم کبی
 بر چوق کیشیلر (حسن باشا) قره غولنده پر آلتنده
 حیوان آخورینک اتصالنده کی او طده کونده اوچ
 کره طایاق سیوب اودن صوکره استنطاق ایچون
 چاغیرلقلری طاده بنم کوردیکم . معامله شبهه سز
 نسبة یک مدنی ، یک نازکای ایدی بوندن دولای
 طالعه شکر ایتدم .

بوکون بر پولیسک رفاقتله آیا صوفیه مدننده کی
 حمامه کتدم . بیقاندیم . چیقده کلدیم . دایما اطرافده بو .
 لوپوب ده کندیلر یله الف ایتدیکم انج ضابطلردن
 و ناظر باشانک یارلردن بر افندی واردی . اوکاتصا
 دف ایتدم . بی سلاملا قدنصکره : آرتق یاقینده چیقار
 سکز ، دیدی .

ادرنه مبعوثی
 رضا توفیق

ما بعدی وار

او وقت انسمان اک ییغی . اک طبیعی وقوتانی
 بو یوک بر فئالی ، رجایت کی کوریور و اونستنده
 متأثر اولیور . دیگر طرفدن ذهی بشقه درلو
 بو زولش بر آدمده (هنیان لطیف) حالده کندیسنی
 ایمرطور ظن ایدیور و تکمیل پرنسارک . کائانده
 کندیسنه عاشق و مفتون اولدیننی فرق ایدیور ،
 غایت اختیارانه حسله یاشایور ، و کال ققروفاقه
 ایچنده چوق یاشایور .

بو مسئله فلسفه سیستمی اوله باز حقیقه
 دیدیکم کی (یسقولوژیای مرضی) مسئله سیدره بو
 بیچاره قادینارک ، جاغنتک یوزی قاره سی اولان
 بوسفله لک ر مدت رذیلا به بر قوغایله بکدی کیرینه
 غلبط غلبط سوکدن صوکره تکرار بر بوندن
 سیغاره یاقوب ینه کوزل کوزل قووشدقلری
 کورنجه شو عرض ایتدیکم ملاحظات ذهنمه توارد
 ایتشدی . پنجره دنده حالا آشاغی باقیوردیم .
 ایچلردن برایی نی کوردی . بر طاقم مناسبتسز
 خطا بلره مظهر اولمایه باشلا بجه ضبطه نظارتنک
 قهوه حیسی « سزله سویله ورلره بدی .

هان صاووشدم . او طه مه کلوب بر یارچه دها
 دوشوندم ، فرنک کوملکمک قولاری نظر دقمه
 چاریدی . او قدر بلس ، او قدر سردار اولمشدی که
 اگر حیثیت ذاتیه می او آده دوشونمسه سیدم
 او قادینارله بو قدر جق اولسون مشابتهتم اولمای
 شدتله یوزیمی قیزارته جقدی . مع مافی ، ینه کندی
 کندیمدن یک اوتاندم . چونکه بن اوزمانلر ذاتمه
 خصوص برقیافت غریبه ایله تمیز کزردم . عجائب

کتابخانه خاطره‌لری

— ۲۹ نهمی نسخه‌دن مابعد —

— هیچ برشیده صراق ایتیمورم . دوشونه‌جک
کیمسه یوق . تبشیراتکره تشکر ایدرم دییه جواب
ویردم .

اوکون اویله کچدی . ایرته‌سی هیئت تحقیقه‌دن
چاغریلدم . بکا خطاباً :

— رضا بک ؛ کتابلرکک بر قسمی توقیف
ایتمکلمز ایچون ضبطه ناظری یانا حفص تاری امر
وردلر . آله‌جغز . دیدلر .

هپسنی ترک ایده بیایرم . پاشا حضر تارینه
عرض ایدیکز . یا لکر بر شرطله . (فلان و فلان
تاریخنده فیلسوف رضا اسمنده ریسی ضبطه‌ده
توقف اولمش ، مسئولیتی موجب ووقفنه سبب
اولان بو کتبه‌ه‌سنی نظارت کتبه‌خانه‌سنه وقف
ایده‌رک کیتمشدر) عباره‌سیناه برده اتمافامه یازمق
ایسترم . دیدم .

پاشابه سویله مشلر . قبول ایتیمش .

— یا لکر مضر اولانلری آله‌جغز . او قدر . دیه
جواب ویرمش .

بنده بولک اوزرینه :

— بیوریکز ، هانکیسنی ایسترسه کز آک . یجه
مضر کتاب یوقدر . مضر اولان اناندر . کتابک
نه قباحتی وار ؟

مدینت ، انسانیت ایچون اک مضر فکرلر ، اک
حانکارانه تشبیلر ، اک عالم تربیه‌لر . آدم‌لردن . صادر
اولامشدر . بر فائده‌لی کتاب یا یق ایچون چوق
معلومات ایستر ، چوق تتبع ایستر . فقط بر مضر
کتاب یا یق ایچون او قدر علمه ، تربیه‌یه احتیاج
یوقدر . خصوصاً که نم کتبخانه‌سی تشکیل ایدن آثار
صرف فاسمیانه ، علومه ، فنونه و بر آزد صنایع
نیمسه‌یه متعلق محردات مشهوره‌دندر . بنده اولان
کتابلرکک جمله‌سنی روسیه‌دولتی بیله منع ایتیمور . بونلر
طلبه‌نک النده دولایشور . دیدم .

فقط بیهوده سوز سویلکده اولمغی او آنده
آکلادم . چونکه یوقارده عرض ایتدیکم وجهله
مقصد ظنمحه وقوعات ایجاد ایتک ، حکومت مجنوب
تهیه قارشی :

— باق ایشته شونی بولدق ، بون طوبوق ،
شونی‌ده ضبط ایتدک . اگر بز اولسامه ایدک زلزله
اوله حق ، دنیا بیقبله جقدی ، کی فانا قولایرله ابش
بجر مکدی .

بونکته‌نی درخاطر ایدر ایتز هال طور وادایی
دکیشدیره‌رک :

۴ مع‌مافه مملکتیمزکک سمویه عرفانی معلوم .
بورا خلقی ایچون فی‌الحقیقه مضر اوله بیله حک بلکه
بعض کتابلرده بنده وارد . هر حاده ترجمان بک و
ذات عالیلرکک تحقیق بیورکده هانکیسنک مضرته
حکم ایدرسه کز ، آک ضبط اندک . لطفاً بنده کزه
ده بو کبی آثارک اسملری وریکز ده . مضر تلرندن
خبردار اوله‌یم ، بردها اولنری اوقومایه‌یم . دیدم .

و آرزوی کوله حکم . چونکه اوینه بر قیاس جووال
کتابی کوزدن کچرودده محتای تدقیق ایدرک مضر
اولوب اولدیفنی آکلامق ایچور اولان زمان لازمدی .
اونون ماعدا بالکنر لسان یلمکه بر کتابک موضوعات
علمیه سی ویا فلسفیه سی قولای قولای آکلاشی یلمی ؟
هر علمک کنهینه مخصوص لسان اصطلاحی
وارد . اونی اربابی آکلار . مجله کویا ترکیه یازیلش
اولدیفنی حالده (لساعی یلمه) دهاسنده دولون
هرکس او کتابی اوقومقله طوفری رما چیقاره .
یلمی ؟ ایسته بورامی ده خاطرینه کادی .

— اقدم، سز مضر اولان کتابلریکی بالذات
کندیگز آیروب بزه تسلیم ایدک دندیار .

— عجائب ، بنده گره فصل اینانیرکتر ؟ بی
هضم ایده حک کتابلری بن سزه فصل کوستره یلمه .
ای یلمیورم که بو آنه قدر جووال طولوسی شوراده
طوران بو کتابلری اوقومادیکتر . ذاتاً اوقویه مازدیکنر .
بر کره وقت یوق . مسله ککزه متعلق شیلر دکل ،
اوحالده بن سزه ایستدیگم شماری که سزیم .
بعضیلری ده گتم ایدرم . چو سکه یالامز اچلردن
برشی اکلانیلما . بکا اینایشکنر تعجب ایدیورم .
دیبه بیان ملاحظه ایدم و بر آرز کولده .

اونارده کولدیلر و حوایا :
— بزمزدن میز ، سز طوفری سوبیلر بر
آدمکزه هم بولری اوقومشکنر در . وعدایتدکن
صوکره هانکیلری مضر سه البت تسلیم ایدر سکنر ؛
دیدیلر . وبالطبع حقمده کی اعتمادلرینه چوق تمکر
ایتم .

بنده جدآ مضر کتاب صححاً بوقدی . (داوین)ک
(اسپنسر)ک ، (بوهر)ک ، (ههغل)ک ، (علکساندر
بهین)ک . (استوارت میل)ک و بوکی آدملرک کتابلری

مضر عد ایدیلر سه اوبشقه . فقط (بوهر) . اثرلری
همزمان ده آنکاره صابیر . استابول گناجیلر ینک
بجهره لرنده کلنک ، کچک کوزینه ، ته جق کی طور بره
کیمسه تقد ایتمی خابوک و آدم مشهور ماهر .
بایست بر فیلسوفدی . لکن بن یلمیورم که حکومت
سابقه نکی مضر عد ایستدیکی کتابلر بونله لری دکلد .
و بوک کتابلر نظر دقتی حاب ایدو بده متمصین خلق
طریقتم اولدقچه کورتللی بر شکایته سببیت ورمدکجه
حکومت نظر نده قطعاً حائر اهمیت شیلر دکلدی .
زیرا اسکی حکومته کدین ایله حقیقه هیچ بر رابطوسی
بوقدی .

(بوهر) و امثالی مؤلفلرک آ ناری بک اعلی
هر پرده صابیر ایکن او حکومت (قاضی عضد) ک
و (سید شریف جرجانی)ک شرح موافقی و (دلالت
الخریات) کی دما کتابلری طویلاتدیر ب حمام
کلخانلرنده ، خصوصاً (جنبرلی طاش) حمامنده
یاقدیر . (بخاری شریف) نسخه لر غی ده اهرته ن قالدیروب
ایچنه خ شه کتمه ن احادیث به به بی طی ایدرک
یکیدن بر بخاری نسخه سی ترتیب ایستدیروب مطبعه
حاضر سنده ! باعسدره رق (صحیح بخاری) نامیله
تخریف اولومس بر کتابی موقع بداوله آ تا دس .

(عقائد نسفی)ک (نقارانی) طرفد شرح
اوه نمش مضمور و معتبر رنسخه سی وارد اونی ده
حکومت اورنه ن قالدیر مشدی .

(میزرافلی علم حال) زاردی . هر مسلمان جو جو
غی ایمان و اسلامک شرطلری ، نمازک فرض وسنتلر
نی خلاصه اسلامتک احکام و آدای او کتابدن
ادرنه معنوی

رضا توفیق ماهدی وار

nr: 92

حېسځانه خاطرهلرې

— ۳۰ نجې نسخه دن مابعد —

مع مافيه سزه مضر اولدوق تقدیم ایتدیکم بو اثرلر
آچقندن آچیغه بک اوغلنده حتی باب عالی کتبخانلرنده
صائلمقده دره پاشا حضرت تلرینک کتبخانهلرنده ده بایک
بونلرک پک چونغی موجوددر . زیرا (بوهنر) ک
(قوت وماده) نام اثر معروفی چوق دفعه او قومش اولدق لری
نجه نابتدر . چونکه کنهیلری کچنلرده سویله مشرله
دی . هر حالده شو تقدیم ایتدکار مدن ماعدا مضر عد
ایدیله بیله جک هیچ برشی یوقدر ، دیدم . ترک ایتدیکم
کتابلرک اک مشهورلری اسملریله ذکر ایدیم :

- (داروین) ک (منشا جناس) نام اثری . (بوهنر) ک
- (قوت وماده) سی ایله بشقه ایکی اثری . (اسپنر) ک
- (حکومت قارشی شخص) نام رساله سی . (استوارت
- میل) ک (حکومت مشروطه) نامنده کی بو یوک اثری
- (حریته دأثر) سر لوحه سیله یازدیغی بجه .
- (لومبروز) نک (جنایات سیاسی و جانیلر)
- و (انسان داهی) عنوانلریله معروف کتابلری .
- مشهور سوسیالیست (امیل دولاوله ای) ک (عصر
- حاضر سوسیالیزی) دییه معروف بر اثری .
- (هولچندورف) ک (اصول سیاست) ی .
- (قازیمیرسکی) نک (قرآن کریم) ترجمه سی .
- (ژوایه ن وینسن) ک (ادیان حاضره) تاریخی .
- « آ ندره لوفهور » ک « دین » نام اثری و « تاریخ
- فلسفه » سی . « شارل دو تورنو » نک « تکامل دین » ،
- تکامل ملک ، تکامل عائله » عنوانلریله معروف
- اثرلری ، « آلفیه ری » نک « جبارلق » نام اثری .
- « شکسپیر » ک « هاملر و ماقبته » تیارولرینک
- فرانسزجه ترجمهلری .
- « ویقتور هوغو » نک « له زور یانتسال » نام

بجلا او کره نیردی . حکومت اونیده قالدیرمشدی .
حتی احکام اسلامیتی جامع اولوب امامت ، اجماع امت
کبی مسائل مهمه اسلامیه دن بحث ایدن بو کتب مهمه پی
تخریف ایتیه سی سببیه اومسخره حکومت انکلیزلردن
تخفیراته هدف اولمشدی .

مقام خلافتی تنقیداً بعض انکلیز غزتلری بر چوق
شیر یازمشاردی . اوت بو وقوتاک بر قسمی نیم
موقوفیمه تقدیم ایتدیکی ایچون بیلیوردم . و تراکتسز
بر معامله کوریدیم بنده تراکتسز طاورانلر ق مذل
حکومتسز نظر ننده (بخاری شریف) و (دلائل
شریف) کبی کتابلر مضر عد ایدیلوب قالدیریلدقندن
صوکره (تعجب اندهرم که نیم کتبخانه مده مضر عاز
ایدیله جک آثارک انتخابی نیم کیف و ذوقه حواله
ایدیورسکنز) دییه بیلیردم . فقط بیوده شدت
گوسترمکی اوتدن بری پک مضر بیلیدیکم ایچون ذاتاً
طاریسز طاورانلر ده مزاجه پک موافق اولدیغی
ایچون سویله مدم . لیکن بو صوبتون بو کیفیلردن ظافل
اولدیغی ایما صورتیه اولسون آ کلامتی ایچون
فرق الی کتاب آیردقندن صوکره :

— بیوریکنر ، ایشته بونلری مضر عد ایده .
بیایرسکنز . حکمت و عقائد اسلامیه به دأثر کتبخانه مده
مهم بر اثر یوقدر . پدرم ایله قائم پدرم خواجه . صطفی
اندیدن بکا تفسیره ، حدیثه ، عقائده منعلق بر چوق
کتاب میراث قالدی . فقط بوراده دکل ، کلیولیده دره .

بوسکوللی بر قیرمزی فس ، انده آلا تورقه اوزون
یاسمین چبوق ، اوزرنده بر استانبولین ، باجانی
باجانک اوزرینه آتمش ، بر بویوک قانا به اوتوریور
کوستریلشدی . هر قاریق آتورک آلتده شخصک ماهیت
وهویتنه مناسب انکلیزجه بر ایکی تعیر واردی .
مدحت پاشا این مصور اولان صحیفه نك آلتده
Turkish Constitution یعنی «ترك مجلس
مبعوثانی» دییه بر اشارت واردی .

بوقاریق آتور مجموعهی بنم دکل اسماعیل کال بکک
ایدی . بر آرز باقی ایچون وقعه دن بر قاچ کون اول
کتبخانه مدن آلمش ، کندی او طمه کتیرمشدم .
اوراده قلمش ، کتابلری طویلارکن اونیده بر ابر
آلوب کتیرمشلر .

کیمسه بو مجموعه به دقت ایتمه مشدی ، حسین دایم
بکه اونی ابراز ایدرک :

— بورسملی کتابی آلهیم می ؟ دیدم .

— آل ، اونی نه پایه جغز ، دییه جواب ویردی .

بنده بکا کوستردکاری امنیتک بجا اولدیغنی اثبات
ایتمک و ایلروده بو مجموعه نك بلکه بنی تکرار صیقتی به
صوقسی احتمالنه بناء حاضر صره سی کلش ایکن باشمدن
اونی دفع ایتمک ایچون ینه دایم بکه خطاباً :

— فقط ، ایچه دقت بیوردیکزمی ، هله صوک
صحیفه ده کی رسحی کوردیکزمی ؟ مدحت پاشانک
قاریق آتوریدر . دینجه عقلی باشندن کیتدی ،

— آمان اونی کتیر ، بنده قالسین ، دیپهرک
آلای . بنده :

— ایشته سزی آلداتمدیغمی آکلایورسکمز آه دیدم .

ادرنه مبعوثی

رضا توفیق

مابعدی وار

مجموعه و منظومانی . ودها بوکبی صرف فلانی ، عامی
و ادبی اولان منتخب و کوزل اثرلردی .

کتبخانه مده صحیحاً بشقه اثرلر بوقدی . فقط
اونلری اوقومیور دکلم . اجنبی دوستلریک دلائلیه
بزم تکلمتک احوال سیاسی و اجتماعیته ، پادشاهنه ،
دیننه ، مذهبنه ، موقع سیاسی و اقتصادینه ، اویفونستر -
لقارینه ، مناسبستز لنگلرینه دایر برچوق کتابلر ،
برچوق مقالهلر اوقومشدم ، فقط احتیاطکارلنی الدن
براقامق ایچون اونلری بشقه یرده اوقور و اوقودیم
یرده ترک ایدرک یینه بر کون کیدر بر اقدیم یردن
باشلا یوب ا کال ایدریم . لکن قطعاً اویمه کتیرمز
واوتمده طاشیمزدم . بونک ایچون اویمی باصوبده
کتابلری و محرراتی مصدره ایتسه لر بیله هیچ
برشیدن قورقوم اوله مازدی . چونکه بویله کتابلر
ایچون آرتیق بوکون آدمی هیچ بر یرده آصوب
کسنزلر .

ایشته بوقیلدن اللی آتمش جلد کتاب ترک ایتدکن
صوکره باقی قالان و او طه نك گوشه سنده و او نه سنده
برینسنده پریشان بر حالده طوران کتبخانه مک انقاضی
یو اش یو اش طویلایه یه باشلام . اوصرده انه بر آلبوم
کچدی . بودفتز برچوق مشاهیرک قاریق آتورلری مصور
تحف تحف رسماری حاوی ایدی . مثلاً بسته کار
شهر « وهدی » ، « پرنس نابولون » ، « قرال
هومبرتو » ، « بسمارق » ودها سائر بوکبی بویوک
آدملرک قرومولیتوغرافی ایله یعنی رنگلی باصیلحش
تحف تحف قاریق آتورلرندن مرکب بر مجموعه دن
عبارتدی . صوک صحیفه سنده ده (مدحت پاشا)
مرحومک بر قاریق آتوری واردی . باشنده قوجه

حسین‌خانہ خاطرہ لری

— ۳۲ بھی نسخہ دن مابعد —

اوصردہ بن اوطنہ چکلمک اوزرہ ایکن ناظم
باشانک بنی چاغیردیغنی خبر ویردیار، کتدم . بوسقر
بوسوتون ای قبول ایتدی و التفاتکارانه بعض سوز-
لرله بر مقدمه بایدقدن صوکره بنم ناحق یره توقیف
اولونش ایدوکی اعتراف ایتدی / قابلیتدن بحث
ایتدی ، معلوماتی تبریک ایتدی . بن بوالفتانلره
قارش بر آرمتحیر طور ییورکن حضرت پادشاهک
بنم کی چالیشقان آدماره بویوک توجهی اولدیغنی
وبندن نیجه نیجه خدمتیار بکله نیلدیکنی خیلی بلیغ
برلسان ایله آکلاندی . بن طیبی تشکرله مقابله
ایده بیلوردم . یالکن برادرانه بر اخطارده بولونمق
ایستدیکنی علاوه سویله دی و :

— سزانشاه بویوک آدم اولورسکنزه ولی نعمتمیز
افندیجه و حکومت سنیه لریته خدمات مشکورهده
بولورسکن . چالیشک : فلسفه کتابلرینی اوقوییک،
فقط کندی عالمکنده چالیشک . عادی آدماره
کوروشمه ییکن . اولرله بویله شیلردن بحث ایتمه ییکنزه
اونلر سزک کفوکیز دکلدن . بیاغی آدماره بر طاقم
حقایق عالیه آکلانمق یوزندن صیقتی به اوضرادیکنزه
عبوس و موقوف اولدیکن . واز چیکن ، نه کزه
لازم . خدمت ایتمک ایسته یورسه کن ، بن سزهدالات
ایده ییم .

شوکتلی افندیغیز آرتیق سزک اسمکری بیلور .
ترقی ایدرسکن و بویوک مأموریتلره کچرک اوزمان

پادشاهه ، دولته ، مملکتته لایقی وجهله خدمت ایدر .
سکن . بعض مضر کتابلریکنزی ضبط ایتدیکنی
عرض ایتدم . سز درس ویره رک قازاندیکنز پاره
ایله بو کتابلری تدارک ایتدیکنزی سویله مشدیکنز ؛
افندیغیز ، بویوزدن ضرر دیدنه اولما کنزی آرزو
بیورمادیلر .

— بونی آلیکنز ، دیهرک بکا اوراده ماصه
اوزرنده دیزیش بر / صره مجیدیه کوستردی . بن
تردد ایتدم .
— آلیکنز ، آلیکنز ، ضبط ایتدیکنز کتابلرک
اثنایدر ، دیدی .

بونک اوزرینه تشکر ایتدم و جواباً برایکی سوز
سویلک مجبوریتنی ده خس ایله دم . آره مزده شویله
بر محاوره جریان ایتدی :

— پاشا حضرتلری ، لطف کزه تشکر ایده رم که
تحقیقات واقعه کنزله معصومیتی میدانه چیقاردیکنزه .
بن ذاتاً اوتهدن بری دولتمه و ملتیه خدمت ایتمک
آرزوسنه چالیشور و بوندهده آنجق وجدانمک امرینه
اتباع ایدیوردم . نه یه قابلیتم وارسه اود اثرده خدمت
ایده حکمی کمال صمیمیت ایله عرض ایدر و موفقیتی ده
حقندن تمی ایله رم . ذاتاً طبیعتک تمایلاتنه بر آزده
پدرمدن آلدیغ تربیه ابتدائیه نیک تأثیراتنه مطاوعه
علم تحصیله و تنجات فلسفیه به بویوک بر مراق ایله
قویولمشدم . ظن ایده رم که بر آزدها اکتساب
قابلیت ایتدکن صوکره مکتبلرده خواجه ارلورسهم
ترقیات فکریه به وسیع اقتدارم درجه سنده خدمت
ایده بیلیرم . بو خصوصده ، ممکنسه ، معاونت دولترینی
استرحام ایده رم .

۱۳۰۳

— خواجه لقی ! نه پایه چقسکیز جانم . سز بر قاج
لسان بیلورسکیز ، طایید فلر کز یک چوق ، هر کسه
بر رابطه الفت پیدا ایده بیلورسکیز . ممالکت مزک
ترقیاتنه رهن و سعادتنه دشمن اولان بر چوق فنا
آدملر وار . اک بو یوک خدمت ، اک بو یوک وظیفه
حمیت بونلری تحقیق ایدوب خبر و یرمک و خیانتلرینه
مانع اولمقار ، جمله مزک عهد سنه ترتب ایدن وظیفه
حمیت بودر .

سوز بورایه کلنجه بر آزابلرم صویه ایرمشدی .
آزاجق دوشوندم . صوکره شو یله جواب و یردم :
— هر کس قابلیتجه خدمت ایده بیلر . بونی
یک ائی بیلر سگیز . واقعا بنم بر چوق یرلره کیروب
چقیدیم ، بر چوق کیشیلره کوریشدیکم معلومدر .
حتی اهمیتلی بر آدم اولدیم حالده آناطولی مفتشی ،
مشیر شا کر پاشا کی ، اسماعیل کال بک ودها بونلر
کی بر چوق آدملرک مجلس الفتنه داخل اوله حق قدر
اعتباره مظهر بولونیشمده نیجه بر موقفیت حتی بر شرف
صایله بیلر . فقط ملاحظه بیورمالیسکیز که بنم بو
موقفیم هر کس عنندنه قازانه بیلدیکم اعتماد سایه سنده
ممکن اوله بیلشدر . حتی سنه لردن بری دوام ایدوب
صمیمیاً کوریشدیکم بر ذاتک مثلاً نه ایله کچیندیکنی ،
کیمه منسوب ایدوکنی ، کیمله کوریشدیکنی صور مق
بیله خاطریمه کله مشدر .

کیمسه نک حیات خصوصیه سنه اماله نظر و تجسس
ایتمدیکم ایچون هر کسک مظهر اعتمادی اولمشدر .
بووضع ایله طاینشوب کوریشدیکم بر چوق کیمسه لره
آرتیق شیمدن صوکره بر طور تجسسکارانه ایله سوألر
صوره رق بنمله علاقه سی اولمایان بعض خصوصیات
شخصیه لرینه وقوف پیدا ایتمک قالقیشیرسه م در حال

بی اودا اثره صمیمیته ادخال ایدن اعتماد و امنیتک
مضمحل اوله جفی بدیهی و طبیعیدر . بویله اولونجه
بوکی خصوصاً تنده نه قدر خدمت اوله بیلر ، دوشونکنز
هم بنم سر اثر خلقتی تجسسسه یک بو یوک بر صراق وار .
تحصیل علم و حکمتده اولدقجه استعدادم وار . بن
موفق اولورسه م آنحق بو یوله اوله بیلیم . اولک ایچون
بوغورده چالیشمه یه وقف وجود ایتمشدر . بشقه
خدمتلره قابلیتمدن اوقدر امین دکلم . دیدم .

— سو یله دکلریمی یا گلش آکلامه . ائی دوشون .
پشیمان اولمایه سین . ممالکته یارار بر آدم اوله بیلر دک ،
دیدمی و بی صاودی .

بن کلدیم ، او طلمده حقیقه دوشونمکه باشلادم ،
فقط بویله بر خدمت قبول ایدوب ایدمه جگمی
دکل : ناظم پاشانک نصل آدم اولدیغنی دوشونمکه
باشلادم .

سر کدش تمک بدایتنه سویلش اولدیغم وجهله
ایلک کوردیکم زمان بوذاتک حال و طوری ، چهره
سی ، بنده یک ائی بر تاثیر حاصل ایتمشدی . اوندن
صوکره بنم حقمده کورشدیکی نازکانه معامله او حسن
تأثیری بوسوتون آرتیرمشدی . بوچوق دفعه لر کندیسيله
واقع اولان مناسباتمه هان بر چوق مسائل اوزرینه
تعاطی افکار ایتش ایدک . عقلمی ، سرعت انتقالی
بکنمه مکه موفق اوله بدمدی . بو آدم حقیقه ذکی
ایدی . حتی انه بر کاغدی ، بر ژورنالی آلیر آماز
نه فکر و حسن ایله یازیلدیغنی ، نه کی بر سائنه منفعت
ویاغرض ایله الهام اولندیغنی بر آنده کسدر بر واکا
کوره و اوقدر اهمیت و یریدی .

ادرنه مبعوثی
رضا توفیق

مانعدی وار

حکیمخانه خاطرہ لری

— ۳۳ نبی نسخہ دن ماہد —

بعض کاغذ لر حقنہ دما جدی بر معاملہ ایدر
 وہیچ یوزندہ بر نوع علائم تاثر کو سترمہرک اونلری
 قاتلار و کوزینک اوکنده صویاہ آتدیریردی .
 بونلر ظنمجه کنديسنه غیر رسمی صورتده وارد
 اولان بعش اوامر و تباہیات مہمہ ایدی . بو آدم
 حقنہ اوزمانہ کلنجہ قدر برچوق شیلر ایشتمش
 ایلم . صفا پرست ، حتی عادی مہاسیہ چاقین اولدیغی
 ادعا ایدلر و بو ادعائی تا کید ایچون بعض حکایہ جکرده
 نقل ایدلر کندی لطف دیدہ لری آرسندہ بیلہ موجود
 ایدی . بو خصوصندہ او قدر سوز ایشیتدم ، حکایہ
 دیکدم کہ بن دہ بو کبی روایانہ کال تسلیمیتلہ اینانمہ
 میل ایلم . حالبوکہ اورادہ موقوف بولوندیغ
 مدتیجہ برخیلی زمان پاشانک اوندہ بولوندم . و کونک
 ہر ساعتہ بولوندم . اودرجه مشغول و مہالمانہ
 مشغول ایدی کہ کلنجہ یہ ہیچ بر وجهلہ وقتی
 قالمزدی . حتی ییکدہ غایت عجلہ یر ویمکدہ یالکنز
 کوچوچک برقدحہ این برقونیاق ایچردی .
 برکون او محمود پاشا باشندہ مہندی نجیب افرینک
 اوندہ اوتوریرکن چانس یلش و حضورینہ چیمہ شدم .
 اوکلہ ییکنی بر آز ایرکنجہ ییوردی . ظن ایڈم
 علی العجلہ مابینہ چیمہ مجبوریت حسن ایشمدی .
 او وقت فصل ییک ییدیکنی ونہ ییدیکنی کوردمدی .
 ہر شینہ دقت ایتمک فطر تمک اقتضائی اولدینی ایچون
 اوکنہ کی ظریف کوچوچک ییک تیسیدی اوززندہ

مینی مینی برقدحہ بر آز قونیاق بولوندینی دہ صورت
 مخصوصدہ نظر دقتی جلب ایشمدی . کنديسندن
 آیریلدقن سوکرہ پاشانک عادات خصوصیہ سنہ دائر
 وجدانمجه حاصل اولان صراقی تشفیہ ایتمک ایچون
 برطور مناسب آلہرق حسین دائم بکہ خطاباً :

— پاشا حضرتلری مفرودہ اولسون ایچکی ایچر
 ظن ایدرم ، دیہہ بیلم .

ایچکی ایچدیکنی انکار ایشدی . یالکنز ییک
 اوستنا ہضم ایچون این برقونیاق ایچمک عادتیدر
 دیدی ایدی او یقوسی دہ راحت دکلدی . چونکہ
 برچوق دفعہ لر کیجہ یاریسندن صوکرہ علی العجلہ
 مابینہ چاغربلدینی ویتاغندن قلوب کینہرک درحال
 آراہ اینہ اورالزہ قدر کیدوب کلنکہ مجبور اولدینی
 برقاچ دفعہ لر تحقیقاً ایشتمش ایلم . ضبطیہ نظارتندہ کی
 او طہ سنندہ یاتدینی دہ اولوردی . او قودینی کاغذ لرک
 حد و حسابی یوقدی . چونکہ اک بہودہ ، الک عادی
 زور نالارک بیلہ تاقی ایدیلوب کورولمہ سی حسب الوظیفہ
 ملتزمی ایدی .

او حالہ ینہ دوشوندم ، طاشیندم . بو آدم کلنجہ یہ
 نہ زمان وقت بولویور دیدم . مشہور قائم مقام اشرفک
 پاشایی ہجراً یازدینی معروف قطعہ لر واسم و رسمی
 اینہ بعض مناسبتمز اولردہ طائیش اولدیغ کیمسہ لر
 خاطر مدن کچمکلہ برابر قطعاً اینانہ میہ جغم کلدی و بو
 آدمک فعالیت خارق العادہ سنہ بر آن حیران قالمقن
 کنديمی آلہ مدم . بو قدر چالیشقان و ذکی آدم
 ہر نرہ دہ اولسہ برمساک اتخاڈ ایدہ بیلیر و مسلکندہ دہ
 آقرانہ فائق اولوردی . ہماکتمز دہ بوقیلدن آدم لر
 آزدہ دکلدی . مثلاً ضیا فائق دہ ذکی برچوچوقدی ،

على التقريب وسوية انكلز ملتیه آمریقا قومك مزاج
اجتماعی اودر .

غیرت ملیه ، نفسنه اعتما ، چالشقاناتی ، فکر تشبث
اصابت تقریر ، جسارت ، صحت ، قوت ودها بوکبی
اوصاف نصل برنک آدم ایچون غوغای حیاته
موفیقی تأمین ایدجک اسباب مهمه دن معدود ایسه
بر جماعت ایچون ده اویله در . فقط ، بر جماعت بشم په
بی تشکیل ایدن افرادک اولا مستقل بر فرد اوله رق ،
اوندن سوکرا ده ایچنده طوغوب بو بودیکی ومنسوب
بولوندیجی جماعتک اجزای متممه سندن اوله رق موقع
وحیثی نظر نامه آلمقدن قطیاً غفلت ایتمه ملیدر
زیرا او ایکی حیثیت ایله هر فرد جماعتی ایکی مهم وظیفه
ترتیب ایتدیکی دوشونیله من بوغفلتدن ده عظیم فائز
طهوده کلیر (هرکس کندی منافعی مشروعیت
دائرهنده تعقیب ایتمکده حررد .) دیوب حرکت
ایدن برکیمسه پک بدیهی ، پک مؤسس . و محقق بر
قانون اجتماعنک دستوری افاده ایتمش اولور . فقط
ایشر بو قدرله ده بیتمز ویتمه ملیدر . هله اونوتاملیدر که
قوانین طبیعه هیچ بروقت بکدیکنندن مستقل و مطلق
دکلدرلر . بالعکس بر برینک متممیدرلر . اگر انسانلر
انفراداً یا شامفه مجبور اولسه ایدیلر شودمینکی قانون
کندیلرینی ساحه حیاته اداره و توجیه بلکه کفایت
ایده بیایر دی . فقط حال و کیفیت اویله دکل . بر جماعت
ایچنده یا شایان کیمسه لک حیات شخصییه و اجتماعیه لرینک
تمامتی اوزره تکفل ایده بیامک ایچون دیگر بر قانون
اولدیغی ده اونوتاملیدر .

او حالده نیچون بونلر مملکتک تمدن و ترقی سنده ذی مدخل
اوله میورلردی ، استانبولده تحشد ایدن بونجه خلق
ترکانک و بلکه دیانک هر گوشه سندن اورایه
طویلانیس ، الک متجاسر ، الک متشبث آدلردن
متشکلدی .

بو اوصاف اخلاقیه و عقلیه اورویاده ، آمریقاد
و علی العموم متمدن مملکتلرده اربابی ساحه ترقی تده
موفقیته سوق ایدن قابلیات ممتازه دن معدوددر . مثلاً
انکلترده ، آمریقاد مملکت ترقی نه ، تعالیسه ، هر وجهله
ازدیاد قوتنه ، دولتک شوکت وسطوته سبب اولانلر
باشلیجه ایسته بویله ذکی ، صحنی یرنده ، جسور ، متشبث
ارفاق تفک تهله لردن چکنمز بر آرده شو حیات
صحنه سنده عمر یله قار اوینار آدملردر . علی الخصوص
اونلرک کثرتیدر . بو اسملرینی ذکر ایتدیکم کیمسه لرله
چوق طانیدیغ امثالی ، اکثر وجوه ایله مثلاً امریقا
لیلرک ذکی فعال متشبث و انزیه جی مبارزلرینه
بکزه بورلر . او حالده نیچون اونلر مترقی ، بزکندیکه
دوشکون ؟

ایسته بنجه مسئله شود . تور شکله کیردکن صوکره
ذهننده حلی مطالب اولان مهم ، همای اجتماعینک موضوعی
تشکیل ایدیوردی . بر معادله شکلیه قویه بیلمک ایچون
تفکر ایدوب طوریرکن خاطرده بر چوق شیلر
توارد ایتدی .

انکلز فیاسوفلری بومهمای حل ایتمک ایچون
لازم اولان مفتاح حقیقی بولمشار . بر هیئتک مزاج
اجتماعیسی و جماعتی تشکیل ایدن افرادک محصله
امزجه سیدر . مثلاً اوصاف معلومه سیله ممتاز اولان
حقیقی بر انکلز ویار امریقالی شخصاً مزاجی نه ایسه

ادرنه مبعوثی
رضا توفیق

مابعدی وار

جستجاءه خاطره لری

— ۳۴ نهمی نسخه دن مابعد —

اوت ! مشروعت دائره سنده انسان منافع شخصیه سی تعقیب ایتمه ایسدر . کندی کی افراد جمعی طوغری بدن طوغری بو یا خود بالواسطه اضرار ایدرسه مشروعت قیدینه قطعاً رعایت ایتمه مش اولور اوبله اولدینی تقدیرده ده بویله بر آدم مضر در . حتی یوقاریده صایدیقمز اوصاف ممتازه و لازمه یه مالکیتی نسبتنده مضر بر جزو ادر . ایشته شیمدی مسئله نك عقده سنه کیش اولدق . یعنی بر انسان یوقارده ذکر ایدیلمن قابلیتانی نه صورتله استعمال ایتملدر که هم کندی مستفید اولسون هم بشقه لری ضرر کورمه سین ایشته حلی مطلوب اولان معادله بودر . یوقسه عقل ، درایت ، فکر تثبت الخ .. کی قابلیت حد ذاتنده مستحسن شیلور . مردود اوله منر .

بومعادله کی حل ایدن انکیز علماسی واضح و سبط برجه ایله حقیقی کوسترمشلر . انسان هم جنسارینک جیندن پاره قازانمه ملیدر . سرائر طبیعی حقیق ایده رک او عزیزنه دن استفاده ایتمه لیدر . مالکت که افرادی یکدیگری آزوب دورمک جیننده کنی صویقه یاشار و زنگین اولغه چالیشیر . مالکت نحو و منقرض اولور ، مضمحل اولور .

برملت سرمایه مادی و مضمونی طبیعی ایستامکه رفایدور ، اوملت بیور ، قوتلی اولور ، مستفید ور ، حاکم اولور ، بختیار اولور ، زنگین اولور ، حله محاربه یه حاجت کورمه دن دیگر ملنلرک اراضینه

استیلا ایدر . اونلره تغلب ایدر ؛ چونکه افرادی بر برینی بین مسکین برملت ، اولا نفوسجه آزالیر ، سوکره درکات سفالت و ذلتک هر قدمه سندن کچرک اینه اینه اسفل سافیلنه قدر دوشر و پر یوزندن سیلینوب نحو اولور کیدر . ایشته حقیقت بودر . و او آنده بعض ملاحظات متقدمه دلالتیه ذهنی بر محاکمه منطقیه نك جریان طبیعیسنه قایدیروب ده نتیجه ده نیجده باشی چارپدیغ اودمیرکی حقیقت بو ایدی بونی متعاقب تطبیق بر محاکمه ده کیریشدم .

بزم استانبول خلق ذکای فطری نقطه نظرندن شهسز بر چوق اقوام متمدنه یه فائق کورینور هله هیچ موضوعی اولمایان ، هیچ اصلی فصلی اولمایان تزویراتی ، افترا لری بر حقیقت شکننده کوستروب بر ژورنال قیافته صواقایلمک ایچون طقسان طقوز دره دن/صو کترین مزور و دساس بر چوق کیشیلرک بو خصوصده هیچ سرمایه اولمان ، وقعه اولمان ، الحاصل هیچ یوقدن بر سوری مناسبتلی و مسائل یالانلر ترتیب ایتمکده کوستردکاری ذکاوتی ظن ایدرم دنیا ده هیچ برملت ابراز ایده مه مشدر ؛ حتی (بیرانتن) لر ییله !

لکن شایان ملاحظه و تأمل دکلیدر که فطره بو درجه ذکی اولان بو صنف خلق علم و فن عالنده بش پاره لق فائده تأمین ایدر بر کشفه موفق اوله یاسینلر .

اوت ! اوت ! بز مزورلک خصوصنده کی قور نازلنی معقول و مقبول بر ذکاوت کی فرض ایده یورز بونقطه ده یا کیه یورز . (خالیه) (آرشمید) ، (توتون) کی دنیا به شرف و سعادت بخش ایدن عالملرک قور نازلنق

مملکتتمزك مابه الحياتی اولان و وجود بشره
نسبتله دوران دم نه ایسه وجود جماعته نسبتله حقیقه
عینی حیثی حائز بولنان دوران تجاری بی اجنبی الله
قایدیروب حتی ترک ایدوب بی چاره مسلمان خلقک
بر قسم کلایسنی چنق جیلاک نامی التده ابدی بر آناریه جیلایق
حائنده قوللانا ن دیکر بر قسمی مزورلاک و خفیه لکدن
بشقه برایشه استعدادی یوقش دیدیرنه جک درجه ده
ذات معنویه و مادهیه به سوق ایدره بر قوجه دولتی هر
یوزدن نخر یسه چالیشان عقلایلیمیزک عقلسنه
شاشارم .

انکلز علماسی معاصریندن مشهور پروفور
« هه کسه ی » . کاشف شهره پاستور « ک انسانیته
خدمتدن بحث ایتدیکی صهرلده سوزی یالکز
فرانسه یه تأمین ایتدیکی منافع مادهیه به انتقال
ایتدیره رک دییورکه :

فرانسه نك ۱۸۷۰ محاربه سنده آلمانیا یه تضمینات
حربیه اوله رق ویرمش اولدینی بش ملیار فرانسی
« پاستور » ک کشفیاتندن متحصل فائده مادهیه
چوقدن تأدییه ایش وبلغامابلغ اوده مشدر .

کور دیکز می ذکاوتی ؟ « پاستور » کبی صافدرون
بر آدم صرف کندی سراق جیلیسی ایله تجسسانه
قویولور . فقط قومشوسنک اونی ، یا خود پوسته دن
آلدینی مکتوبی تجسسسه دکل

فعل اختتارک نه کبی شرطلاره حصوله کلدیکی ،
اسبانی آراشدیریبو ، میقروبلری کشف ایدیور
بوتون انسانیته عظیم برخیر ایشله مش اولوبور .
ادرنه مبهونی
رضا توفیق
ماعدی وار

خصوصنده نه قدر بیوايه ، حتی احق دینیه جک
درجه ده طالین اولدقلى تاریخک روایتیه مثبتدر
(بن نام) (پاستور) (قونت) حتی (استوارت
میل کبی اعظم انسانیتک نه قدر صافدرون ، نه قدر
قولای آلدانیر آدملر اولدینی حیات خصوصیه لرینه
حائذ وقایع کوستریبور ، حالبوکه مدنیت جدیده نك
یوزی صوبی دیک اولان بو محترم آدملر فکر لر یه
تدقیقات علمیه و حکمیه لر یه یالکز منسوب اولدقلى
ملته دکل بوتون انسانیته نیجه نیجه منفعتلر تأمین ایتشلر
نیجه نیجه خیرلر ایشله مشار!

ناظم پاشا ، ضیا فائق پاشا . عرب عزت پاشا و
دها نیجه امالی صایه بیله جکمز اودکی آدملرک ذکاوتی
اسم مبعجلرینی ذکر ایتدیکم انسانیت خادم لرینک
صاف و فیاض ذهالرینه نسبتله باغسلرده خرسزلق
ایدن زبون تکلیفک قورنازلی منزله سنده قالیر .

بو آنه قدر افتخار ایدره کلدیکمز حتی اورویا یه
قارشى طوتدیغمز مسلاک سیاستده ده تطبیق ایتسک
ایسته دیکمز او قورنازلق پولیتیکه سی نتیجه کارده
بزی ندر کله رده ، نه ذلنلره ، نه حیثیتسز لکله دوشور-
دیکی کوز اوکنده در مملکتتمزک بونجه منابع ثروتی
بو یله قبالی قوطی کبی طوروب طوریرکن مزورلاک
ترتیب ایمکده موفقیت اظهار ایدره قورنازلق ابراز
ایدوبده دولت و ملتله صداقت کوسترمش اولمق خدمتته
مقابل اوضاع ثروتک ، اومعدنلرک ، او اورمانلرک ،
اوتشبات صنایع نك امتیازی آلوب اجنیلره صانان
وبونجه وسائط سعادت و ثروته نائلیتله برابرینه اونده
مدمش اندیشه لرله راحتسز یانان آدملرک ذکاوتی بنم
نظر مده شایان مرحتدر .

حېستخانه خاطرهلری

— ۳۵ نجی نسخه دن مابعد —

بیرالرك نه دن بوزولديغنی تتبع ایدیور، اینک بوجکرینک خسته اقلرینی تحقیق ایدیور. بوتون بوتقیقاتنک نتیجه سنده موقیت ظالمانه سنک صناعت مملکتیه و طولایسیله تجارت انسانیه فائده مادیسی میلیونلره بانغ اولیور. یالکز سرکه یا بقده غایت اوجوز برطرز کوسترمش اولماسی مملکتیه یوزیکلرجه لیرا قازاندریور. صوکره بزم مملکتیمز کی برجهان ثروت دکر برخرینه اوزرنده مسکین مسکین اوتوران مدبران امور دولت اهلینک جبینده کی پاره بی طارامقه مملکت ترقیسنه خدمت ایتمک ادعا سنده بولونیورلر. باصداقلری یری بر آرز قازیمق، مملکتک الک فیاض اووه لرینی صیتمه لی بریطاقلق حائنه کتیرن نهرلری، دره لری، جدوللره بر آرز تنظیم ایتمک، میلیونلرجه واردات کتیره بیله جک ایکن استقراض نامیه تراموای شرکتدن، رزیدن، شمندوفر قومانیه لرندن برقاچ بیک لیرا دیلمکله بجزیکلیک اثبات ایتمش اولیورلر. قارشیلق کوسترمک لازم کلنجه اون چووالی کی سیلکه سیلکه تونزی بیتیره مدکلری زواللی سفیل مملکت صرتنه بوکلمکدن بشقه برچاره دوشونه میورلر. عاقبت بریکی پول ایجاد ایدیورلر. ملاحظه ایتمیورلرکه طاقتی نوکنمش بر مملکت جبیندن چیقه جق اولان اوپول ناتاً طورغون اولان بر معامله تجاریه بی بوتون بوتون تعصیه سبب اوله جق و یا خود بیتمز، توکنمز، مسلسل معاملات قرطاسیه دن دولایی حقنی طلب ایتمکدن

اورکوب دعوا سنندن کین بر مملکت بوتون بوتون اضمه حالانی موجب اوله جق صورتده حقوق شخصییه برضریه و وره جق و دولایسیله، حقوق عمومیه ده بر باد و مضمحل اوله جقدر.

بن ایستردم که بویله قوص قوجه بر مملکتک اداره امورینی یدکفایتته آله جق قدر قورنازلق کوسترمش اولان او آدملر بولان و فضله ویرکیدن ماعدا بش [پاره لقی برچاره ایجاد ایتمش بولونسونلرده ملت و دولته ایتمش اولدقلری خدمتی بن ده بوراده یاد ایدیم. فقط، هیات!

بن، کندی کندیجه بوملاحظه قویوله رق برمدت طالغین قالدقدن صوکره کندیجه کلدم؛ ذاتاً ارتق (مسافر لکمک) نهایت بولمش اولدوغی ده بکار سماً تبلیغ اوتقهم ایدلمش ایدی. پک راحت یا شایه مدیغی تجریه لرمله اوکرتمش اولدوغم بومسافر خانه دن هله قورتولمش ایدم. فقط، زریه کیده جکمی بیلمیوردم. خصوصاً که اقشام اوزری کتابلریم بکاترک ایدیلن قسمی ده قالدیروب سلمه السلام برینک اوینه چوکه مزدم. بالطبع شو دوشونجه لر ذهنی بر آرز صیقینیته القا ایدی. کاشکه بوکیجه ده محبوس اولسه یدم ده یارین صباح جیقه یدم کی برتمنی بیله کوکلده پیدا اولمشدی. مع مافیه برطار یرده گرها اقاتسه مجبور طوتولان برکیسه نک اومضیق اضطر ایدن بر آن اول قورتو. لوبده حتی برصمانلقده یا تمغه نه درجه لرده خواهشکر وسوقاقلره نه قدر حسرتکش اولدوغنی بنم کی مسا. فرانکده وقت کچیرمش اولانلر حقیقه بیاسه کر گدر. بناء علیه بریر بوله بیلمک اندیشه سنه قارشی مسافر. خانه مذکورک وجدانمه وپردیکی ضجرت، غلبه

چالدى (آدم سنده! البت اسكى دوستلردن، ارقداشلردن
برينك اونده بويكجه يي كيريرم) دهرهك متوكلا على الله
حروانى مى صيرتلادم. ضبطه نظارتك مرديونارنى
يواش يواش اينهرك قيودن طيشارى جيقدم. فقط
برمدت — اويك سسويككم — اياصوفيه ميدانده
كردكدن صوكره، يورولدوغى حس ايتدم. حاللر
قهوه سندن برينه اوپوردم، بزقوهه ايجدم، وعينى
زمانده نى كيجه يي كيره جك برير بولمق ايجين ذهنده
ارقداشلمك و دوستلرلك ليسته سى يوقليور ايدم.
برچوق كشيلى خاطر مه كلى، بونلردن قسم كلىسى
تميز اولرده اوپورور و راحت ياشار آدملردنى.
اورالره كيتمك ايجون كوكلده برايستكسزلك حس
ايدىور و فقط اسبابنى آكلابه ميوردم. بوكونكى
محا كه مه كوره حكيم ايتمك لازمكليس (عزت نفس
مانع اولمش اولسه كر كدر) ديمكه ميلم. چونكه
اوستم باشم يك پريشان، كيرلى و مردار ايدى. بن
ايسه اوزماه قدر تميز كزمكه آيشمى و حنى صرف
كندمه مخصوص برطرز تلبس ايله برنوع (غريب
شيقلى) بيله ايجاد ايتمش بر آدم ايدم. بالالترام خرا -
باتى ده كرديكم اولوردى، فقط اوقياقتى ده خصوصى
براسلوبه قوياز برمدتمه اويلاه كزردم.

دوشوندم، خيلى دوشوندم. خاطر مه كلن
ارقداشلمك هيچ برينى زيارت ايتمكه كوزم قيسام يوردى.
بويلاه مغز ياتمك نذبذنى حال سنده جزئى برمدت ياس
كچيردكدن صوكره بردنبره بر كشف مهم كوكله فرخبخش
اولدى. غلط ده ليون اسكله سنه يقين بر برده خصوصى
وكوچوك بر بيراخانه بيليردم. (ساليق الودنر) اسمنده
براوستر يالى قيزك اداره سنده ايدى. بن طايه ايكن

ادرنه مبهوى
رضا توفيق

ماعدى وار

کتابخانه خاطره‌لری
کتاب

۳۶ نهمی نسخه‌دن مابعد -

اجنبی لردن دوستلرم واردی. بناء علیه اوقوبه جق
(مضر) کتابلر نادر دکلدی، فقط هر شیدک بر ذوقی
واریا... بنده اوکی آنار مضره بی بهمه حال میخانه
بو جانلرنده، طساوانی، خان او طه‌سی کی کرلی
کوچوک بیراخانه لرده اوقوبنی اعتیاد ایتشم. اعتراف
ایدرم که بونده تعریفی ناقابل بر ذوق اختلا پرورانه
واردرا. هم، مقتضیات حیاتیه مک منای حقیقتنی
حسن ایدرک کنندی معنوباتی ایچنده اولانجه شدتی
ایله یاشایان بر آدم، کیملرک دائره معنویتنه کیروبده
روحلرله بر میلان شدید طوتولور قورتوله ماز. فکرا،
حساً قوتلی اولان مشاهیرک کنج روحلر اوزرینه
حاصل ایتدیکی بوتأثیر هیجان بخشا بر نوع (مانیه تیرما)
اولسه کر کدر. ایسته بن دخی اوزمانلر یکریمی بش
یاشلرنده، قوی البنیه و فقط هر دپلو هیجانه فرط
قابلیت ایله مقطور بر کنج ایدم. فضله اوله رق آز چوق
آرتیستلک استعدادی ایله ده یارادلش ایدم. حاللر
قهوه سنده اوطوره جق اولسم، اولر کی دوشونمکه
اولر کی حسن ایتکه اولر کی لاقیردی ایتکه مراق
ایدرم.
فرانسه اختلال کبری تاریخی تتبع اتمک ایچون،
کتابی فورمه فورمه بیرنار، جیمه صوقار بهمه حال
(Marat) نك التجا کاهی اولان ایزبه، قراکلق
کوچوک میخالر آرادم؛ و، انجق اوکی یرلرده
(طاطلی طاطلی) اوقوردم؛ حتی او اختلا لیلرک حیاتنی

تکرار یاشورمش کی کندمه درلو درلو هیجانلر
حسن ایدردم. بالطبع بویله بر (کاشنات معنویه)
ایچنده یاشار قجه قیافتاً دخی (باشقه لشحق) و (اونلره)
بکره مک ده موافق اولور. بنده اکثر با درلو درلو
غرابتلر عرض ایدن اسلوب قیافتکم اسباب خفیه
ومعنویه سی بوکی شیلردی. اوزمان، هر طورده
هر قیافتده آلدیرمش اولدوغم فوطوغرافلره، شیمدی
باقد قجه هیجانلی روحک نه کی ادوار معنویه دن کچوب
نه درلو عالم لرده یاشامش، تجربه کورمش اولدوغنی
بر کتاب سرگذشت اوقورد کی اوقوبورم. بوتجربه لرمدن
مملکتیمی و روح جماعتی نه قدر یقیندن تبع ایتمش
اولدوغم، و بو بسیه ولوز بیک تجربه لرمدن شو صوک
انقلاب مزده نه بو یوک بر حصه استفاده چیقاره یلایدیم
بالاخره ا کلاشیله بیله حکدر.

ایسته، اختلا لیلینی بالفعل تتبع ایتمکه برابر
نظریاتی ده کتابلردن اقتباس ایده کلدیکم احکام ایله
اکال و اصلاحه چالیشدیغیم زمانلرده اکثریا (سالیقا) نك
بیراخانه سی کی هجرا گوشه لره کیدر، وقت کچیرردم؛
و، هم چوق اوقورد هم ده چوق ایچردم.

اورالره کیتدیکم زمانلر، خراباتی بر قیافتله کورونمک
ایچون، ایجابجه کینیر ایدم. یقه سی دوشوک برته نیس
کوملکی، عادی ایتالیان آرتیستلر نك طاقدینی کی،
سربست باغلامش بر بویون باغی، اسپانیول کلخان
بکلر نك اسلوبجه بر قیرمزی قوشاق، برده ظریف
کوچوک بیچاق، هپسنتک اوزرنده دخی مههود
حروانی بولونوردی. بو قیافتله اوموزلریمه قدر دو کولن
انتظامسز صاچلرله بو قارا کلک بیراخانه یه کیروب
برکوشه ده اوطورور و جا کتک جییدن بر فرنک

۴۰

چو بونخی وعادی برغز نه به صارلمش برآزده قانادیش
 (انکلین توتونی ۱) چیقاره رق اولابچاقله اوچوبونخی
 تمیزلر وشمندوفر ما کینیس تلرینه مخصوص بر طور
 مستتتا ایله توتونی طولدوردقن صوکره ، مشعله به
 بکزر (مطلقا ایله اولمق قاعده دندر ۱) بر بویوک
 کبریت ایله یاقار کیفمه باقاردم . بنی بو حال ایله کورنلر ،
 یا قورسیقه حیدودلرندن ، یا اسپانیول قورصانلرندن
 ظن ایتسلر یری واردی . ایشته او حال وقیافتله
 یارم اوقه لوق بر بونچ قدخک ارکنده بعضاً (قارل
 مارتس) ک ، (پرودون) ک ، (باقوبین) ک ترجمه
 حاللرینی ، اثرلرینی اوقور ، کاهیجه ده منساقبلرینی
 حا کی بعض کوچوک کتابلر مطالعه ایدردم . حتی
 اورالرده ، اوقیافتده بعض شعرلر دخی یازمشمدرکه
 بوکون بیله شدت افاده سی اعصابک سکوتنی اخلال
 ایده بیلیر . بو آدملرک زهرلی روخندن اوشعرلرده
 بر فحشه سمدار واردر . شیمدی بر، ثانی عرض
 ایده جکم که بوتون ارقداشلرم نظرنده مظهر توجه
 اولمش بر شعر شدید المألدرد .

.....
 .....

چوق بظه دم کیده نلری امیدویأس ایله
 وا حسرتا که اولمادی امکانی عودتک ؛
 اولدقجه یادخنده سی حزن آور خیال
 حالا نظر که مده کی ساکت خیالتک
 نومیدی فراق ایله چشمان اشتیاق
 کریان اولور جالنه دیدار وصلتک
 فانی ایچون بوناله ماتم تهی دکل
 برباشقه طرز جلوه سیدر حس حسرتک
 انسانلرک خیالنه دهشت ویرن عمت
 معالی بر تبسمیدر سرمدیتک .
 انسان یوق اولسه درک ایده من بر تأثری

وارلقدر آه باغی هر بر مصیبتک
 .....
 .....
 ویرمز خیال باطلی وجدانه تسلیت
 ریب وظنون ایچنده قالان بر جهالتک
 لازمی زهر خند ایله الداتمه نفسی
 مغرسه داغما یوزی کولمز حقیقتک
 بن آغلارمده ایسته م امکان تسلیت
 شیرین کلیر بو حالی بکا درد و محنتک
 سن خنده ایت فاسنه دنیاده هر شینک
 بیل که بقاسی یوق شوغوم مسرتک
 جبهه مده عکس حزنی دورور اغبرار ایله
 مرا تیدر کدرلی یوزم آدمیتک .
 فغانده اضطرار ایدر انسان آتمک
 میدان ویرن وقوعنه هر بر فضاحتک
 اولمش بو احتیاج ایله اسان بی کنانه
 بازیجه سفالتی حکم شینک
 احکام عدل وحق بشر هب بهانه در
 آرای حا کانه سیدر اکثریتک
 حق غالبک بومعرکه جدورزنده
 احکام عدل و دادی بو ، ظالم عدالتک !
 تنپوران عیش و صفاتک حقوق و ذوق
 محرومدر اسافل بیچاره امتک
 بر کره باق شوکشمکش بی نهایته
 کور چهره حزیننی فقر و ضرورتک
 سیرایت بوجنک و جوعی ، آقان سیل مدهشی
 کوش ایت اینن و آهنی صلح و سعادتک ،
 کوسترکه هانکی لحظه سیدر باعث صفا
 هر آنی بر جنایت اولان بوقیامتک .

ادرنه مبعوثی
 رضا توفیق
 ماعدی وار

رو
 احوالده
 ایتمه به چالیشتی
 عزت پاشا ا
 ایدیور . بز
 صوکر
 معظمانه سه
 کنجبرک پلا
 نمون ، چکیا
 ینه
 کیدیورم .
 حال بوکه بن
 هر کسدن ا
 ایدرم که بو
 بنی نمون ا
 بونک
 بر قاج دقیق
 صوکر بود
 هادی
 مانع اولدی
 میدانلغه سو

مقدمه
325
جستجانه خاطره‌لری

— ۳۷ نهمی نسخه‌دهن مابعد —

ایشته مقدمه‌مندن واورتا یرندن صرف فیلسوفانه
ایض ملاحظاتی ناطق یتلرینی چیقاروبده اصل
مقامه مناسبی اولانلرینی عرض ایتدیکم شومنظومه
اواخر ابائی، قارا کلق، سفیل، کوچک پیراخانه‌لرده
یازیلش، برطرفدن (قارل مائس) دیگر طرفدن ده
(شوبه‌نهار) و (لوردپارن) کبی محررلری او قویوب
برلیترا روملی جای قارشیشینده برخیلی مدت درین
درین دوشونوب زهرلی برتوتون ایچدکن صوکر
[یازیلش شعرلردن بریدر. آثار قلمیه‌مندن بوبله‌لری
پک آز دکلار. واونلردن انتشار ایدن بوی حارمسمم
نظردتیه آلبیرسه جله‌سنگ اودوره حیاتمه عائدیتیه
برابر نه‌کبی احوال معنویه واجتماعیه تأثیری تحتیده
تجلی پذیر اولمش بولوندقلری ده آکلاش-بیر .
کوردولوبورکه مزاجک هر زمان صفت ممتازه‌سی اولان
شن وشوخ. مشربلک عمر مک‌اک کینج وقوتلی زماننده
غایت بسیمبست یعنی بدینانه بعض حسیاتک وجداننده
دالغالز، فیرطینالز ایض ایتجه‌سینه مانع اولامامش.
احوال وظروفک مزاج فطرییه زمان زمان غلبه
ایتدیکنه بو برمثال واضح و معناداردر. (بسیمبزم)
کنجک مرض معنویسیدر دیمشله. ظن ایدرم دنیاده
تحقی غیرقابل وهیچ اولمازسه پک زور برطاقم آمالک،

خیالی امیدلرک دوره تولدی اولان کنجکله . حسیاتک
فرط شدتیه برابر انفعالات نفسانیه‌نک ده سریع
اولماسی سببیه برچوق سوکیلی امیدلرک بوشه چقدینی
نظر دقتدن دور طوتولمازسه اوادعانک خیلیدن خیلی
دوغرو اولدوغنی تسلیم اولونه ییلیر. انمان یکرمی ،
یکرمی بش یاشنده بولونوبده برازده بوسفیل ،
بوپجاره انسانیتی هراملنده مأیوس و منکسیر براقان
ایجابات و مقدراتی تتبع ایدر و برازده کدرینه‌سینه [
علوجناب کورورسه عزمه برمانع تصور ایدمه‌دیکندیمدر
نهر ، بردن بره دنیایی اصلاحه و طبیعت اشیایی
دیگیشدیرمه کالقیشیر . نرم ایچون بوقلمون . رنگ
اولان بو حیاتک بر معناسی ده بودر . بالجله بی بشرک
احوال روحیه‌سینه عاندیمی اولان بو تفصیلاتی التزاماً
بوراده بسط ایدیورم ، چونکه حیاتمه صبقی صبقی به
تعلق واردر . چونکه ، بوس بوتون قباحتمسز
دکلم . وباشلیجه قباحتمده ایشته وجدانک شو
حالی ایدی .

وجدان بشریتک جریحهلرینی آز چوق یاقیندن
سیر ایتمش وایکرمه مکله برابر احواله قارشی بویوک
برمرحت حس ایدمه کتدم . لکن بونلرک حیات اجتماعیه
وشخصیه مقتضیاتدن اولدینی ، واراقمزک لازم
غیرمفارق بولوندینی دوشونه‌چک قدر صفای خاطر
وسکونت بولاماشدم . اک کوتو جهلم بو ایتمش . لکن
نیم کینج روحک حساسیتنه مالک برچوق کیمسه‌لرک
عینی احوال وظروف ایچنده، عینی تأثیرات آلتنده،

مکروهه
وظیفه‌سیله
ایده‌جک
اولسون
ادعالری
چیقارمه
ریش
ایتدکری
نی آوقاتلر
ت پاشا
ن انسان
آله‌مز
جک ولو
مشدر .
ویردیکی
استاد
ن بالانچی
ک هر نوع
مدحت
حکمنامه
شخصی
ر جنایت
رمحا که
د اولنان
سویلیه‌مز
که قانوناً
باشدر .

ایچیور، دیمک که اوپتیمیزم طبعی بدمر و حقدرد. ایسته
بن، خیلی حتمسز ستمله هدف اوله رق عمر مک
اک کوزل دوره ششایی از جوق پسیمیسیجه
کچیر دیکم حالدو بوکون بویله دوشونویورم. و هر کس
امین اولماید که کرک اوزمانکی بدینانه دوشونویورم
کرک بوکوک لایقیز تدمسملره چهره مدعکس تأثیرینی
اظهار ایدن تسلیت پرورانه دوشونویورم اولیله هجرا
کوشه لرده وجدانله یالکر قالدیم زه انلرده پیدا
اولمش مصافحات صحیحیه دندر.

ایسته واقشامده خاطر مه کلن بر جوق آرقداش لر مدن
هیچ برینک اوینه مسافر اولق ایسته مه دمدی.
ایسته دم که بریده یالکر قالدیم و وجدانمی سوبله تهرک
کچیرمش اولدینی تجارب حیاتیه دن بر حصه عبرت
الهم. بر خنده تسلیت کوره ییم اوزمان قطعاً هنرم
ایتدم. قالدیم (سالیقا) نک بیراخانه سنه کیتدم.
ساعت بر بوچونخی کچمش ایدی ظن ایدرم.
ایمون اسکله سی طرفلرنده بر جوق بقالار، بووک
کوچک بر جوق میخانه لر واردی که اورالرده کوموش
بایینی و جکر طاووسی، یومورطه و چپروس صالطاسی
پیان میاس ترتیب ایدر لر واقشامجیلرجه ادم عقللی
او توروب دیمک بیک قانون معاشرته مغایر کوروندیکندن
بر جوق راتی ایله براز ده مزه تدارک کفاف نفس ایتک
عادتدر. ظاهرأ بر برینه بکزه مه مکه برابر عینی
میشقی تعقیب ایدن اورا خلقنک های هوی محاوره سی
ایچنه دوشوبده کندی دردینی دوشونمک پک زوردر
صاندم. بونی ده تجربله رمله بیلیردم.

ادرنه مبهونی
رضا توفیق

ماهدی وار

عینی تجربله رله، عینی حقایق فجمیه مطلع اولدوقدن
صوکر. یغینلق کثیر دکارینی، متفر و مأیوس اولدوقلرینی
بر جوق امثالیه بیلیرم. بنده متفر اولمشدم، فقط
هر سوزمدن، هر حرکتمدن کال وضوح ایله کلا نیله.
بیرا که قطعاً بو خصوصده مأیوس اولما مشدم و حالاده
اولمادم. بر انسان بر شیده مأیوس اولما زسه کندینسیجه
او خصوصده بر امید حسن باقیدر دیمکدر. بویله بر
کوزل امید بیشکاه عز منده خنده زای تسلیت اولدوقچه
او آدمک ساحه فعالیت و اجرا آتی البته دارالما.
مشدر، ارادتی البته دوچار ضعف اولما مشدر. فقط
هر کس بیلیر که امید پسیمیزمک دکل (اوپتیمیزم) که
نمره غالبیتدر. کورولویور که اک پسیمیزم زمانلرده
بیله یأس کلی بر کابوس اضطراب کی انسانک وجداننه
چو که کجه بر آدم هیچ اولما زسه اقبال ایچونجه احتمال
دازه سنده اولسون اوپتیمیزم اولویور. هم چاره دن،
خبردار اولمادن اولیله اولویور. برکت ویرسون نسیمان
اک بووک فلاکتلری، اک زوال ناپذیر یادلری بیله
صفحه حیاتدن سیلوب ماضیلره سور و کله بن نسیمان
امداده یتیشیور و په پسیمیزمی ده شدتنده تخفیف
ایدیور.

اوت، هر کسک اولدیکنی، هر کسک اوله جکی،
هر کس حقدرد کی تجربه بدیهه و قطیه مزه رعنا
بیلدیکمز حالدو هیچ اوله یه جگمشز کی یاشایوب
کیدییور زو حیانتکی بزی بر آن دوروب دیکله ندرمه یمن
جریان سر بغه قاپیلوب کیدییور زو. مادام که و خیزی
جریمه دار ایدن آنی و بووک فلاکتلری بیله اطرافلرله
علاقه دن بزی منع و فک ایدمه یور، مادام که
اکتیر یله اولیله زمانلرده بیله انسانلر یاشیور، یور

و ک

س

حیسانه خاطر هری

۲۸ نجی اسخه دن مابند

اونک ایچون اویله بریده بنده ادم عقلی ایچون
بالانجقن یمک یمک ایسته دم . بردار سواق ایچنده
میخانه نک برینه کیردم . برازچکر قیزارتماسی ، برازده
صلاطه ایله راقی ایصارلادم . فقط ایکنجی قدحده
راحتسز اولدیغی حس ایتم . باشمده قان مجوم
ایتمشدی . اوکجه یمکدن نصیم بو قدر جقندن عبارت
قالدی . قالدیم ، دفع اولدم . وکوجک بیراخانه
کیردم . بنم غیوبتمدن بری ماصالر براز بکیلمش
دیوارده عادی قرومولغوضی افسلردن ایکی تابلو
آصلشم ایدی .

بریی اسیوچره داغلرندن برمنظره ، دیکری ده
اکثر بالانر نالرک اوزرنده کورولهن قیز رسلرندن
بریسی ایدی . عادت اولدیغی اوزره روملی برچای
ایصارلادم . و او رسلری بر مدت نصب نظر
ایدهرک زرده اولدیغی وزه دن کلدیگمی دوشوندم .

بر مدت اوراده طالعین طالعین وقت کچیردکن
صوکره کیچه بی نصل کچیره جگمی وزه ده یانه جتی
کندجه قرارلشدیرمق خاطر مه کلدی . لکن هیچ ده
اوقوم یوقدی ؛ احتمالکه اعصابک هیچانی بو حاله
سبب ایدی . صباچه قدر کز مک غلطه سواقاقرینک
کیچه لین عرض ایندیگی حیات سفیلانه مناظرینی
کورمک و اوصورتله وقعی اضاعه ایدرک اکنمک
خاطرمدن کجدی .

برده ، ایکی مکتب رفیقارمدن ، صاف قلبی

شعبان افندی نامنده بر فقیر ارقداشم واردی ؛ فاشمه
آق شمس الدین محله سنده او طورور ایدی . اورایه
کیدوب اوکا مسافر اولمق دخی بر مدت خاطرمدن
کجدی ، لکن ایلك تصورمی ترجیح ایتم . چیقدم
طولاشمغه باشلادم . اورالرده — بیلم شیمدی دخی
وارمیدرا — او وقتلر بر نوع عجایب قهوه لواردی .
سرسری و یاخود اوی بارقی و پاره سی اولیان بر طاقم
خلقک کیچه بی کچبرمک ایچون او قهوه خانهلر النجا .
کاه اولمش ایتم . بن ده حسب التصادف اوقهوه .
خانلردن برینه کیردم . بر قهوه ایصارلادم قیاقمه
سراق ایله باقانلر چوق اولدی ؛ فقط بنی بر ترک بکزه ته .
مامش اولمیدرلر که یا نده تر که « بوده بوکیجه مسافر
غالبسا ، دیدیلر . بن آدیرمدم ، بللی ایتم فقط
بوسوز سراقی موجب اولدی . ایچه بر مدت اوطور .
دقن صوکرده پک برشی آ کلایه مامشدم و ارتق
چیقوب بشقه بریره کیده جگدم . اوسرده قهوه جی ،
قارشی صره پیکه سنده او یوقلایان بر در بدر حریشک
یانته وارهرق ننده کی زبللی ماشایله بر کورولتی یایدی
و آد مجیزی اور کوتوب اویاندیردی . اطرافه کبار
کولوشدیلر . یا قدم ، قهوه جی بونی بر قاعده اولمق
اوزره یاییور و کیسه نک او یوقلامسنه مساعده ایتمبور .
اوقت بونک سینی یا نده کی آدمدن صوردم : « بوراده
هر کیم ایسترسه کلیر بر قهوه ایچر اون پاره ویرر
اوطوروز ، هم صباچه قدر اوطورور لکن اوقو
یا صا قدر ؛ جاتی دیشنه آمالی ، صباچه قدر طایعمالی
ا کر قهوه پک غلبه لئق اولورسه بیکی کلن مشتریلره
یر آچیلسین دیه قهوه جی او یوقلایانلری اره صره
تو کورور ، کز مکه کوندریر . طایانه بیایرسه ک متالکه

ای
تی
ز
بو
ح
سی
نت
بر
ترا
طو
صو
وو
وطا
بریت
یور
برفا
اوراد

کیجه بی کچیرسک ، دیدی .

سوسیولوژی نقطه نظرندن استانبولک وسائر
بو یوک شهرلرک اویله ضریب اویله تخف بعض احوالی
واردرکه تنبی بهمه حال لازمدر . نأسف ایدرم که
هنوز استانبولک هر صنفه منسوب اولان خلقک شرائط
حیاتیه و صورت معیشتلرینه دائر هیچ برجدی تبع
واقع اولماشدر . ایسته بوقهوه خانه لرو اولرله بکزر بریس
وسفیل اولرلر واردرکه بزده (Prolétariat)
مسئله سنی محلاظه ایدوب اکلایق ایچون الک مهم
مشاهده تجربیه ساحه لریدر . [اون پاره ایله کیجه بی
کچیرسک ، هم یاغورور و روز کاره قارشی محفوظ
بولفق و توتون دومانلی ، سفیل انساللرک نفسی ایله
تلویث و افساد اولنش ایلیق برنسیم سفالت ایچینده ،
راحت کچیرسک ایچون وجود بولمش اولان]
بوقهوه خانه لرده نه آدم لر وار! نه لر قونو شو بولر ،
حیات ، معیشت ، عالم ، انسانیت حقنده نه فکر لر
بیان ایدیورلر !... امان یاری !... کوروله جک
تبع اولونه جق ، جدی هم پک جدی تلقی ایدیله جک
برعالم !... فقط عاقبت صیقلمشدم . چیقدم ؛ یینه
تراوای یولنه عموداً آچلمش اولان طاراق سواقلرده
طولاشمغه باشلادم . کوبری باشندن غلطیه کیدرکن
صول قوله تصادف ایدن سواقلردن برینه کیردم ،
وو یووده قره قولنه یقین بر یرده ایدی . زیللی ماشه
وطار بوقه کورلتیلری ایشتدم . اورایه کیدنلردن
برینه : (بلاد راغا بوراسی نزه سیدر) دیدم . (عرب
یورکینسک بالوزی) دیدی . هان کیردم . عادتاً
برغازیتو . فقط شاتو کچی مرتفعجه بر یر وار
اوراده بر طاقیم قیزلر عربجه شرقی اوقویورلر .

بر قانونی برعودی ایله برابر ایکی کنی ده اولرله
سازله دقله اشته ترائک ایدیور . دار بوقه چالان
قادینلر ، طبیعی راستقلی و یا ناقلی منتظماً قرمنی
بو یا ایله مزین ! . عادتاً عام قهوه خانه لرنده رسمی
کور دیکمز « دکن قیزی » قدر و اونک کچی کوزل .
ارتق بوراده صباحه قدر او طوردم . علی الاکثر مشتریلر
قره دکن کچی لری ایله قلفاتچی مقوله سی آدم لر
ور رسمی ده استانبول طلومبه چیلرندن عبارت
ایدی .

شفق آثار آتماز اورادن چیقدم . استانبوله متوجهماً
ومتوکلاً یورودم . طاووق بازارنده مکتب اقداشلرمدن
بعض کیمسه لره تصادف ایدرم امید یله اورالره کیتدم .
مکتب ملکیه ارقداشلرمدن بسیم بهجت افندیگ
اوطه سنه کیتدم بر قاج ارناوود طبیه افندیسنه راست
کدم نمون اولدم . پر مدت قونوشدقدن صکره اونلر
چیقدیله ، برده اویقو کسدیردم ضبطیه ده کتبخانه مک
اقتاضی دوریوردی . اونلری المق و ایسته دیکم بره
کوتورمک ایچون مساعده یه مظهر اولمشدم . کیتدم .
حسین دائم بک ایجه بر مدت نی بگلتدکن صکره :
بوکون چوق ایش وار ، یارین کلیمز : دیدی بن ده
طبیعی مطاوعت ایدوب دوندم ، ضبطیه نظارتندن
چیقدم . او کیجه نی اسکندارده کچیردم . ایرنی
کون یینه ضبطیه یه کیتدم : عینی صورته مراجعتلر
ایدوب بگله دکن صکره اوچ بش کتاب آلفلمغه
مساعده ایتدیله ، اونه کیلر نی ده یارین آ لیرسک .

ادرنه مبعوثی
دوقتور

نابهدی راز

رضا توفیق

حېستخانه خاطرەلری

۴۱ نېمى ئىسخەدن مابەد

بر آزىرىلى اول، بونلارى بوراده كېمەسه آلاماز، ديدىلەر.
الحاصل بون سوال اوزره بر مەدت، بش اون كون
كيدوب كەدم. حتى بر كون كىتابلار مدن بر قىسمى بالذات
خاملى اولدېم خالده نظارتك قېوسندن چېقيور ايكن
بە مېزان، صاحى مرادبەگ راست كەدم مەكتەب مەلكىيە
خواجه مر بولونمىشى، بىكا توجەھى دە واردى.
اوتە دنبرى خواجهلر من سەنە نەپائىدە نطق سۆيلىك
توطىقىنى بىكا خوالە ايتىلدى. قولاي سوز سۆيلىك
خصوصىدە بر آزا استفادەم وارامىش كە اوتە دنبرى
مەكتەبە مراد بك كە مەهم وقايغ تارىخىيى، مەثلاً
الستابول فنحنى بىكا اوقوتور، و بن خواجه كر سېسىندە
پوگەك سەسلە و اطوار مخصوصە ايله او قوعاى اوقور كن
كەندىسى دە طلبە صەر سەنە او طوروب دېكلر ايدى.
بز اوز مانلز بوداى افكار احرار انەك كە بىلنغ اووقاى
عدايدىر و بچيل ايلر ايدى. حتى بن مەكتەب مەلكىيەك
وردنې صئفە كچەك سەنە سر كىشاك و افكارە صەرە يە
انەمكە تەمقىلە طرد اولونمىش ايدىم، بوقضا، حېستخانە يە
كېرەنەدن اوچ سەنە اول باشمە كىش ايدى. طلبەك
التماسى اوزرېنە مراد بك نې حەمایتە آلمىش و تكرر
مەكتەبە قبول اولونمىش اچون بر مەدت دە چالشمىش
ايكن مەكن اولدى ايدى. اوندىن ما يوس اوله رىق
طېبە ائتمىش ايتىلدىم، و يالنىز اذازبە قارىشى سؤ
توجە قزائىش بولوندىغىدىن اسكى خواجهلر مەك حسن
نظر نەدن قىلغىمۇ محروم اولمامىش. ايشتە دە مېن عرض

ايتىدىكم وجهله، اوزمان مرادبەگ ضبیطه نظارتى قېوسندە
كىتابلار مى كوتورور كن تصادف ايتىشدم، بنى سەلامەلادى.
كچەش اولسون ديدى. صوكره : (ناظم باشابه)
اوايسى كون تصادف ايتىم. سزىدن بخت ايتىم.
واستەمداد كرى مدح ايدىور ايدى. بن سزىك خواجه
كز اولقى مناسبە طېبەت و مزاج واستەمداد كرى
بىلدىكم اچون بەض شىلر سويلدىم، حەكردە ايضاحات
لازمە وىردىم. ديدى. چەرە سەندە اثر توجە و خلوص
كوردوكى بك اىي خاطر ليورم؛ تشكر ايتىم. آرهلق
مسئله يە اوقدر اهمىت دە وىرمەدم. لكن بالآ خرە
دوستار مدن، همدە سز ايدە كىتابلە موظف بر اچكى
مەكتەب ارقد ايشارەدن آلدېم مەلومات تفصیلە يە تورە.
ناظم باشانك نې مدح ايتا يىكى و حكومتە
خدمت ايدە بىلەك بر (مأمور) قازاندىرەق غەيرتندە
بولونمىش اولدېقنى تفرس ايتىم. ذاتاً بوقارىكى صحيفە لردە
بر تفصیل حكاية ايتىدىكم وجهله — باشا بالذات بىكا
دلالت ايدە جىكى و عدايتىش و (دوات و ملتە خدمت)
ايتىمكىكى تكليف ايشى ايدى. بن دە مەصر آواناز كانە
رد ايتىشدم. بناً عليه يە اهمىت وىردىم. فقط بونە دە
نېم اچون بر ايدىنجى فلاكت مقدر ايش.
ناظر ناظم باشا نې ايكيدە بر دە ضبیطە يە چاغىروب
بەكە تيردى. كوروشوب بەض شىلر سويلە جىكى آدملىرى
واسطە سىلە بىكا بىلنغ ايدرو فقط مشغوليت فوق العادە نى
مقام تەئزىدە بىيان ايدىر كىنە ايرتسى كونسە ايشى
تفایق ايدردى. اوسىلە بن دە هم هفتە دە لا اقل درت
كرە ضبیطە نظارتە منتظماً كيدوب كلير و بوندىن
برشى اكلامازدم.
بر اقسام شاكر باشايى زيارت ايتىم خاطر مەكلدى.

هرکس ماصه باشنده او طور و یور بولور بوکر ایله مشغول بولور یوردی . سلام و یردم ، شاکر پاشا باشنی قالدیروب بکا باقدی ورد سلام ایتمه رک ینه او یون اوینامقله مشغول اولدی . بالطیح اونه کیلر ده عینی صورتله معامله ده بولوندیار . بن فنا حله بوزولدم هیچ اولمازسه تطیب خاطر تراکتی لزومه رعایه : (کل باقلم ، کچمش اولسون) کبی ایکی سوز ایله سلامه جواب و یریلیر ظن ایدردم .

مع مافیہ کوردوکم معامله دن طولانی در حال میوس اولور و یا حجت ایدر آدلردن ده دکلم . بونجه زمانلار حسن نظر و توجهنه مظهر اوله کلدیکم بر آدمک ، بکا اولاد معامله می ایدن بر ذاتک بویله بر دنیله تبدیل طور ایتمه سی البته بهض اسبابه عطف و اسناد ایتمک لزومنی خاطر ایسه جق قدر سلامت طبعی محافظه ایتمشدم . بناء علیه بوزولدوغنی سز دیر میه رک برکناره چکلدم ، او طور دم . پاشا زاده لرک سود برادری و یا خود اقر باسندن بری اولق اوزره اوک ارکانندن طانیدیم توفیق بک اسمنده برکنج ضابطه ارفداشمز واردی . ائی برچو جوق ایدی ، بی ده پاک سور ایدی ، او کلدی یا ایدیه کی سندا ایله به او طور دی . بن برئی سزدم همان اصول ایله قالقوب طیشاری سالونه جبقمق اوزره یورودم و بران سوکره بکا ملاقی اولجی

مابعدی وار   ادرنه تبعوفه   رضا توفیق
دوقنور

بوذات بالاخره اناطولی مفتش عمومینی اولان مشیر شاکر پاشا درک (مدحت پاشا پیشدیرمه سی) اولق اعتباریله بر « شهرت » ده قازانمشدی . بکا توجهی واردی . اولاد لری ارقداشم و دو ستم ایدی . کنده سی ائی بر آدم ایدی . لایالی مشرب ، مسافر پرور ، پک مسرف و مشرب کبارانه کوستر مک مائل بر ذات ایدی . بکا معامله سی کنده سی چو جتلر ینه معامله سندن فرقی دکلمدی . حتی دامه او بوننده ایجه برمه هارت آکتاب ایدم جک قدر صراق ایتمش و ممارسه کسب ایتمشدم . پاشا بدن بر آ ز ده ائی بیلیردی . اکثر با دامه دخی اویناردق . الحاصل اوک چو جو غی ایدم . یانچی دکل ایدم . بن بواط مشان ایله ، قالقوب بر کیجه پاشایی زیارته کیندم . او وقت قباطاشده بر یالیده اقامت ایدیور ایدی . پاشا علی اکثر بشکطاش بلدیله رئیس مصطفی بک (مابینجی عارف بک انشته سی) بوکون مبعوث اولان زهیر زاده احمد پاشا و خفیه لکی هر کسجه متواتر اولان برقاچ کشی ایله دائما برابر بولونور ؛ حتی بو اسمارینی صاید قلمدن ماعدا اوتیه . کی ، زواره اشارت ایدرک : (بشقه چاره یوق پادشاهی تأمین ایدرک راحت یا شامق ایچون بیله بیله بو آدم لری مجلس مزه قبول ایدیوروز ، اقدمزک بزه یادکار لردن) دیر ایدی . ومع مافیله ایجه بر زماندن بری الفته آیشمش اولدنی ایچون بو آدم لردن عاقبت پاشاده صیقلماغه باشلامش ایدی . پاشا قاره مبتلا کی ایدی . فقط اوزمانلر بر سالونده درت کشی برابر بولونه بیلمک ایچون قار وسیله و مجبوریت حکمینی آلمش ایدی . بن کیچ وقت پاشانک یالیمنه واصل اولدوغم زمان ، هپ طانیدیم چهره لره تصادق ایتمشدم .

صفحه :

شاکرد — معلم ائندی . برچوق کیمسه لر انسانلرک مایه نندن نشأت ایتدیکی سولایورلر . عجباً بو صیحه میدر ؟
معلم — خیر تو علم . انسان ، انسان اولورق دنیا به کیلر فقط بمضیلری سوکره دن مایه ن اولور .

جستخانه خاطره لری

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2715839.1

۴۲ نجی نسخه دن ما بعد

لشکر ایندم وهان اورادن چیقوب بریره کیتیک
هرمنده بولوندم ؛ فقط ایکی ضرورشدن زیاده پاردم
یوقدی ؛ اقسام یمگنی یمک ایچونده بوقدری کفایت
ایتمزدی . پک صمیمی دوستم اولدوغی ایچون توفیقندن
براز یاره ایسته دم : قارده غائب ایتمدم و یانمده
یکرمی یکرمی بش غروش واردر صانیرم ؛ هر نه
وارسه آل ، لکن کفایت ایتمز کیده یم نعیم یاخود
ندیمن (پاشانک اوغللری !) آله یم . دیدی .
یوق کفایت ایدر دیدم ، یکرمی غروش آلدیم
چیقدم . غلطه یه قدر یایان کلدیم بر اشکمه چی
دکاننده قازیمی طویوردیم ، یورودم . اوکیجه فاتحه
شعبان افدینک اوینه کیتدم .

شهراماتی محاسبه جیسی رشاد افندی مرحومک
بوپوک اوغلی رشید بک بنم مکتب سلطانی ارقداشم
ایدی . بنی ایرتسی کونی باب عالی جاده سننده تصادفاً
کوردی قونوشدق . بزه کیده لم اوراده برابر او طوروروز .
دیدی . بنم عاالله مسدن کیمسه یوق وانجق — باب
سر عسکریده مجبوساً اتخار ایدن — زوالی برادرم
احمد نظیف وارایدی . اوده اووقلر مکتبده ایدی
بن ، خصوصاً محبوبیت فلاکتدن سوکره همان یالکز
قالمش و اتانبولده دوستلق نه دیمک اولدوغنی اکلا .
مشدم بناه علیه دعوتی قبول ایتمدم . و اورایه بر ایکی
کتاب ده آلوب کوتوردیم . کتابلر مک جمله سنی اقرامدن
مصطفی افندی (اندرون معلم اولی ایدی ؛) مرحوم
مک اوینه کوتوروب براقشدم ؛ اره صره اورایه
اوغسار بیض کتاب وچاشیر آ لیر ، فقط همان دائم
رشاد افندی مرحومک ایصوفیه ده کی اوند قامت ما
ایدردم . مرحوم افدینک اوغللری رشید واکرم

رجا ایلدیم . اون دقیقه سوکره اوده طیشاری کلدی .
حقمده کوستر بلان بومعامله بارده نک اسبابی صوردم .
(سنک حقمده کچن کون بوراده سوزلر کچدی ؛
پاشا حسدن قورتولمش بولدیقه کمنون اولویوردی
فقط یکرمی کوندن زیاده در ضبطه دن چیقدی ک
حالده بر کره اوغسارامیشکدن طولانی جانی صیقلدی
اوصره ده اسماعیل کال بک (برات مبعوتی !) ده حاضر
ایدی و : (اوشیمدی ضبطه ناظری ناظم پاشایه
چاندی ؛ ارتق بورایه کلوب نه یابه جق ؟ . . هر کون
ضبطیه دوام ایدیورمش !) دیدی اونک اوزربنه
سنک خفیه لکه باشلادیقه ذاهب اولدیلر و تأخف
ایتدیلر (بوجوجوغی ده افساد ایتدیلر دیه پاشا کدر
ایتدی) دهرک توفیق بک بنم حقمده جریان ایدن
مباحثینی بکا خلاصه نقل ایلدی . فنا حالده متأثر
ومکدر اولدم . اولاً ناظم پاشانک و یاخود حسین دائم
بکک بنی ایکیده برده ضبطه نظارتنه دعوت ایتمسنده
بر شیطنت ملاحظه ایتمدم احکامک مبالغه ایدیوردم
فقط قطعاً بو الحق و ناموسسز حیله کارلغه قازشی بر
(رذالت) چیقارمغه او آنده قرار ویردم . اوندن
سوکره شا کر پاشا کی تمیز یورکلی بر آدمک بوبله
بر فضاحته قابلیتیه احتمال ویرمسی بنی مکدر ایتدی .
هله اسماعیل کال بک کی بنی اییدن انی یه بیلیر بر
آدمک بوبله بلا تحقیق سؤظن ایتمسنه پک جانم
صیقیلدی . توفیق بکه شو اخباراتندن ناشی چوق

بی بویه بر حیلہ ایلہ بر باد ایلک مقصدینہ مینیدردیم .
 وایستر طوغری ایسترا آری اولسون بوطن ، اک
 بدیسی بر حقیقت کی ذهنه تحکم ایتدی . اووقلر
 بوفکر دادنا ذهنده بر ایتشدی . بویه برسوء ظنی
 انجا ابدوب خاطرہ انامدن سیلمک وجزای سزاسنی
 هنوز کورمین مفتریلرک کیملر اولدوغنی بیلمک
 سراقه دوشدم وعادنا برجته مبتلا ایتیم کی بوسراقدن
 کندیمی قورتارهدم . مطلق او آدملری ، بنم استقبالی
 محو ایدن ، حالی پریشان ایدن او آلقلری بیلمک
 وعلیهرینه اقامه دعوی ایتک ایستوردم . بوفکر بکا
 او قدر حاکم اولدی که کندیمه عاقبت برمسلك تعیین
 ایتدم وهان اونی تعقیبه باشلادم : بوسفر ، بن
 بالذات ضبطیه نظارتنه کیده رک هر کون ناظری ونظارتی
 تعجیز ایتکه قرار قطعی ویرمشم . (مادام که قباحتم
 خیانتم ثابت اولمامشدر ، حقمده کی اسنادات افترادره .
 مفتریلرک کیملر اولدیغنی بیلمن ایسترم وجزا کور -
 ملوینی ده طلب ایلم) دپه رک تعجیز ایتکه باشلادم
 وبومالده بر مکتوب یازهرق ناظر پاشایه کوندردم
 وجواب بکهدم . چوق بکهدم جواب وپلمدی . صباح
 تکرار اوغراییکز دیدیلر . ایرتسی کون ینه کیندم
 بویه جه دوام ایتدم .

ماهبدی وار   ادرنه مبعوثی   رضا توفیقی
 دو قنور

تاریخ امتحاننده :

- میز - اوغلم دول متفقہ فرانسہ یه قارشی قاج
- سفر اجرا ایتدی ، سویله یه بیلمر میسبک ؟
- شاگرد - دورت سفر اقدم .
- میز - افرین ! شو سفر لری بکا تعداد ایدہ
- بیلمر میسبک ؟
- شاگرد - ایدہ ہم اقدم : بر، ایکی ، اوچ ، درت ، ...

بکریک اپی چوجوقلردی . بابالری بی حسن قبول
 ایتدی وتوجه کوستردی . بوذات اسکی عثمانلی
 دینیه جک مزاجده بر آدم ایدی . بک معلوماتلی
 دکلدی . کمال خلوص اعتقادی ایلہ برابر مشتمیات
 ومنہیاتہ انہما کی اولدوغنی مثل سائر حکمنده مروی
 ایدی . بنم اعتقادجه مبالا سزائم هر نصلسه خلق
 آره شده بی بر شہرت مضرہ یه نائل ایتمش وکیمسه بو
 روایتی تحقیقہ همت ایتدی کی حالده هر کس اینسانہ
 کفشدی رشاد افندی مرحومہ بعض
 کیمسہ لر بی اغمز ایتشلر ، و : (اقدم مستمد
 بر چوجوقدر لسان بیلمر فقط فارماصوندر ، فیلسوف
 لقیبہ شعر نشعار در ، دینسزدر) دیمشلر . بنام علیہ
 افندی مرحوم آره صرہ بحت آجاز و بو نقطہ لره
 تماس ایدردی بنده موافق جوابلر وملاحظہ لره
 مقابلہ ایدردم ؛ مع مافیہ حقمده کی اندیشه لری
 تظنن ایتجورده دکلم . بر مدت صوکره رشاد افندی
 مرحومک اسکی ارقداشی ودوستی اولان ضبطیه
 ناظری ناظم پاشادن بنم حقمده معلومات الدیغنی
 او کوندم . بنم ایچون نازکانه طاورائمش واپی سویلش ایتمش ؛
 رشاد افندی نیک طورندن ومعامله سندنده کیفیت اگلا -
 شیلیوردی . ارتق مسترج وفریح اوله رق اوراده
 مسافر ایدم . اکثر کندی کندیمه کیچہ لری چالیشر
 بعض کیچہ ده افندی ایلہ داما اوینار ایدم . اپی داما
 اوینار و بی اکثریا مغلوب ایدردی .
 بومنوال اوزره براز پاشایوب دیکلندکدن صوکره
 وجدانا راحتسز اولغہ باشلادم بی ایکسده برده
 ضبطیه یه دعوت ایتکدن ناظرک مقصدی ، حسن
 صیتی محو ایتک ونصیحتلر ایلہ قازانہ مدینی ایچون

تمک
 یارہم
 ایت
 قدن
 انمده
 مرنه
 خود
 ری .
 آلم
 هجی
 فایحه
 مک
 -اشم
 مادفا
 رزہ
 باب
 ادرم
 یدی
 لکنز
 کلا -
 ایکی
 مدن
 -حو
 وراہ
 داتما
 متما
 کرم